

การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม เพื่อติดตั้งภายใน เดอะวอรัสปาว
วรบุรีรีสอร์ท แอนด์ สปา อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
เรื่อง ความประทับใจในบรรยากาศสงบเงียบของธรรมชาติ

โดย

นางสาวอรนุช สมคะเน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาประยุกต์ศิลปศึกษา

ภาควิชาประยุกต์ศิลปศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2551

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

THE PAINTING DECORATION PROJECT FOR SETTING IN THE WORA SPA,
WORA BURA RESORT AND SPA, HUA HIN, PRACHUAPKHIRIKHAN
: THE IMPRESSION OF NATURAL TRANQUILITY

By

Oranooch Somkanae

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

MASTER OF FINE ARTS

Department of Applied Art Studies

Graduate School

SILPAKORN UNIVERSITY

2008

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “ การสร้างสรรค์
ผลงานจิตรกรรม เพื่อติดตั้งภายใน เดอะวอรัสป่า วรบุรีรีสอร์ท แอนด์ สปา อำเภอหัวหิน จังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์ เรื่อง ความประทับใจในบรรยากาศสงบเงียบของธรรมชาติ ” เสนอโดย นางสาว
อรนุช สมคะเน เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชา
ประยุกต์ศิลปศึกษา

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ชินะตังกูร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพรวลัย ดาเกลี้ยง
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปรีชา ปั่นเกล้า

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิทักษ์ สง่า)

...../...../.....

..... กรรมการ

(ศาสตราจารย์วิโชค มุกดามณี)

...../...../.....

..... กรรมการ

(อาจารย์อิทธิพล วิมลศิลป์)

...../...../.....

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพรวลัย ดาเกลี้ยง)

...../...../.....

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปรีชา ปั่นเกล้า)

...../...../.....

47152317 : สาขาวิชาประยุกต์ศิลปศึกษา

คำสำคัญ : ความสงบ

อรนุช สมคะเน : การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม เพื่อติดตั้งภายใน เดอะวอเตอร์ส ปา วรบุรี รีสอร์ท แอนด์ สปา อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เรื่อง ความประทับใจในบรรยากาศสงบเงียบของธรรมชาติ. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผศ.ไพโรจน์ ดาเกลี้ยง และ ผศ.ปรีชา ปั่นกล้า. 109 หน้า.

การสร้างสรรค์จิตรกรรมวิทยานิพนธ์ ภายใต้หัวข้อ “ความประทับใจในบรรยากาศสงบเงียบของธรรมชาติ” เพื่อติดตั้งภายใน เดอะวอเตอร์ส ปา วรบุรี รีสอร์ท แอนด์ สปา ได้ทำการศึกษาแนวคิดการออกแบบตกแต่งอาคาร ควบคู่ไปกับการดำเนินงานสร้างสรรค์ศิลปะในรูปแบบจิตรกรรมเพื่อให้ทั้งสองส่วนประสานสอดคล้องกันอย่างสมบูรณ์ ทั้งด้านความงดงามทางศิลปะและความลงตัวของประโยชน์ใช้สอย ในสัดส่วนที่เหมาะสม

โครงสร้างทางอาคารของ วรบุรี รีสอร์ท แอนด์ สปา ได้รับอิทธิพลมาจากสถาปัตยกรรมแบบโคโลเนียล ที่นิยมอย่างมากในกลุ่มประเทศอาณานิคม รูปแบบจึงมีลักษณะประยุกต์ผสมผสานกันระหว่างศิลปะแบบตะวันออกและตะวันตก ภายในอาคารเป็นพื้นที่ให้บริการแบบสปา ซึ่งเป็นการบำบัดร่างกายโดยมีน้ำเป็นส่วนประกอบหลัก การออกแบบผลงานศิลปะเพื่อติดตั้งภายในพื้นที่ควรคำนึงถึงกิจกรรมในส่วนนี้ด้วย ข้าพเจ้าจึงนำเรื่องราวบรรยากาศความสงบในธรรมชาติมาใช้ในการสร้างชิ้นงานโดยแสดงทัศนะ “ความสงบเงียบ มิใช่การสงบนิ่ง” ใช้รูปทรงธรรมชาติอันประกอบรวมเป็นบรรยากาศภายในบึงน้ำ มาถ่ายทอดอารมณ์อันเกิดจากจิตใจที่สงบลดทอนรายละเอียดของงานให้เรียบง่ายยิ่งขึ้น จนเกิดเป็นรูปแบบกึ่งนามธรรม กระบวนการสร้างงานใช้วิธีการแต้มจุดสีไว้น้ำหนัก สร้างความเคลื่อนไหวในภาพด้วยเส้นในทิศทางต่าง ๆ กันเพื่อสื่อถึงวิถีการเคลื่อนไหวของสรรพสิ่งที่มีลักษณะเฉพาะ แต่สามารถประสานกลมกลืน สร้างสภาวะบรรยากาศแห่งความสงบอันประกอบไปด้วยปิติสุขของผู้ที่ได้สัมผัส และมุ่งหวังให้ผลงานสามารถเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการพักผ่อนภายในอาคาร ให้ผู้มาใช้บริการได้รับสุนทริยภาพแห่งการบำบัดทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจไปพร้อมกัน

ภาควิชาประยุกต์ศิลปศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2551

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1.....2.

47152317 : MAJOR : APPLIED ART STUDIES

KEY WORD : TRANQUILITY

ORANOOCH SOMKANAE: THE PAINTING DECORATION PROJECT FOR
SETTING IN THE WORA SPA, WORA BURA RESORT AND SPA, HUA HIN,
PRACHUAPKHIRIKHAN : THE IMPRESSION OF NATURAL TRANQUILITY THESIS
ADVISORS : ASST .PROF. PRAIWAN DAKLIANG AND ASST. PROF PREECHA
PUN - KLUM. 109 pp.

The creation of artwork thesis, as from the topic “the impression of natural tranquility” for setting in The Wora Spa Wora bura Resort and Spa, is analyzed and studied in terms of building decoration concept along with the operation of creating painting artwork on a material to make these two parts become perfectly associated both the beauty of art and the convenience of usage while keeping a suitable proportion.

The building structure of Wora bura Resort and Spa is mostly influenced by Colonial Architecture, which is currently well-known amongst the colonies. Therefore, its characteristics represent the mixture between Eastern and Western arts. Inside the building there is a place for Spa service, a body therapy using water as a main component. Artwork creation for setting in this area also requires the consideration of these activities. Thus, the author brings the details and atmosphere of tranquility in the nature as a main component to create this work by representing “Tranquility is not a silence” and combines abstracting nature forms to illustrate a swamp atmosphere that express a sentiment from the purified mind. The artwork is simplified by reducing any unimportant details until it becomes semi-abstract form. For the creation procedure, the color tinting with non-weight technique is used as well as multi-direction lined pattern to represent the movement of the characteristic components. These can be perfectly combined and build an atmosphere of tranquility including the pleasure of spectators. This artwork is expected to be able to a condition of comfort within the building. Clients will appreciate the aesthetics of therapy both physical and moral at the same time.

Department of Applied Art Studies Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2008

Student's signature

Thesis Advisors' signature 1..... 2.

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอขอบคุณ อาจารย์ทุกท่านที่ช่วยสั่งสอนแนะนำแนวทางการทำงานให้เกิดการพัฒนาในการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ชุดนี้ และขอขอบคุณครอบครัวของข้าพเจ้า ที่เป็นทุกสิ่งทุกอย่าง เป็นแรงผลักดัน เป็นกำลังใจ เป็นที่ปรึกษาในทุก ๆ เรื่อง ขอขอบคุณเพื่อน พี่ และน้องๆ ทุกคนที่ให้ความเอื้อเฟื้อ และมิตรไมตรีเสมอมา

และขอขอบคุณ วรบุระ ธีรสิทธิ์ แอน สปา ที่อนุเคราะห์ในการให้ข้อมูลสถานที่อันเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาของการศึกษา.....	2
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
ขอบเขตการศึกษา.....	4
ขั้นตอนการศึกษา.....	4
2 ทฤษฎีและอิทธิพลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์งาน.....	6
อิทธิพลจากการออกแบบตกแต่งสถานที่ของ “เดอะ วอร์ม สปา”	
วรบุระ ธีสอร์ท แอน สปา.....	6
อิทธิพลจากแนวทางวาริบำบัด.....	9
อิทธิพลทางปรัชญา วิทยาศาสตร์ และศาสนา	
ที่มีแนวคิดสอดคล้องกับการสร้างงาน.....	10
อิทธิพลจากการศึกษาบทบรรยายธรรมเรื่อง “การทำจิตให้สงบ”	
โดยหลวงพ่อชา สุภัทรโท.....	14
อิทธิพลทางความเชื่อที่ว่าเวลาเป็นสิ่งเคลื่อนไหวได้.....	14
อิทธิพลทางศิลปะ.....	22
3 การศึกษาวิเคราะห์ การออกแบบของ “เดอะ วอร์ม สปา”	
วรบุระ ธีสอร์ท แอนด์ สปา.....	33
ที่มาของ แนวคิดในการออกแบบ และ บรรยากาศของ “เดอะ วอร์ม สปา”.....	33
องค์ประกอบของการออกแบบตกแต่งสถานที่ของ “เดอะ วอร์ม สปา”.....	34
วิเคราะห์พื้นที่ติดตั้งงาน.....	37
4 พัฒนาการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม.....	43

การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมช่วงก่อนเข้าศึกษาระดับปริญญาโท.....	43
การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมในช่วงปริญญาโท.....	48
การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมในช่วงวิทยานิพนธ์ ปริญญาโท.....	56

5 กระบวนการสร้างสรรค์งาน และ บทวิเคราะห์ผลงานจิตรกรรมชุด

“ความประทับใจในบรรยากาศสงบเงียบของธรรมชาติ”.....	68
การค้นคว้าและบันทึกข้อมูล.....	68
การสร้างภาพร่าง (Sketch).....	74
เทคนิควิธีในการสร้างสรรค์.....	75
อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์.....	75
ขั้นตอนการดำเนินงาน.....	75
ขั้นตอนการวิเคราะห์องค์ประกอบของงาน.....	76

6 วิเคราะห์ความสัมพันธ์หว่างผลการสร้างสรรค์งานจิตรกรรม เรื่อง

“ความประทับใจในบรรยากาศสงบเงียบของธรรมชาติ” กับพื้นที่ติดตั้งงาน

“เดอะวอรั่ สปา” วรบุรีรีสอร์ท แอนด์สปา.....	78
วิเคราะห์จุดติดตั้งที่ 1 พื้นที่ส่วนรับรอง.....	90
การกำหนดสัดส่วนของภาพผลงาน จุดติดตั้งที่ 1	91
วิเคราะห์จุดติดตั้งที่ 2 ผนังในส่วนทางเดินชั้น 1.....	96
การกำหนดสัดส่วนของภาพผลงาน จุดติดตั้งที่ 2.....	96
วิเคราะห์จุดติดตั้งที่ 3 ผนังจุดพักบันไดเชื่อมต่อชั้นที่ 1-2.....	102
การกำหนดสัดส่วนของภาพผลงาน จุดติดตั้งที่ 3.....	102

7 สรุปผลการสร้างสรรค์..... 106

บรรณานุกรม.....	108
-----------------	-----

ประวัติผู้วิจัย.....	109
----------------------	-----

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ภาพถ่ายแสดงการเคลื่อนไหวของเวลา.....	11
2	ภาพประกอบเวลากับผลงานสร้างสรรค์ศิลปะ.....	18
3	ภาพประกอบเวลากับผลงานสร้างสรรค์ศิลปะ.....	20
4	ภาพประกอบเวลากับผลงานสร้างสรรค์ศิลปะ.....	21
5	ภาพประกอบอิทธิพลทางศิลปะ “The Starry Night”.....	23
6	ภาพประกอบอิทธิพลทางศิลปะ. “Mountains at Saint-Remy”.....	24
7	ภาพประกอบอิทธิพลทางศิลปะ “Georges Seurat”	25
8	ภาพชุดอิทธิพลทางศิลปะอาตร์นัว.....	27
9	ภาพอิทธิพลทางศิลปะ.....	29
10	ภาพอิทธิพลทางศิลปะ.....	30
11	ภาพอิทธิพลทางศิลปะ.....	32
12	ภาพแปลนพื้นที่ชั้น 1.....	36
13	ภาพแปลนพื้นที่ชั้น 2.....	36
14	ภาพประกอบการวิเคราะห์สถานที่ จุดติดตั้งที่ 1.....	38
15	ภาพประกอบการวิเคราะห์สถานที่ จุดติดตั้งที่ 2.....	40
16	ภาพประกอบการวิเคราะห์สถานที่ จุดติดตั้งที่ 2.....	41
17	ภาพประกอบการวิเคราะห์สถานที่ จุดติดตั้งที่ 3.....	42
18	ภาพผลงานการพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม ช่วงก่อนเข้าศึกษาระดับปริญญาโท.....	44
19	ภาพผลงานการพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม ช่วงก่อนเข้าศึกษาระดับปริญญาโท.....	45
20	ภาพผลงานการพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม ช่วงก่อนเข้าศึกษาระดับปริญญาโท.....	46
21	ภาพผลงานการพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม ช่วงก่อนเข้าศึกษาระดับปริญญาโท.....	47

ภาพที่		หน้า
22	ผลงานการสร้างสรรค์กิจกรรมช่วงศึกษาปริญญาโท.....	48
23	ผลงานการสร้างสรรค์กิจกรรมช่วงศึกษาปริญญาโท.....	49
24	ผลงานการสร้างสรรค์กิจกรรมช่วงศึกษาปริญญาโท.....	50
25	ผลงานการสร้างสรรค์กิจกรรมช่วงศึกษาปริญญาโท.....	51
26	ผลงานการสร้างสรรค์กิจกรรมช่วงศึกษาปริญญาโท.....	52
27	ผลงานการสร้างสรรค์กิจกรรมช่วงศึกษาปริญญาโท.....	53
28	ผลงานการสร้างสรรค์กิจกรรมช่วงศึกษาปริญญาโท.....	54
29	ผลงานการสร้างสรรค์กิจกรรมช่วงศึกษาปริญญาโท.....	55
30	ผลงานสร้างสรรค์ช่วงวิทยานิพนธ์ ปริญญาโท ชั้นที่ 1.....	58
31	ภาพชุด รายละเอียดผลงานสร้างสรรค์ช่วงชั้นที่ 1.....	59
32	ภาพชุด รายละเอียดผลงานสร้างสรรค์ช่วงชั้นที่ 1.....	60
33	ผลงานสร้างสรรค์ช่วงวิทยานิพนธ์ ปริญญาโท ชั้นที่ 2.....	62
34	ชุดภาพแสดงรายละเอียดผลงานสร้างสรรค์ช่วงวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2.....	63
35	ชุดภาพแสดงรายละเอียดผลงานสร้างสรรค์ช่วงวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2.....	64
36	ชุดภาพแสดงรายละเอียดผลงานสร้างสรรค์ช่วงวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2.....	65
37	ผลงานสร้างสรรค์ช่วงวิทยานิพนธ์ ปริญญาโท ชั้นที่ 3.....	66
38	ชุดภาพแสดงรายละเอียดผลงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3.....	67
39	ชุดภาพข้อมูลที่ได้จากธรรมชาติ รูปแบบและทิศทางการกระจายตัวของกบัว...	70
40	ชุดภาพข้อมูลที่ได้จากธรรมชาติ.....	71
41	ชุดภาพข้อมูลที่ได้จากธรรมชาติ สภาวะการเคลื่อนไหวบนผิวน้ำ.....	72
42	ชุดภาพข้อมูลที่ได้จากธรรมชาติ บรรยากาศในร่องสวน.....	73
43	ภาพข้อมูลที่ได้จากธรรมชาติ บรรยากาศในร่องสวน.....	74
44	ภาพบรรยากาศภายใน เดอะวอเตอร์สป้า.....	80
45	ภาพบรรยากาศภายใน เดอะวอเตอร์สป้า.....	81
46	ภาพบรรยากาศภายใน เดอะวอเตอร์สป้า.....	82
47	ภาพบรรยากาศภายใน เดอะวอเตอร์สป้า.....	83
48	ชุดภาพบรรยากาศภายใน เดอะวอเตอร์สป้า.....	84

ภาพที่		หน้า
49	ภาพบรรยากาศภายใน เดอะวอรัสป่า.....	85
50	ภาพบรรยากาศภายใน เดอะวอรัสป่า.....	86
51	ภาพบรรยากาศภายใน เดอะวอรัสป่า.....	87
52	ภาพบรรยากาศภายใน เดอะวอรัสป่า.....	88
53	ชุดภาพบรรยากาศภายใน เดอะวอรัสป่า.....	89
54	ภาพแปลนแสดงจุดติดตั้งงาน.....	90
55	แบบที่ 1 กรณีติดตั้งภาพจำลองผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1	92
56	แบบที่ 2 กรณีติดตั้งภาพจำลองผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1	92
57	แบบที่ 3 กรณีติดตั้งภาพจำลองผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1	93
58	แบบที่ 4 กรณีติดตั้งภาพจำลองผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1	93
59	แบบที่ 5 กรณีติดตั้งภาพจำลองผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1	94
60	แบบที่ 6 กรณีติดตั้งภาพจำลองผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1	94
61	ภาพชุดทดลองการติดตั้งผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1 ในพื้นที่จำลอง.....	95
62	แบบที่ 1 กรณีติดตั้งภาพจำลองผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2.....	98
63	แบบที่ 2 กรณีติดตั้งภาพจำลองผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2.....	98
64	แบบที่ 3 กรณีติดตั้งภาพจำลองผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2.....	99
65	แบบที่ 4 กรณีติดตั้งภาพจำลองผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2.....	99
66	แบบที่ 5 กรณีติดตั้งภาพจำลองผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2.....	100
67	แบบที่ 6 กรณีติดตั้งภาพจำลองผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2.....	100
68	ภาพชุดทดลองการติดตั้งผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2 ในพื้นที่จำลอง.....	101
69	แบบที่ 1 กรณีติดตั้งภาพจำลองผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3.....	102
70	แบบที่ 2 กรณีติดตั้งภาพจำลองผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3.....	103
71	แบบที่ 3 กรณีติดตั้งภาพจำลองผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3.....	103
72	แบบที่ 4 กรณีติดตั้งภาพจำลองผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3.....	104
73	แบบที่ 5 กรณีติดตั้งภาพจำลองผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3.....	104
74	แบบที่ 6 กรณีติดตั้งภาพจำลองผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3.....	105
75	ภาพทดลองการติดตั้งผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3 ในพื้นที่จำลอง.....	105

บทที่ 1

บทนำ

ศิลปะเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้นตามทักษะความสามารถของแต่ละบุคคล ซึ่งอาจได้แรงบันดาลใจจากสภาพแวดล้อมความประทับใจจากธรรมชาติ หรือแรงกดดันจากสภาวะอารมณ์ภายใน จนต้องถ่ายทอดออกมาผ่านกระบวนการสร้างสรรค์ต่าง ๆ ศิลปะจึงเปรียบเสมือนการบันทึกเรื่องราวมุมมองส่วนตัวของผู้ถ่ายทอดที่มีต่อประสบการณ์ที่ได้สัมผัส

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะของมนุษย์จึงมีเจตนาในการแสดงออกซึ่งอารมณ์ความรู้สึก ความคิด ความงาม โดยผ่านสื่อรูปลักษณะต่าง ๆ กันตามแต่ความถนัดของผู้สร้าง จุดมุ่งหมายในการแสดงทางศิลปะ เพราะ “มนุษย์มีความเพียรพยายามที่จะยกกระดับชีวิตให้เกิดคุณค่าทั้งทางกาย อารมณ์ ทางสังคม ทางสติปัญญา ทางความรู้ และทางสุนทรียศาสตร์ การที่มนุษย์ได้พบเห็นซึมซับรับรู้สิ่งที่สวยงาม ทั้งจากธรรมชาติหรือจากผลงานทางด้านศิลปะ ย่อมมีอิทธิพลทำให้เกิดความรู้สึกโน้มเอียงไปในทางที่ดี และเกิดจิตสำนึกที่ดี ซึ่งส่งผลไปถึงพฤติกรรมการแสดงออกย่อมดงามตามไปด้วย พฤติกรรมการแสดงออกที่ดีงามย่อมส่งผลถึงการอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มสังคม เกิดความสงบสุข มนุษย์มีเวลาคิดสร้างสรรค์สิ่งที่มีคุณค่าไว้สั่งสอนหรือสืบสานแก่มนุษย์รุ่นหลังนั้นคืออารยธรรมทางปัญญาในรูปแบบของศิลปวัฒนธรรม และประเพณีของแต่ละกลุ่มสังคมที่ถูกนำมาปลูกฝังสั่งสอนให้มนุษย์ในสังคมมีความเจริญงอกงามไปสู่คุณค่า และตามความหมายของความเป็นอย่างเสมอมา¹

ศิลปะได้ถูกนำมาใช้ในองค์ประกอบทุกด้านของการดำเนินชีวิต เพื่อตอบสนองความต้องการทางสุนทรียะ มนุษย์ต้องการความพึงใจทางประสาทสัมผัสทุกส่วน ไม่ว่าจะเป็นอาหารรสอร่อย ที่อยู่อาศัยสะดวกสบาย เครื่องประดับเครื่องแต่งกายที่สวยงาม และกลิ่นอันเข้ายวนใจ ส่งผลให้มนุษย์เกิดการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ตอบสนองความพึงใจ และความสะดวกสบายในการดำเนินชีวิต

ในทางสถาปัตยกรรมศิลปะได้เข้าไปมีส่วนในการออกแบบ ทั้งโครงสร้างสถาปัตยกรรมภายนอก และการประดับตกแต่งภายใน เพื่อให้เกิดรูปแบบที่สวยงามและตอบสนอง

¹ ประเสริฐ ศิลรัตน์, สุนทรียะทางทัศนศิลป์ (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2542), 249-250.

ความต้องการของกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดในพื้นที่ ทั้งยังต้องสร้างบรรยากาศให้เหมาะแก่การอยู่อาศัย การนำผลงานทางศิลปะเข้าไปประดับตกแต่งสถานที่ ก็มีส่วนสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างบรรยากาศภายในอาคาร ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการออกแบบได้เช่นกัน

ความงามทางด้านศิลปะกับการตกแต่งสถานที่ จึงเป็นอีกปัจจัยหนึ่ง ที่มีความสำคัญก่อให้เกิดบรรยากาศความสุนทรีภาพที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะความงามในการตกแต่งนั้น มีผลต่อความรู้สึกของผู้พบเห็น โดยเฉพาะสถานที่อยู่อาศัย จึงจำเป็นจะต้องได้รับการตกแต่งให้มีความงามเหมาะสม ให้ผู้อยู่อาศัยมีความผาสุกทั้งร่างกายและจิตใจ

ความเป็นมาของการศึกษา

การศึกษาในระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประยุกต์ศิลปศึกษา เพื่อให้ทราบถึงผลสัมฤทธิ์ของการศึกษา ผู้ศึกษาจะต้องทำโครงการวิทยานิพนธ์สร้างสรรค์งานเพื่อประยุกต์ใช้ในการตกแต่งสถานที่ ผลงานจะต้องมีลักษณะ และรูปแบบเฉพาะตัว ทั้งยังต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับพื้นที่ที่ตั้งงานด้วย

ในการสร้างผลงานตามโครงการวิทยานิพนธ์ข้าพเจ้าได้เลือก วรรณะ สีสอร์ท แอนสลา เป็นโจทย์ในการศึกษา ด้วยบรรยากาศโดยรวมไม่แตกต่างจากแนวทางในการสร้างสรรค์งานของข้าพเจ้าจนเกินไป ประกอบกับการออกแบบตกแต่งสถานที่ ทั้งภายนอก ภายใน มีความงดงามลงตัว แต่มีพื้นที่บางส่วนสามารถนำผลงานศิลปะเข้าไปเสริมสร้างทัศนียภาพภายในให้ดูงดงามยิ่งขึ้นได้

ในส่วนเรื่องราวที่ใช้ในการสร้างสรรค์ ข้าพเจ้ามีความประทับใจส่วนตัวในบรรยากาศธรรมชาติอยู่ก่อนแล้ว เนื่องด้วยชีวิตในวัยเยาว์มีความผูกพันกับสภาวะธรรมชาติรอบกายหลายด้านเป็นประสบการณ์อันน่าประทับใจ และมีความสุข ธรรมชาติรอบกายได้หล่อหลอมสภาพอารมณ์บุคลิกภาพของข้าพเจ้าให้มีทั้งความสงบของอิริยาบถภายนอก และความสงบสุขของสภาวะอารมณ์ภายใน จึงมีมุมมองต่อโลกในด้านสวยงาม มองแต่ในด้านดีด้านที่ก่อให้เกิดความสุข ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นบนโลกใบนี้ถ้าเรามองเป็นเรื่องใหญ่ ใจจะรู้สึกทรมานทรมาย แต่ถ้ามองมันอย่างเข้าใจว่าเป็นธรรมชาติของโลก ไม่มีช่วงเวลาไหนในโลกใบนี้ที่ไม่มีปัญหาเกิดขึ้น ทุกข์ที่เราเผชิญเป็นเพียงอนุเล็ก ๆ เมื่อเทียบกับมวลรวมของความทุกข์ที่เคยเกิดขึ้นในโลก จึงไม่ควรใส่ใจกับมันเกินไป จนลืมหันกลับมาดูใจตัวเอง การได้อยู่กับธรรมชาตินั้นก็คล้ายกับการได้อยู่กับตัวเอง เพราะจิตที่สงบจะสัมผัสได้ถึงความมีอยู่ของตัวเราซึ่งอาจเรียกว่าการมีสติก็ได้ เนื่องด้วยการมองโลกในแง่สวยงามด้วยจิตใจที่สงบ ประกอบกับการใช้ชีวิตอย่างสันโดษ และคลุกคลีอยู่กับธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่ จึงไม่มีประสบการณ์เลวร้ายใด ๆ มีแรงผลักดันพอให้เกิดถ่ายทอดเป็นงานศิลปะได้ มี

เพียงมุมมองในแง่ดีที่มีต่อความสงบของจิตใจจากสภาวะธรรมชาติเท่านั้น ที่มีอิทธิพลปะทะอารมณ์ได้อย่างลึกซึ้ง ข้าพเจ้าจึงได้นำเรื่องราวความสงบอันเกิดจากบรรยากาศธรรมชาตินี้ มาเป็นแรงคลไจในการสร้างงานศิลปะตามโครงการวิทยานิพนธ์ อีกทั้งเรื่องราวดังกล่าวยังมีความสอดคล้องกับพื้นที่ติดตั้งผลงาน ซึ่งมีรูปแบบการให้บริการแบบสปาที่มุ่งเน้นการบำบัด ทั้งด้านร่างกาย และอารมณ์ของผู้เข้าใช้บริการควบคู่กันไป จึงคาดว่าเรื่องราวที่ใช้ในการสร้างงาน กับสถานที่จำลองการติดตั้งผลงาน จะมีความประสานสอดคล้อง และช่วยส่งเสริมซึ่งกันและกันได้เป็นอย่างดี

และด้วยปัจจัยทางด้านการศึกษา ประกอบกับประสบการณ์ความประทับใจส่วนตัว และความมุ่งหมายต่อการพัฒนางานตามสายวิชาชีพศิลปะ จึงเป็นเหตุให้เกิดโครงการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมเรื่อง “ความประทับใจในบรรยากาศสงบเงียบของธรรมชาติ” เพื่อติดตั้งใน “เดอะ วอร์รา สปา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งใน วรบุระ รีสอร์ท แอนด์ สปา ดังที่ปรากฏ

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อสร้างสรรค์งานจิตรกรรมที่เหมาะสมกับการติดตั้งภายใน “เดอะ วอร์รา สปา” วรบุระ รีสอร์ท แอนด์ สปา โดยมุ่งเน้นความสัมพันธ์กันระหว่างบรรยากาศภายในและบรรยากาศภายนอก รวมทั้งวิธีการติดตั้งผลงานที่ให้ความรู้สึกละมุน สงบ และผ่อนคลาย
2. เพื่อการพัฒนาผลงานและต่อยอดทางความคิดให้ผลงานมีรูปแบบเฉพาะตัวและมีความสมบูรณ์ถึงที่สุด
3. เพื่อถ่ายทอดความประทับใจที่มีต่อบรรยากาศสงบเงียบของธรรมชาติ
4. เพื่อแบ่งปันประสบการณ์ความประทับใจผ่านสื่อทางศิลปะให้แก่ผู้ที่ได้ชมผลงาน
5. เพื่อฝึกกระบวนการคิด การศึกษา และ กระบวนการสร้างสรรค์งานของผู้ศึกษา ให้เป็นระบบ
6. เป็นแนวทางในการพัฒนางานศิลปะให้กับตัวผู้สร้างงานและบุคคลทั่วไป

ขอบเขตการศึกษา

1. ศึกษาและพัฒนาผลงานจิตรกรรมโดยวางเป้าหมายเพื่อประยุกต์ใช้ตกแต่งอาคารเชื่อมความสัมพันธ์ภายใน “เดอะ วอร์รา สปา” กับบรรยากาศภายนอกให้เป็นเอกภาพ
2. ศึกษาและสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมเฉพาะเรื่อง “ความประทับใจในบรรยากาศสงบเงียบของธรรมชาติ”

3. สร้างสรรค์จิตรกรรมสีอะครีลิคบนพื้นระนาบสองมิติ ด้วยรูปแบบกึ่งนามธรรม รูปทรงและองค์ประกอบถูกสร้างด้วย เส้น และ จุดสี ที่มีทิศทางต่าง ๆ กัน

4. เรื่องราวที่นำมาใช้เป็นบรรยากาศวิถีความเคลื่อนไหวอย่างสงบในบึงน้ำ อันประกอบไปด้วยพื้นน้ำ เงาขอบไผ่บนผิวน้ำ และพืชพรรณไม้ น้ำ ที่มีวิธีการเคลื่อนไหวที่แตกต่าง แต่สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างงดงาม ก่อให้เกิดอารมณ์สงบสุขภายในเมื่อได้สัมผัส

5. เป็นการบันทึกเรื่องราวความรู้สึกส่วนตัวที่มีต่อบรรยากาศธรรมชาติ ในช่วงเวลาหนึ่ง จึงอาจเป็นทัศนคติส่วนบุคคล

6. นำเสนอวิธีการติดตั้งผลงาน เพื่อการแก้ปัญหาการตกแต่งภายในให้พื้นที่ติดตั้งงานกับผลงานมีความสอดคล้องกัน

ขั้นตอนการศึกษา

ในการสร้างสรรค์ของผลงานจิตรกรรมเรื่อง “ความประทับใจในบรรยากาศสงบเงียบของธรรมชาติ ” เพื่อติดตั้งใน “เดอะ วอรา สเปา” นั้น ข้าพเจ้าได้จัดแบ่งขั้นตอนของการดำเนินการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาสถานที่ติดตั้งผลงาน

1.1 ศึกษาค้นคว้าข้อมูลโดยรวมทั้งหมดเพื่อนำมาวิเคราะห์ความเหมาะสมของสถานที่ ในการใช้เป็นพื้นที่จำลองติดตั้งผลงานตามโครงการวิทยานิพนธ์ ว่ามีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด

1.2 รวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมจากสื่อสิ่งพิมพ์ วารสาร และ รวมถึงข้อมูลจาก INTERNET ในเว็บไซต์ต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับสถานที่ติดตั้งผลงาน เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลเบื้องต้นของสถานที่ ทั้งสภาพแวดล้อมภายใน ภายนอก

1.3 พิจารณาจากสถานที่จริง ศึกษาถึงสภาพแวดล้อมบรรยากาศ ตลอดจนบริเวณของตำแหน่งที่เหมาะสมในการติดตั้งผลงานจิตรกรรม โดยการบันทึกในรูปแบบของภาพถ่ายทั้งภายในและภายนอก ของสถานประกอบการ

1.4 สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมจากการสัมภาษณ์พนักงานในสถานประกอบการ อาทิ เช่น ผู้จัดการฝ่ายประชาสัมพันธ์, เลขานุการ, ผู้บริหารระดับสูงของสถานประกอบการเพื่อให้ได้ประวัติความเป็นมา ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน รวมไปถึงลักษณะแนวความคิด ในการออกแบบตกแต่งสถานที่

1.5 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รวบรวมทั้งหมดมาสรุป เพื่อประมวลผลความสัมพันธ์ และความสอดคล้องของแนวทางการสร้างงานกับสถานที่

2. ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม

2.1 ศึกษาค้นคว้า ข้อมูลที่ได้จากเอกสารงานวิจัย และสื่อต่างๆ ซึ่งเป็นข้อมูล งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับแนวความคิดในการสร้างงาน

2.2 รวบรวมข้อมูลที่ได้จากประสบการณ์เดิม หรือข้อมูลการพัฒนาสร้างสรรค์ ผลงานอันเป็นประสบการณ์ตรงที่ข้าพเจ้าได้รับรู้ และสะสม จนกลายเป็นบ่อเกิดของแนวความคิด แรงบันดาลใจ ต่อการพัฒนางาน

2.3 ศึกษาข้อมูลของเรื่องราวที่ต้องการถ่ายทอด ด้วยการถ่ายภาพบรรยากาศ ธรรมชาติที่มีความประทับใจ และเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อนำมาประกอบในการ สร้างงาน

2.4 วิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องที่ต้องการจะศึกษาเพื่อสรุป และประมวลผลทั้งหมด มาสร้างภาพร่างต้นแบบให้ตรงตามแนวความคิดที่ตั้งไว้

2.5 คัดเลือกภาพร่างต้นแบบที่มีความเหมาะสมลงตัวที่สุด นำมาขยายสร้างสรรค์ ให้เป็นผลงานจริง

2.6 เสนอผลงานต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ที่เชี่ยวชาญทางด้านจิตรกรรม เพื่อ พิจารณาตรวจสอบความสมบูรณ์ ตลอดจนชี้แนะแนวทางแก้ไขผลงาน และการพัฒนางานในขั้น ต่อไป

3. ขั้นตอนการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับผลงาน

3.1 สร้างแบบจำลองของสถานที่ในบริเวณที่ต้องการนำผลงานเข้าไปติดตั้ง

3.2 นำภาพถ่ายผลงานเข้าไปติดตั้งในสถานที่จำลอง เพื่อให้เห็นภาพโดยรวมของ บรรยากาศภายในอาคารเมื่อนำงานเข้าไปติดตั้ง

3.3 วิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ที่สอดคล้อง ความเหมาะสม ระหว่างงานกับ สถานที่ พร้อมทั้งสรุปผลการศึกษา

บทที่ 2

ทฤษฎี และอิทธิพลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์งาน

อิทธิพลจากการออกแบบตกแต่งสถานที่ของ “เดอะ วอร์รา สปา” ใน วรบุรี รีสอร์ท แอนด์ สปา

วรบุรี รีสอร์ท แอนด์ สปา เป็นสถานที่ตากอากาศริมหาดหัวหิน ซึ่งมีการออกแบบตกแต่งให้มีลักษณะโดดเด่นด้วยสถาปัตยกรรมไทยประยุกต์แบบโคโนเนียล ซึ่งเป็นสถาปัตยกรรมที่ได้รับอิทธิพลมาจากชาติตะวันตก มีความนิยมอย่างมากในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ศิลปะในรูปแบบดังกล่าวถูกเรียกรวมว่าเป็นศิลปะแบบอาณานิคม เนื่องด้วยเป็นช่วงที่ชาติตะวันตกเข้ามามีอิทธิพลหลายประเทศในแถบคาบสมุทรมาลายูเป็นอาณานิคมนั่นเอง โดยจะพบสถาปัตยกรรมรูปแบบดังกล่าวกระจายอยู่ทั่วไปในประเทศลาว เวียดนาม สิงคโปร์ อินโดนีเซีย เป็นต้น

“สำหรับอาคารที่ปีนัง ส่วนมากเป็นอาคารที่สร้างขึ้นโดยช่างฝีมือชาวสิงคโปร์ ซึ่งเป็นช่างของสถาปนิกชาวอังกฤษในสมัยที่สิงคโปร์เป็นอาณานิคมของอังกฤษ ดังนั้นรูปแบบอาคารจึงมักได้รับดัดแปลงจากแบบเดิมในอังกฤษโดยคงไว้ซึ่งลักษณะเด่นทางศิลปะ เช่น การประดับตกแต่งด้านหน้าของอาคาร หน้าต่างแบบซุ้มโค้ง การใช้ลวดลายปูนปั้นและหัวเสาแบบคลาสสิก เป็นต้น จากนั้นจึงได้มีการดัดแปลงลักษณะของอาคารให้เข้ากับสภาพภูมิอากาศ โดยการใช้หน้าต่างบานเกร็ดไม้ปรับได้เป็นลักษณะที่เห็นได้ชัดและใช้กันแพร่หลายทั้งในมาเลเซีย จอร์จทาวน์ ปีนังและภาคใต้ของไทยก็ได้รับอิทธิพลดังกล่าว

ลักษณะของอาคารแบบตะวันตกที่เห็นได้ชัดก็คือ อาคารส่วนใหญ่เป็นตึกกำแพงหนา และลักษณะเด่นของอาคารอยู่ที่ Arcade เกิดขึ้นจากการที่อังกฤษออกกฎหมายใช้กับอาคารในสิงคโปร์ที่กำหนดให้ทางเท้าหน้าบ้านกว้าง 5 ฟุตและได้กลายเป็นแบบแผนที่ใช้กันสืบมา ลักษณะของ Arcade โดยมากมักเป็นการใช้โค้ง Arch ช่วงเสาเรียงต่อกันเป็นแนวตรงบริเวณส่วนหน้าของชั้นล่างเพื่อรับกระเบื้องหรือห้องที่ยื่นในส่วนของชั้นบน อีกลักษณะที่สำคัญคือจะเห็นว่าหน้าบ้านแคบแต่ตัวบ้านลึก ส่วนหนึ่งอาจมาจากอิทธิพลของคัตซ์ ที่เรียกเก็บภาษีตามขนาดความกว้างส่วนหน้าอาคารที่ติดกับถนนในประเทศอาณานิคม จึงต้องขยายตัวอาคารออกไปในทางลึก ส่วนด้านหน้า (Façade) ของอาคารซึ่งศิลปะที่ใช้ในการตกแต่งที่พบเห็นได้ชัด คือ ศิลปะคลาสสิกยุคกรีก-โรมันที่กลับมานิยมกันอีกครั้งในประเทศตะวันตก และได้นำเข้ามาแพร่หลายสู่ภูมิภาคต่าง ๆ

ที่มีอิทธิพลและปฏิสัมพันธ์ด้วยศิลปะดังกล่าวที่นำมาใช้นี้เรียกว่า “ศิลปะแบบนีโอคลาสสิก” มีลักษณะเด่นอยู่ที่ใช้หน้าบันรูปสามเหลี่ยมหน้าจั่วและหน้าต่างซุ้มโค้งรับด้วยหัวเสามาตรฐานของ กรีก - โรมัน มีทั้งแบบคอรินท์ ไอโอเนียน และคอรินเทียน รวมถึงการใช้ลายไม้ฉลุที่อังกฤษนิยมนำมาตกแต่งบ้านพักตากอากาศในชนบทที่สร้างด้วยไม้ เข้ามาประดับตกแต่งในส่วน Façade ของอาคาร

จากการผสมผสานทางศิลปะต่างๆทำให้การประดับตกแต่งอาคาร โดยเฉพาะ Façade ของอาคารมีลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์อย่างมาก ดังเช่น

1. การตกแต่งหน้าต่างบานเกล็ดยาวถึงพื้นด้วยซุ้มโค้งแบบต่าง ๆ ขนาบข้างด้วยหัวเสาคลาสสิกทั้ง ๓ แบบ และบางอาคารยังพบว่ามีการใช้หัวเสาแบบผสมอีกด้วย
2. การเจาะช่องแสงภายในซุ้มโค้งมักจะนิยมทำเป็นช่องแสงรูปแฉก เป็นเกล็ดไม้ และบ้างก็นิยมทำการฉลุลาย
3. มีลักษณะของบันไดโคณีหรือระเบียงที่ยื่นออกมาจากผนังทั้งทางด้านหน้าและด้านข้าง ซึ่งล้วนเป็นอิทธิพลของอังกฤษ²

จากแนวคิดในการออกแบบ “คันทองบริการแบบไทยยุคสมัย รศ.126 โดยการนำประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมไทยในยุคสมัยรัชกาลที่ 5 ผสมกับกับโลกตะวันตก”³ จึงได้นำสถาปัตยกรรมที่มีความสำคัญในยุคนั้นมาออกแบบดัดแปลง ผสมผสาน หวังพระที่นั่งวิมานเมฆ พระที่นั่งมณฑลท้ายวัง และพระราชวังบ้านปืน โรงแรม วรบุรี รีสอร์ท แอนด์ สปา รีสอร์ท จึงได้รับการออกแบบให้บ่งบอกถึงวัฒนธรรมอันมีเอกลักษณ์ของไทย และสะท้อนถึงบรรยากาศในศตวรรษที่ 19

ในส่วนของพื้นที่ที่ติดตังงาน “เดอะ วอรา สปา” มีกิจกรรมการให้บริการแบบสปาแก่ลูกค้าที่เข้ามาพักในรีสอร์ท จึงช่วยเสริมสร้างบรรยากาศการผ่อนคลายอย่างครบครันแก่ผู้มาใช้บริการยิ่งขึ้น “สปา เป็นการบำบัดด้วยน้ำวิธีหนึ่งซึ่งได้ชื่อย่อมาจากคำว่า “Sanities Per Aqua”

² ธนรัชต์ ถาวโรจน์, “การศึกษาตึกแถวบริเวณย่านการค้าเก่าในเมืองท่าชายฝั่งทะเลตะวันออกของคาบสมุทรภาคใต้ ประเทศไทย” (การศึกษาค้นคว้าอิสระ สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2547), 101 - 103.

³ Today travel Asia ,วรบุรี รีสอร์ท แอนด์ สปา [ออนไลน์], เข้าถึงเมื่อ 15 ธันวาคม 2551. เข้าถึงได้จาก www.todaytravelasia.com/th/thailand/hotels/hua-hin/wora-bura-resort-spa

เป็นภาษาลาตินหมายถึงสุขภาพดีจากน้ำ อีกนัยหนึ่ง คำว่า สปา ก็มาจากชื่อเมืองในเบลเยียม สมัยศตวรรษที่ 17 เป็นเมืองที่เป็นแหล่งพักผ่อนมีธรรมชาติสวยงาม ผู้คนไปพักผ่อน อาบน้ำแร่ แช่น้ำร้อน ส่งผลให้สุขภาพดีขึ้น ในปัจจุบันเริ่มมีการสนใจเรื่องการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม มุ่งเน้นเรื่องสมดุลของร่างกายว่าขึ้นอยู่กับ 3 สิ่ง คือ ร่างกาย จิตใจ และ อารมณ์ ซึ่งต้องอยู่ในสภาวะสมดุลซึ่งกันและกัน หากร่างกายขาดสมดุลเหล่านี้ไป ก็เกิดโรคร้ายไข้เจ็บขึ้น การดูแลสุขภาพแบบองค์รวมควรเน้นการป้องกันตั้งแต่แรกเริ่มและฟื้นฟูส่วนที่เจ็บป่วยไปพร้อม ๆ กัน”⁴

“สปา ในแต่ละที่มีการให้บริการคล้าย ๆ กัน จะแตกต่างที่รายละเอียดบ้าง แต่ส่วนที่สำคัญของสปา คือ ต้องเป็นสถานที่ที่มีความสงบ ความสวยงาม ช่วยสร้างความผ่อนคลายทางสายตา และจิตใจกับผู้ใช้สถานที่ ในสปาแต่ละที่มีการตกแต่งที่สวยงาม ตามแนวคิดเพื่อสร้างเอกลักษณ์ จุดสนใจ ที่มีเฉพาะสถานที่นั้น รายละเอียดในการตกแต่งล้วนสร้างให้เกิดความงาม สมบูรณ์ของความงามทางสายตาต่อผู้ใช้บริการ การคิดตั้งผลงานศิลปะเข้าไปในการตกแต่งอย่างเหมาะสมนับเป็นรายละเอียดหนึ่งที่มีความสำคัญต่อสถานที่ ยิ่งเป็นการสร้างสรรค์ผลงานอย่างสอดคล้อง จึงควรคำนึงถึงสถานที่กับตำแหน่งที่ติดตั้ง คุณค่าในงานจึงจะแสดงทั้งแนวคิด ความหมาย รูปแบบ สร้างความสมบูรณ์ต่อสถานที่ให้มีความสวยงาม และการสื่อความหมายจากงานศิลปะอันส่งเสริมซึ่งกันและกันที่ ดัง “ทฤษฎีแพทย์ตะวันออก เช่น อินเดียน จีน ญี่ปุ่น และไทย เชื่อว่าการทำงานของใจและกายนั้นมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันอย่างแยกไม่ออก เมื่อมีอะไรมากระทบใจร่างกายก็จะเกิดการเปลี่ยนแปลง และในทางตรงข้ามกันเมื่อเกิดอะไรขึ้นกับร่างกาย จิตใจก็จะได้รับผลอันนั้นด้วย”⁵

เนื่องจากเป็นสถานประกอบการที่ให้การบำบัดในรูปแบบของสปา ซึ่งส่วนใหญ่มีน้ำเป็นองค์ประกอบหลัก ทำให้รูปแบบการตกแต่งสถานที่มีการนำน้ำเข้าใช้ตกแต่งบริเวณอาคาร ซึ่งในส่วนโครงสร้างอาคารได้รับการดัดแปลงมาจากพระราชวังบ้านปืน มีกำแพงหินขนาดใหญ่กันพื้นที่ส่วนที่เป็นสปา และส่วนที่พักออกจากกัน ภายในกำแพงสร้างบ่อปูนรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนานไปกับตัวอาคาร ขอบบ่อปลูกพืชพรรณไม้พุ่มขนาดเล็ก สลับกับประติมากรรมช้างยืนพ่นน้ำ ภายในสระได้นำกระถางบัวสายมาจัดวางเป็นระยะสร้างชีวิตชีวาใช้กับผืนน้ำสีเขียวมรกตได้อย่างดี ผู้มาใช้บริการในสปาสามารถชมทัศนียภาพของสระบัวได้ทั้งภายนอก และภายในอาคาร เนื่องจากทาง

⁴ โกสินทร์ แจ่มเชรรัตน์, “หนีร้อนไปพักผ่อนในสปา”, อิมเมจแมกกาซีน 12, 112

(ตุลาคม 2545) : 211.

⁵ สมบัติ ตาปัญญา, ศิลปะการนวดแบบไทย (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดวงกมล, ม.ป.ป.), 143.

สถานที่มีการออกแบบให้สามารถสัมผัสกับบรรยากาศธรรมชาติได้อย่างเต็มที่ ด้วยแนวคิดอันต้องการให้น้ำช่วยบำบัดผ่อนคลายจิตใจของผู้มาใช้บริการ

อิทธิพลจากแนวทางวารีบำบัด

ปัจจุบันแนวทางการบำบัดด้วยน้ำกำลังเป็นที่นิยมอย่างกว้างขวาง ด้วยน้ำมีคุณสมบัติชุ่มฉ่ำ สงบเยือกเย็นนั่นเอง “ปราชญ์โบราณเคยกล่าวไว้ว่า ทุกสรรพชีวิตมีต้นกำเนิดมาจากสายน้ำ นั่นเป็นเครื่องยืนยันได้ดีถึงความสำคัญของสายน้ำในอารยธรรมของเรา และหากไม่นับเรื่องของการบริโภคซึ่งเป็นคุณค่าสำคัญที่สุดของน้ำต่อร่างกายแล้ว คุณสมบัติน้ำซึ่งนับว่ามีประโยชน์อย่างมหาศาลต่อสุขภาพมนุษย์ ก็คือ การนำน้ำมาใช้ในแง่ของการบำบัดรักษาโรคที่เรียกว่าวารีบำบัด ที่มีความเป็นมายาวนานเท่ากับประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติก็ว่าได้

ย้อนหลังไปตั้งแต่ 2,400 ปี ก่อนคริสตกาลหลายวัฒนธรรมเก่าแก่ของโลก เช่นชาวอียิปต์ ชาวแอซซีเรีย หรือในกลุ่มชนผู้นับถือศาสนาอิสลาม ล้วนแต่ใช้น้ำในการเยียวยารักษาโรคในซีกโลกตะวันออกก็เช่นเดียวกัน ได้มีหลักฐานบันทึกไว้ว่า ชาวอินเดียในภาคเหนือใช้น้ำในการรักษาไข้หวัด แต่วัฒนธรรมที่มีการนำน้ำมาใช้ในแทบทุกด้านของชีวิตมากที่สุด พบในชนชาติกรีก ซึ่งเป็นวัฒนธรรมแรกที่ทำให้คุณค่าต่อความสัมพันธ์ระหว่างกายกับจิต พวกเขามักใช้สถานที่ที่รมน้ำพุหรือแหล่งน้ำตามธรรมชาติทั้งในการอาบน้ำและพักผ่อนหย่อนใจ

จนกระทั่งล่วงเข้าช่วงปลายศตวรรษที่ 18 จึงค่อย ๆ พัฒนาการบำบัดด้วยน้ำในรูปแบบสมัยใหม่ขึ้นมา เช่นการบำบัดโรคฝีดาษด้วยน้ำเย็น การบำบัดยังครอบคลุมถึงการใช้ประโยชน์จากน้ำอุ่นในการรักษาโรคเกี่ยวกับระบบประสาท และโรคเกี่ยวกับอาการทางจิต จนปลายศตวรรษที่ 19 การออกกำลังกายด้วยน้ำจึงได้รับการปรับปรุง และใช้ในการบำบัดในหลากหลายโรคอย่างเป็นระบบมากขึ้น

ปัจจุบันวารีบำบัดได้รับความนิยมอย่างกว้างขวาง ในแง่ของการเป็นทางเลือกหนึ่งในการเยียวยาตามวิถีธรรมชาติ ซึ่งวิธีการบำบัดที่ได้รับความนิยมค่อนข้างมากมีสองรูปแบบใหญ่ๆคือ วารีบำบัดในส่วนของการออกกำลังกายได้น้ำและวารีบำบัดในส่วนของการบำบัดด้วยการออกกำลังกายได้น้ำ จะช่วยบรรเทาการปวดกล้ามเนื้อกระดูก และปวดเกร็ง ทำให้ระบบประสาทที่ควบคุมความเคลื่อนไหวมีการประสานงานที่ดีขึ้น เป็นการเพิ่มความแข็งแรงของกล้ามเนื้อที่อ่อนแอและเพิ่มขอบเขตของการออกกำลังกายให้กว้างขวางขึ้น เพราะข้อดีของการออกกำลังในน้ำคือภาวะที่น้ำจะช่วยพยุงน้ำหนักเอาไว้ ทำให้ผู้ป่วยที่มีข้อจำกัดด้านร่างกายสามารถเคลื่อนไหวออกกำลังกายในน้ำได้ ในท่าทางที่ไม่อาจจะทำได้ในการออกกำลังกายบนบกตามปกติ

วาริบำบัดในส่วนของสปาเป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่ได้รับการนิยมนิยม สปา ตามความหมายที่แท้จริงคือ สถานที่พักผ่อนที่มีแหล่งน้ำพุหรือน้ำแร่ตามธรรมชาติ ซึ่งควรมีน้ำแร่เจือปนอยู่มากกว่าน้ำแร่ที่ใช้สำหรับดื่ม จึงจะมีศักยภาพในการนำมาบำบัดโรค ได้รูปแบบการบำบัดของสปาหลากหลายประเภทต่างกันไปตามวิธีการและจุดประสงค์ในการบำบัด เทคนิคในการบำบัดมีทั้งการนอนแช่ในอ่างน้ำแบบธรรมดา การติดตั้งหัวฉีดน้ำไว้ใต้ผิวน้ำ การฉีดสายน้ำไปตามลำตัวพร้อมๆ กับการนวด การอบไอน้ำ หรือแม้แต่การพอกตัวด้วยโคลน หรือถ่านหินร่วน ทั้งนี้แล้วแต่จุดประสงค์ในการบำบัดว่าต้องการเยียวยาโรคหรืออาการใด

ประโยชน์หลัก ๆ ที่จะได้จากการบำบัดด้วยสปา คือ การช่วยกระตุ้นการไหลเวียนของโลหิตให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ช่วยในเรื่องของการบรรเทาอาการอักเสบของกล้ามเนื้อและเนื้อเยื่อต่าง ๆ รวมทั้งเป็นวิธีการผ่อนคลายทั้งร่างกาย และจิตใจซึ่งได้ผลอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการพอกด้วยโคลน หรือถ่านหินร่วนนอกจากจะเป็นการบรรเทาอาการปวดเรื้อรังอย่างได้ผลแล้ว ยังช่วยให้เกิดการผ่อนคลายอย่างลึกซึ้งอีกด้วย⁶

หลังจากได้ศึกษาคุณสมบัติของน้ำตามแนวทางวาริบำบัด จึงมีความรู้เพิ่มเติมว่า นอกจากน้ำจะมีคุณประโยชน์ในด้าน อุปโภค บริโภคแล้ว น้ำยังมีคุณสมบัติในการเยียวยาทั้งร่างกาย และจิตใจอย่างน่าอัศจรรย์ ข้าพเจ้าจึงเกิดแรงดลใจที่จะหยิบยกเรื่องราวของน้ำมาเป็นส่วนประกอบใน การสร้างงาน เพื่อให้สอดคล้องกับสถานที่ติดตั้ง และมุ่งหวังให้บรรยากาศสงบเงียบของบึงน้ำ อันเป็นโครงสร้างหลักของเรื่องราวที่ปรากฏในงาน มีส่วนช่วยเยียวยาสภาพอารมณ์ของผู้มาใช้บริการได้บ้างไม่มากนักน้อย

อิทธิพลทางปรัชญา วิทยาศาสตร์ และศาสนา ที่มีแนวคิดสอดคล้องกับการสร้างงาน

ข้าพเจ้าได้ศึกษาแนวคิดของนักปรัชญาหลายท่าน ซึ่งรู้สึกว่ามีแนวคิดสอดคล้องกับทัศนคติและความเชื่อของตน จึงยึดถือเป็นแนวทางในการสร้างงาน โดยข้าพเจ้ามีมุมมองต่อสภาวะรอบตัวว่าทุกสิ่งทุกอย่างรอบกายมีการเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา แม้เราไม่ทันสังเกตเห็นแต่ก็ใช่ว่ามันจะหยุดนิ่ง วิถีแห่งสรรพสิ่งมีมิติที่แตกต่าง จังหวะการเคลื่อนไปของสิ่งต่าง ๆ จึงมีระบบเป็นของตนเอง จังหวะการเคลื่อนไหวของโลก จังหวะการเคลื่อนไหวของดวงอาทิตย์ จังหวะการเคลื่อนไหวของดวงจันทร์ ต่างมีระยะโคจรที่แตกต่าง ผืนดินอันสงบนิ่งแท้จริงก็คือเปลือกโลกที่

⁶ ศูนย์รวมธรรมชาติบำบัด บัลลี, “การแพทย์แบบองค์รวม” [ออนไลน์], เข้าถึงเมื่อ 10 มกราคม 2552. เข้าถึงได้จาก www.balavi.com/content_th/activity/activity_5.asp

เคลื่อนไปบนธารหินเหลวร้อน แม้เรามองไม่เห็นอากาศแต่เราก็สัมผัสได้ว่าอากาศเคลื่อนไหว แม้เราจะมาเห็นเวลา เวลาที่ไม่เคยหยุด ในขณะที่เรารู้สึกว่าร่างกายเรานิ่งที่สุดแล้วนั้น ความคิดของเรา กลับไม่หยุดนิ่งและยิ่งฟุ้งซ่านยิ่งกว่าปกติ ทั้งภายในร่างกายก็ยังมีระบบไหลเวียนของน้ำและลม เคลื่อนไปหล่อเลี้ยงชีวิตให้ดำรงอยู่ ผิวหนังของร่างกายในขณะที่เรายู่นิ่งที่สุดก็มีการเกิดดับและความเชื่อมไปของเซลล์ต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา เมื่อพิจารณาอย่างนี้จึงเห็นว่า ไม่มีสิ่งใดในโลกใบนี้ ไม่มีสิ่งใดในจักรวาลนี้ ไม่มีสิ่งใดในเอกภพนี้ และไม่มีสิ่งใดในมหานันทภพนี้ ที่หยุดนิ่งโดยสมบูรณ์ ทุกสรรพสิ่งมีวิธีการเคลื่อนไปอย่างมีระบบ และถึงแม้ทุกสิ่งจะมีวิธีการเคลื่อนไปที่มีลักษณะเฉพาะ ในภาพรวมกลับสามารถประสานสอดคล้องกันได้อย่างลงตัว เกิดภาพบรรยากาศอันสมดุลสงบเงียบและงดงาม ซึ่งนักปรัชญาที่มีทัศนคติสอดคล้องกับแนวคิดในการสร้างงานของข้าพเจ้าได้แก่

แนวความคิดทางปรัชญาของ โธมัส ฮอบส์

ฮอบส์ เชื่อว่า “สิ่งที่เป็นจริงต้องมีตัวตนซึ่งได้แก่สสาร ยังถือว่าสสารต้องมีการเคลื่อนที่หรือการเคลื่อนไหว การเคลื่อนที่ของสสารทำให้เกิดปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เราสามารถศึกษาได้หลายแง่มุมจนเกิดเป็นวิชาการต่าง ๆ เกิดขึ้นภายใต้กฎของความเป็นเหตุเป็นผล มีกฎเกณฑ์แน่นอนตายตัว เรียกว่า กฎกลศาสตร์หรือกฎธรรมชาติ ไม่มีสิ่งใดเกิดขึ้นโดยบังเอิญหรือโดยไม่มีสาเหตุ ฮอบส์ไม่ได้คิดว่าพระเจ้าเป็นสาเหตุแรกของสิ่งต่าง ๆ เพราะพระเจ้าในความหมายที่เป็นสิ่งที่ไร้ตัวตน “ไม่อาจจะเข้าใจได้” นั่นคือไร้ความหมาย หรือไร้สาระ สสารและการเคลื่อนที่ไหวของสสารนั้นปรากฏชัดแจ้งต่อประสาทสัมผัสของเรา มันจึงเป็นสิ่งที่เรา “เข้าใจได้” ฮอบส์อธิบายว่าการเคลื่อนไหวของสสารเป็นสาเหตุแรกของปรากฏการณ์ต่าง ๆ มีกฎเกณฑ์แน่นอนตายตัว เป็นคำอธิบายที่เรียกว่าเป็นแบบจักรกลนิยม คือ มองว่าทุกสิ่งในโลกดำเนินไปเหมือนการทำงานของเครื่องจักร ทุกสิ่งมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันไปหมด

ทฤษฎีความรู้หรือญาณวิทยา แบ่งความรู้ออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. ความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง เป็นความรู้ที่ได้มาโดยอาศัยประสาทสัมผัส หรืออายตนะทั้ง 5 คือ ตา หู จมูก ลิ้น และกาย เป็นสื่อให้เราสามารถติดต่อกับโลกภายนอกได้ ความรู้ที่ได้มาโดยประสาทสัมผัสนี้เป็นความรู้ที่ไม่สลับซับซ้อน ตรงไปตรงมา แต่อาจมีบิดเบี้ยวไปจากความเป็นจริงของวัตถุที่ถูกรู้เนื่องจากประสาทสัมผัสเราเองมีข้อบกพร่อง ความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริงมี 2 ระดับ คือ ระดับที่เป็นความประทับใจทางประสาทสัมผัส เป็นการสัมผัสโดยตรงระหว่างประสาทสัมผัสกับวัตถุ

2. ความรู้เกี่ยวกับความสืบเนื่องของสาเหตุ และผล คือความรู้เกี่ยวกับผลหรือปรากฏการณ์ที่เราได้อ้างเหตุผลที่ถูกต้องจากความรู้ที่เรามีอยู่ก่อน เกี่ยวกับสาเหตุหรือที่มาของมัน และเป็นความรู้เกี่ยวกับสาเหตุหรือที่มาที่อาจจะได้จากการรู้ผลของมันก่อน”⁷

แนวความคิดทางปรัชญาของ เดวิด ฮิวส์

“สิ่งที่ ฮิวส์ สนใจและพยายามวิเคราะห์คือ เรื่องต้นกำเนิดของความรู้ ประสบการณ์ของเราเชื่อว่าสิ่งนอกตัวเรานั้นมีอยู่จริง ๆ ความคิด (ideas) ของเราจำลองแบบมาจากภาพประทับใจ ข้อสรุปคือ ทุกอย่างที่เรารู้นั้นคือภาพประทับใจ และภาพประทับใจมีสถานะเป็นอัตนัย คือความรู้ส่วนตัว สิ่งที่เรารู้ ภาพประทับใจจึงไม่อาจจะเป็นสิ่งที่นำมาเป็นข้อพิสูจน์ความเป็นจริงของสิ่งภายนอก

จิต (mind) และความสามารถทางจิต เป็นผลของการรวมกันของความคิดทั้งหลาย จิตเป็นคำที่ใช้หมายถึงผลรวมของประสบการณ์ทางประสาทสัมผัสหรือเป็นผลรวมของผัสสะทั้งหลายผัสสะถูกมัดรวมกัน โดยกฎแห่งการจับกลุ่ม 3 กฎ คือ กฎแห่งความคล้ายคลึง กฎแห่งความใกล้เคียงกันในเวลาและอวกาศ และกฎแห่งความเป็นสาเหตุ จึงไม่ใช่สาร หรือตัวตน”⁸

แนวความคิดทางปรัชญาของกอทฟรีด วิลเฮล์ม ไลบ์นิซ

ความคิดของไลบ์นิซ เชื่อที่ว่า “ธรรมชาติมีลักษณะเป็นพลวัต ตั้งอยู่บนพื้นฐานของพลังงาน กล่าวสั้น ๆ ว่าเป็นความคิดเกี่ยวกับธรรมชาติที่เป็นแบบกายภาพ มากกว่าเป็นแบบเรขาคณิต ไลบ์นิซได้ก้าวมาถึงความคิดใหม่เกี่ยวกับสารที่มีพลัง อันเป็นตัวผลักดันให้เกิดการเคลื่อนไหวในธรรมชาติ”⁹

⁷ APISAK NACHAI, “ปรัชญาตะวันตกร่วมสมัย” [ออนไลน์], เข้าถึงเมื่อ 3 ธันวาคม 2551. เข้าถึงได้จาก www.apisak12.multiply.com/journal/item/25

⁸ APISAK NACHAI, “ปรัชญาตะวันตกร่วมสมัย” [ออนไลน์], เข้าถึงเมื่อ 4 ธันวาคม 2551. เข้าถึงได้จาก www.apisak12.multiply.com/journal/item/25

⁹ APISAK NACHAI, “ปรัชญาตะวันตกร่วมสมัย” [ออนไลน์], เข้าถึงเมื่อ 7 ธันวาคม 2551. เข้าถึงได้จาก www.apisak12.multiply.com/journal/item/25

อิทธิพลแนวคิดจากวิทยาศาสตร์และศาสนา

“ครั้งหนึ่ง อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ เคยพูดว่า “พุทธศาสนามีบุคลิกที่คาดว่าจะพบได้ในศาสนาแห่งจักรวาลที่จะมีในภายภาคหน้า เนื่องจากพุทธศาสนาข้ามพ้นเรื่องพระเจ้าที่เป็นตัวตน ไม่พูดเรื่องลัทธิ หรือเทววิทยา พุทธศาสนาครอบคลุมทั้งจิต และสภาวะ เป็นศาสนาที่แสดงให้เห็นว่าประสบการณ์ทุกสิ่ง เป็นหนึ่งเดียว” ทั้งยังแสดงทัศนะว่า “มนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของสรรพสิ่งทั้งมวลที่เราเรียกว่า จักรวาล เป็นส่วนที่จำกัดอยู่ในกาล-อวกาศ แสวงหาประสบการณ์ ความคิด และความรู้สึกของตัวเอง เหมือนกับเป็นบางอย่างที่แยกออกจากมายาที่ครอบงำความรู้สึกนึกคิดของเรา มายาเป็นคุกอย่างหนึ่งสำหรับเรา จำกัดเรากับกิเลส และความรักที่เรามีต่อคนใกล้ชิดตัวเราเพียงไม่กี่คน ภารกิจของเราคือ ต้องปลดปล่อยตัวเองออกจากคุก โดยแผ่เมตตากับสิ่งมีชีวิตทั้งหมดที่อยู่รอบตัวเรา และสภาวะทั้งมวล ไม่มีใครสามารถบรรลุสิ่งนี้ได้อย่างสมบูรณ์ แต่การดิ้นรนเพื่อให้บรรลุสิ่งนี้ได้อย่างสมบูรณ์ สามารถทำได้โดยการเป็นส่วนหนึ่งของการหลุดพ้น และ วางรากฐานให้กับความมั่นคงภายใน”

“จุดร่วมกันของวิทยาศาสตร์ และพุทธศาสนาที่เห็นได้ชัดก็คือ ต่างฝ่ายต่างก็มุ่งค้นหา “ความจริงแห่งธรรมชาติ” และต่างก็ค้นพบว่า ธรรมชาติมีลักษณะที่ไหลไปตลอดเวลา หากความเที่ยงแท้แน่นอนไม่ได้ ยึดถือเอาเป็นแก่นสาร สาระไม่ได้ แต่ก็อาจใช้ประโยชน์จากธรรมชาติได้บ้างตามความจำเป็น แต่บางทีก็เกินไปตามกิเลส และตามความสามารถที่ตอบสนองกิเลส ศ.ดร. ระวี ภาวิไล ปราชญ์ทางด้านวิทยาศาสตร์ และศาสนากล่าวถึง การมีอยู่ความจริงในธรรมชาตินั้น เป็นเพราะจิตมารับรู้ และ สร้างสรรค์ปรุงแต่งขึ้นมาให้เป็นรูปเป็นร่างที่ชัดเจน แล้วยึดมั่นถือมั่นว่าสิ่งนี้คือความจริงสูงสุดแล้ว ตามธรรมชาติ “แสงเป็นคลื่นหรือเป็นเม็ด อากาศ สาร เป็นคลื่น หรือเป็นเม็ด เรื่องพวกนี้มีสองด้านเสมอ เมื่อเป็นอย่างนี้เท่ากับว่าอยู่ที่ใจของมนุษย์ สติปัญญาของมนุษย์ที่พยายามใช้วิทยาศาสตร์ แต่ไม่สามารถเข้าถึงได้ แต่หากศึกษาไปเรื่อย ๆ มันจะค่อย ๆ ออกมาขณะที่ฟิสิกส์ ก้าวหน้ามาก มีแนวคิดใหม่ ๆ อย่างการเกิดขึ้นของเอกภพ หรือบิกแบง สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเป็นเพราะมีจิตมารับรู้ และสร้างสรรค์ปรุงแต่งขึ้นมา”

ขณะที่การศึกษาทางศาสนา กลับสนใจเรื่องของจิต ควบคุมจิต ต้องการให้จิตสงบ เพื่อผลแห่งการบรรลุ สุขสันต์ ทั้งในระดับส่วนตัว ระดับครอบครัว สังคม จนถึงระดับโลก ดังนั้นศาสนาจึงต้องใช้วิธีการทางจิตเป็นหลักในการพิสูจน์ความจริง อาทิ การวิปัสสนากรรมฐาน เพื่อให้เกิดปัญญาที่ไม่ได้เกิดจากประสาทสัมผัส และไม่ได้เกิดจากการคิดตามวิธีการของตรรกวิทยา แต่

เป็นปัญญา ที่เกิดขึ้นเองจากจิตใจที่สงบ ระวัง เฝ้ายิบ จึงทำให้เห็นความเป็นไปแห่งจักรวาลตามความเป็นจริง”¹⁰

อิทธิพลจากการศึกษาบทบรรยายธรรมเรื่อง “การทำจิตให้สงบ” โดยหลวงพ่ocha สุภทโท

“องค์ประกอบของความสงบ คำว่า “จิตสงบ” นั้นไม่ใช่ว่าไม่มีอะไรมันต้องมี มีความสงบครอบอยู่ ท่านกล่าวถึงองค์ของความสงบชั้นแรกว่า หนึ่งมีวิตก ยกเรื่องใดเรื่องหนึ่งขึ้นมา แล้วก็มีวิจาร์ณ คือพิจารณาตามอารมณ์ที่เกิดขึ้นมา ต่อไปก็จะมีปิติคือ ความยินดีในสิ่งที่เราวิตกไปนั้น ในสิ่งที่เราวิจาร์ณไปนั้น จะเกิดปิติ คือความยินดี ซาบซึ่งอยู่โดยเฉพาะของมันแล้วก็มีสุข สุขอยู่ไหน สุขอยู่ที่การวิตก สุขอยู่ในการวิจาร์ณ สุขอยู่กับความอิมใจ สุขอยู่กับอารมณ์ เหล่านั้นแหละ แต่มันมีความสุขในความสงบ วิตกก็วิตกอยู่ในความสงบ วิจาร์ณก็วิจาร์ณอยู่ในความสงบ ความอิมใจก็อยู่ในความสงบ สุขก็อยู่ในความสงบ ทั้งสี่อย่างนี้เป็นอารมณ์อันเดียว อย่างที่ห้า คือ เอกัคคตา ห้าอย่างแต่เป็นอันเดียวกัน คือทั้งห้าอย่างนี้เป็นอารมณ์ แต่มีลักษณะอยู่ในขอบเขตอันเดียวกัน คือเมื่อจิตสงบ วิตกก็มี วิจาร์ณก็มี ปิตีก็มีสุข สุขก็มี เอกัคคตาก็มี ทั้งหมดนี้เป็นอารมณ์เดียวกัน

คำว่าอารมณ์เดียวกันนั้น ทำไมจึงมีหลายอย่างหมายความว่า มันจะมีหลายอาการที่ช่างมัน เพราะอาการทั้งหลายเหล่านั้น จะมารวมอยู่ในความสงบอันเดียวกัน ไม่ฟุ้งซ่าน ไม่รำคาญ เหมือนกับว่ามีคน 5 คน แต่ละลักษณะของคนทั้ง 5 คนนั้นมีอาการเดียวกัน คือจะมีอารมณ์ทั้ง 5 อารมณ์ เมื่ออารมณ์อันนั้นอยู่ในลักษณะนี้ ท่านเรียกว่า “องค์” องค์ของความสงบ ท่านไม่ได้เรียกว่าอารมณ์ ท่านเรียกว่า วิตก วิจาร์ณ ปิติ สุข เอกัคคตาอารมณ์ สิ่งทั้งหลายเหล่านี้ ไม่เป็นอารมณ์ตามธรรมดาท่านจึงจัดว่าเป็นองค์ของความสงบมีอาการอยู่ 5 อย่าง คือวิตก วิจาร์ณ ปิติ สุข เอกัคคตา ไม่มีความรำคาญ วิตกอยู่ก็ไม่รำคาญ วิจาร์ณอยู่ก็ไม่รำคาญ มีปิตีก็ไม่รำคาญ มีความสุขก็ไม่รำคาญ จิตจึงเป็นอารมณ์เดียวที่อยู่ในสิ่งทั้ง 5 นี้จับรวมกันอยู่”¹¹

อิทธิพลทางความเชื่อว่าเวลาเป็นสิ่งที่เคลื่อนไหวได้

“Lorentz เชื่อว่า การขยายกว้างออกของเวลาเป็นเรื่องจริง และด้วยเหตุนี้ เขาจึงรักษาแนวความคิดเกี่ยวกับเวลาสัมบูรณ์เอาไว้ Einstein ได้เถกกว่า การยืดขยายออกไปของเวลาเป็นผล

¹⁰ ปองพล สารสมักร, “ศาสตร์ VS ศาสน์”, กรุงเทพธุรกิจ, 25 พฤษภาคม 2541, 1-2 .

¹¹ หลวงพ่ocha สุภทโท, “การทำจิตให้สงบ” [ออนไลน์], เข้าถึงเมื่อ 17 ธันวาคม

หรืออิทธิพลในเชิงทัศนียวิทยา ซึ่งสร้างขึ้นมาจากความเคลื่อนที่สัมพันธ์ระหว่างผู้สังเกตการณ์คนหนึ่ง กับสิ่งที่ได้รับการสังเกต มันไม่ใช่การเปลี่ยนแปลงที่เป็นรูปธรรมซึ่งมีอยู่แต่กำเนิดในวัตถุชิ้นหนึ่ง แต่มันเป็นเพียงผลที่ตามมาของกิจกรรมของการตรวจวัด

การตีความอันนั้นได้ปฏิเสธเวลาสัมบูรณ์ภาพ เพราะเวลามันจะดำรงอยู่ก็แต่เพียงเมื่อการตรวจวัดอันหนึ่งได้รับการทำขึ้นมาเท่านั้น และการตรวจวัดอันนั้น ก็แปรผันไปตามการเคลื่อนที่สัมพัทธ์(relative motion)ของวัตถุสองชิ้นที่เกี่ยวข้องกัน ในเรื่อง Primitive Classification (1903) Durkheim กล่าวเอาไว้ว่า เวลาได้ถูกเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับองค์กรระบบทางสังคม และในเรื่อง The Elementary Forms of Religious Life (1912) เขาได้ทำการสำรวจถึงเรื่องราวอันนั้นลึกลงไป ในรายละเอียด ที่นั่น เขาได้จำแนกความแตกต่างระหว่างเวลาส่วนตัว(private time) กับ"เวลาในลักษณะทั่ว ๆ ไป (time in general)" ซึ่งมีการกำเนิดขึ้นในทางสังคม: "รากฐานของปริมาตรเกี่ยวกับเวลา คือจังหวะของชีวิต"

1. เวลา กับ นักจิตวิทยา

การถกเถียงในเรื่องของสัมพันธภาพเกี่ยวกับเรื่องเวลา ได้รับการกระทำโดยบรรดานักจิตเวช และนักปรัชญาทั้งหลายเช่นเดียวกัน ผลงานของ Karl Jasper ในเรื่องจิตเวชศาสตร์ปรากฏการณ์วิทยา ได้ให้เค้าโครงแบบจำลองที่แตกต่างกันของการรับรู้เกี่ยวกับเวลาและสถานที่ ที่สามารถเกิดขึ้นได้ในการป่วยทางจิต ในประวัติศาสตร์เกี่ยวกับเรื่องไอเดียของความทรงจำและเวลา Janet ได้สาธยายถึงการสนับสนุนเกี่ยวกับบรรดานักจิตวิทยาการทดลองทั้งหมด และ นักคลินิกในช่วงปลายคริสต์วรรษที่ 19 ผู้ซึ่งได้ทำการสืบค้นเรื่องของ"เวลาอัตวิสัย"(subjective time) การอ้างอิงคำอธิบายของเขาเกี่ยวกับความรู้สึกในเรื่องของเวลาที่บิดผันไปท่ามกลางการป่วยทางจิตใน Nevroses et idees fixes (1898) ได้อธิบายถึงคุณสมบัติเกี่ยวกับบทความของ Jean Guyau ในปี 1890 ว่า เป็นการเปิดตัวของยุคใหม่อันหนึ่งในเรื่องจิตวิทยาเกี่ยวกับเรื่องของเวลา (a new era in the psychology of time) Janet ยังได้สนทนาลงถึงเรื่อง La Conscience Morbide ในปี ค.ศ. 1914 ของ Charles Blondel ด้วย ซึ่งได้ตรวจสอบถึงโลกของเวลาที่หลากหลายเกี่ยวกับคนที่มีการป่วยทางจิต คนไข้คนหนึ่งดำรงอยู่ "จากวันหนึ่งถึงอีกวันหนึ่ง หรือ อยู่แบบวันต่อวัน คล้ายคลึงกับสัตว์ ในลักษณะของการถอยหนีหรือหลบเลี่ยงจากอดีตและอนาคต" กับเวลาที่ไม่ปรากฏว่ามีขอบเขตสิ้นสุด สองสามวันในอดีต ดูเหมือนว่า จะคล้ายกับเวลาที่ผันผ่านมาแล้วหลายๆ ปี และทุก ๆ เหตุการณ์ในห้วงเวลา ได้ถูกผสมผสานอยู่ในความสับสนของฝันร้าย

สำหรับคนใช้อีกคนหนึ่ง “Gabrielle” เวลาได้หัดตัวหรือขมวดตัวเข้ามา และเหตุการณ์ต่างๆของอนาคตอันน่าหวาดหวั่น ได้รับการสับเปลี่ยนโยกย้ายไปสู่อดีต และให้กำเนิดความกังวลใจ ราวกับว่าพวกมันได้เกิดขึ้นมาเรียบร้อยแล้วและจะยังคงปรากฏอยู่ตลอดไป มันดูราวกับว่า จิตใจของเธอได้ทำการสำรวจอย่างสม่ำเสมอ ถึงลำดับการณ์ของเวลาทั้งหมด เพื่อรวบรวมและหย่อนความคิดที่ผิดปกติทั้งหลายเหล่านั้นลงสู่ปัจจุบัน มันคือประสบการณ์ซึ่งไม่สามารถจะหนีพ้นไปได้ของความกังวลใจ

การทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องของเวลา เมื่อเรายังไม่ได้ตั้งคำถามกับเรื่องนี้ ดูเหมือนว่าเวลาจะเป็นเรื่องที่เข้าใจง่าย แต่เมื่อไรก็ตามที่เราตั้งคำถามและต้องการแสวงหาคำตอบอย่างจริงจัง เวลากลับเป็นเรื่องซึ่งอธิบายได้ยากยิ่งข้อขัดแย้งบางประการเกี่ยวกับเรื่อง "เวลา" ดังที่เด็กๆทุกคนได้เรียนรู้อย่างรวดเร็วในเรื่องของ "เวลา" มันเป็นสิ่งที่ไหลเลื่อนไปอย่างสอดคล้อง และอาจถูกแบ่งแยกออกเป็นส่วนๆ เท่าๆกันทุกหนแห่งตามเส้นทางนี้ อันนี้คือ เวลา ที่ Issac Newton นิยามเอาไว้ในปี ค.ศ.1687 ว่า “เวลาเป็นสิ่งสมบูรณ์ เป็นจริง และเวลาทางคณิตศาสตร์ และจากธรรมชาติของตัวมันเองไหลเลื่อนอย่างเท่าเทียมกัน โดยปราศจากความสัมพันธ์กับสิ่งภายนอก”

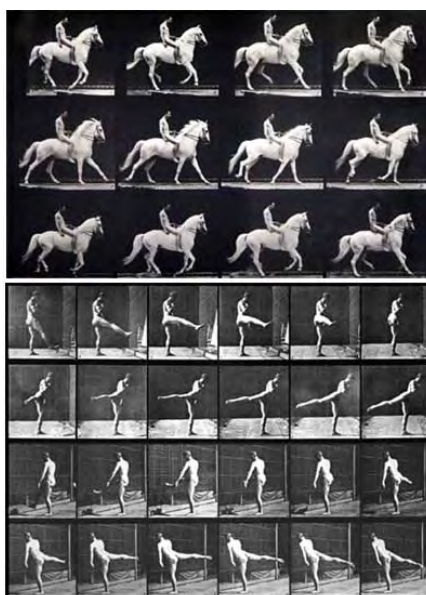
2. เวลาเป็นอะตอม หรือเลื่อนไหลได้

การถกเถียงกันในเรื่องของธรรมชาติอะตอมของเวลา (the atomistic nature of time) มีความหลากหลายเกี่ยวกับต้นตอแหล่งกำเนิด บางที สิ่งซึ่งมีอิทธิพลมากที่สุดก็คือแคลคูลัสของ Newton ซึ่งได้นึกถึงเกี่ยวกับเวลาในฐานะที่เป็นจำนวนหนึ่งของสิ่งที่เล็กมาก จนไม่อาจวัดได้ (infinitesimally small) และเป็นหน่วยต่าง ๆ ซึ่งแยกออกจากกันนาฬิกาได้สร้างสิ่งเตือนความทรงจำที่มีเสียงขึ้นมา เกี่ยวกับธรรมชาติในลักษณะอะตอมของเวลา ด้วยเสียงแต่ละติ๊ก และตัวแทนซึ่งมองเห็นได้ของมันโดยการขีดแบ่งมันออกเป็น ส่วน ๆ บนหน้าปัดนาฬิกา. สำหรับนาฬิกาไฟฟ้าสมัยใหม่ ด้วยการเคลื่อนไหวแบบเลื่อนไหลกวาดไปของเข็มวินาที ได้รับการประดิษฐ์ขึ้นมาในปี 1916 ซึ่งนับแต่นั้นเป็นต้นมา นาฬิกาทั้งหลายจึงเสนอแบบจำลองของเวลาในฐานะที่เป็นการไหลเลื่อนอันหนึ่ง

ในปี ค.ศ. 1882 นักฟิสิกส์ชาวฝรั่งเศส E.J.Marey เริ่มทำการศึกษาเรื่องของความเคลื่อนไหวด้วยเทคนิคอันหนึ่งซึ่งเขาเรียกว่า "ลำดับภาพ" หรือ chronophotography หมายถึงภาพถ่ายเกี่ยวกับเวลา (the photography of time): "วิธีการหนึ่งซึ่งวิเคราะห์ความเคลื่อนไหวโดยอาศัยภาพถ่ายแบบลัปลันชุดหนึ่ง ถ่ายภาพที่สั้นที่สุดและช่องว่างซึ่งเท่าๆ กันของเวลา" โดยเฉพาะอย่างยิ่ง Marey มีความสนใจในหลักการของเเอร์โดนาไมคของการบิน และได้

พัฒนาเครื่องมืออันหนึ่งสำหรับการถ่ายภาพนกต่างๆอย่างฉับพลัน จากมุมมองซึ่งแตกต่างกันไป 3 มุม เขาเชื่อว่าหนทางซึ่งดีที่สุดที่จะทำความเข้าใจความเคลื่อนไหวก็คือ ทำให้มันแยกออกจากกัน เป็นชิ้น ๆ และจากนั้น ก็ประกอบมันขึ้นมาใหม่ให้เป็นภาพประกอบส่วนต่าง ๆ หรือ plastic model หมายความว่า เป็นหุ่นจำลองสามมิติขึ้นมา เมื่อภาพยนตร์ได้รับการปรับปรุงให้ดีขึ้น และได้ถูกนำออกแสดงต่อสาธารณชนเป็นครั้งแรกในปี ค.ศ.1896 มันยังแยกความเคลื่อนไหวออกเป็น ส่วนๆในลักษณะที่ไม่ปะติดปะต่อ นักถ่ายภาพแนว futurist นามว่า Anton Bragaglia ได้นำเสนอ เทคนิคอันหนึ่งขึ้นมา ซึ่งเขาเรียกมันว่า photo-dynamic (ภาพถ่ายพลวัต) ซึ่งลักษณะของการ ถ่ายภาพดังกล่าว เกี่ยวพันกับการปล่อยชัตเตอร์ให้เปิดเอาไว้เป็นเวลานานพอสมควร เพื่อ บันทึกภาพเบลอๆของวัตถุชิ้นหนึ่งในความเคลื่อนไหว อันนี้เขาเชื่อว่า มันจะให้ภาพที่เป็นศิลปะอัน แท้จริงเกี่ยวกับความเคลื่อนไหว ซึ่งตรงข้ามกันกับวิธีการถ่ายภาพแบบ chronophotography และ cinematography ซึ่งได้แบ่งแยกแฉกชิ้น(ความเคลื่อนไหว) และทำให้ชิ้นส่วน"ในระหว่าง ความเคลื่อนไหวของมันผิดพลาด"

ภาพถ่ายของ Bragaglia ดูแล้วคล้าย ๆ กับความผิดพลาดของผู้เริ่มต้น ถ่ายภาพ มากกว่าการแก้ปัญหาในเชิงศิลปะอันหนึ่งในเรื่องปัญหาเกี่ยวกับความเคลื่อนไหว แต่อย่างไรก็ตาม พวกมันได้นำเสนอความมีชีวิตชีวาอันหนึ่งขึ้นมา แม้ว่ามันจะค่อนข้างน่าเวียนหัว ใน ภาพประกอบเกี่ยวกับความยุ่งยากซึ่งทัศนศิลป์ทั้งมวลมี ในการจับภาพธรรมชาติอันเคลื่อนไหว ของ ความเคลื่อนไหว หรือเวลาอันนั้น

ภาพที่ 1 ภาพถ่ายแสดงการเคลื่อนไหวของเวลา

3. เวลา กับ ผลงานสร้างสรรค์ศิลปะ

ความยากลำบากของบรรดาจิตรกรทั้งหลาย ในการทำงานเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของวัตถุชิ้นหนึ่งในห้วงเวลา มักจะเป็นข้อจำกัดอันไม่สมหวังอันหนึ่งของงานศิลปะประเภทนี้ ข้อจำกัดอันนั้น ทำให้เป็นรูปเป็นร่างขึ้นมาในศตวรรษที่ 18 การแบ่งงานศิลปะต่างๆ ของ Gotthold Lessing เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเวลาและที่ว่าง (temporal and spatial), ซึ่งมักจะเกิดขึ้นกับบรรดาจิตรกรทั้งหลายในช่วงปลายศตวรรษที่ 19 เสมอ

บ่อยครั้งศิลปินพยายามที่จะแสดงนัยยะแห่งอดีตและอนาคตอันหนึ่งออกมา โดยการเขียนภาพชั่วขณะหนึ่ง ซึ่งบ่งบอกเรื่องราวอันพ้นไปจากปัจจุบัน บรรดาศิลปิน Impressionists หลายคนพยายามที่จะปฏิบัติการเกี่ยวกับเรื่องของเวลาอย่างตรงไปตรงมามากๆ ด้วยภาพงานจิตรกรรมแบบต่อเนื่องของ motif (“ความคิด” หรือ “ภาพ” ที่เป็นจุดสำคัญของศิลปะ) เดียวกันในเวลาที่ต่างกันไปในวัน, ฤดูกาล, และสภาพของบรรยากาศ, เช่นดังในภาพกองฟางของ Claude Monet และภาพเขียนชุดหนึ่งของเขา the Rouen Cathedral

ภาพที่ 2 ภาพประกอบเวลา กับ ผลงานสร้างสรรค์ศิลปะ

Haystacks, At the End of Summer

Monet เองอธิบายว่า “ใครคนหนึ่งไม่อาจที่จะเขียนภาพทิวทัศน์ท้องทุ่งได้ หรือ ทิวทัศน์ทะเล หรือภาพคนสิ่งที่ใครคนนั้นทำได้ก็คือ การเขียนความประทับใจอันหนึ่งเกี่ยวกับ ชั่วโมงหนึ่งของวันนั้น ๆ เท่านั้น” บรรดาศิลปิน Impressionists ยังพยายามที่จะเขียนภาพความ ประทับใจของพวกเขาเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวแต่ไม่ว่าจะอย่างไรก็ตาม พวกเขาเสนอการ เปลี่ยนแปลงของแสงที่ถูกกระทำขึ้นมาโดยแสงที่ลอยผ่านไปมา หรือการกระเพื่อมเคลื่อนไหวของ สายลมบนผิวน้ำ ทุกสิ่งได้ถูกกำหนดอยู่ในชั่วขณะหนึ่ง ๆ เท่านั้น ศิลปิน Cubists พยายามที่จะไป ให้พ้นจากภาวะทันทีทันควัน ด้วยทัศนียวิทยาอย่างหลากหลาย อย่างน้อยที่สุด กลุ่มหนึ่งของนัก วิจัยด้าน ๆ ที่ถกเถียงกัน ในปี 1910 Leon Werth เขียนเอาไว้ว่า ลักษณะของรูปทรงต่าง ๆ แบบ Cubist ของ Picasso ได้แสดงให้เห็นถึง “ความรู้สึกต่างๆและการสะท้อนถ่ายซึ่งเราได้ประสบกับ การล่วงไปของเวลา” ในปีเดียวกันนั้น จิตรกร Cubist คนหนึ่ง Jean Metzinger เสนอว่า ในงาน จิตรกรรมของ Braque “ภาพทั้งหมดได้แพร่กระจายออกมาในห้วงของเวลา” ปี 1911 Metzinger ได้อธิบายว่า เขาคิดเรื่องทัศนียวิทยาอันหลากหลายเกี่ยวกับ Cubistsทั้งหลายที่ได้เพิ่มเติมมิติของ เวลาอย่างไร “พวกมันยินยอมให้ตัวของพวกมันเองเคลื่อนที่ไปรอบ ๆ วัตถุ เพื่อที่จะทำให้การเป็น ตัวแทนดังกล่าวเป็นรูปธรรมอันหนึ่งขึ้นมา อันได้สร้างแ่งมุมที่ต่อเนื่องกันในลักษณะที่หลากหลาย เก่าก่อนนั้น ภาพ ๆ หนึ่งได้ครอบครองเกี่ยวกับบะวางเนื้อที่ว่าง แต่ปัจจุบันมันมีอิทธิพลครอบงำใน เรื่องของเวลาด้วย”

ในปี 1910 Roger Allard ได้บันทึกไว้ว่า งานจิตรกรรมของ Metzinger เป็น “การสังเคราะห์อันหนึ่งซึ่งวางอยู่ในการผ่านไปของกาลเวลา” ข้ออ้างเหตุผลเหล่านี้ ทั้งหมดได้ถูกพูด เกินความเป็นจริงไป ทัศนียภาพอันหลากหลายและต่อเนื่องนั้น บรรดาศิลปิน Cubists ทั้งหมดได้ บูรณาการหรือรวบรวมมันขึ้นมาเป็นงานจิตรกรรมใดๆ เพียงชิ้นเดียวซึ่งมิได้พิสูจน์ข้อสรุปที่ว่า พวกมันแพร่กระจายอยู่ในห้วงเวลา (radiate in time) ไม่ว่าจะอย่างไรก็ตาม มุมมองต่างๆที่ ต่อเนื่องกันมากมายของวัตถุชิ้นหนึ่งได้ถูกรวมกันขึ้นมา ผืนผ้าใบที่ถูกประสบพบเห็นในชั่ว ฉับพลัน (นอกเหนือจากเวลา มันมีความจำเป็นสำหรับสายตาที่จะตรวจตราไปบนผิวน้ำ) บรรดา ศิลปิน Cubists ทั้งหมดได้หยอกเข้ากับข้อจำกัดต่างๆเกี่ยวกับศิลปะของพวกเขา บางที กับบางคน ตั้งใจที่จะเยาะเย้ยเอาเลยทีเดียว การประดิษฐ์คิดค้นของพวกเขาเสนอ “เวลา” ในงานศิลปะใน วิธีการใหม่ ๆ แต่อันนั้นไม่ได้สร้างประสบการณ์เกี่ยวกับเวลาดังที่มันผ่านไป

ในปี 1899 นักวิจารณ์ชาวดัชต์ Ernst Te Peerdt ตั้งข้อสังเกตเอาไว้ใน The Problem of the Representation of Instants of Time in Painting and Drawing ว่า สนามการ เห็นของเรามีได้ถูกประกอบตัวขึ้นมาจากเอกภาพที่ไร้กาลเวลา การรับรู้อย่างฉับพลันแต่ละครั้ง

ได้สั่ง เกราะห้ลำดับการณัอื่นหนึ่งเกี่ยวกับการรับรู้ต่างๆมากมายขึ้นมมา “อย่างชัดเจน ชั่วขณะ เหล่านั้นมันประกอบตัวขึ้นมมาในลักษณะของความพร้อมเพรียง, a Nebeneinander (next to each other, side by side), ซึ่งได้สร้างลำดับการณัอื่นหนึ่งขึ้น, a Nacheinander (one after the other), ในการมองวัตถุ” ไม่เหมือนกันกับการมองภาพถ่ายที่นิ่งๆ สายตาสามารถที่จะรวบรวม ลำดับการณัที่ต่อเนื่องกันของการสังเกตต่าง ๆ ภารกิจของจิตรกรก็คือ รวบรวมลำดับการณัของเวลา ด้วยรูปทรงต่าง ๆ ลงบนพื้นที่ว่าง แม้ว่าข้ออ้างเหตุผลของ Te Peerdt ที่ว่าทัศนศิลป์ที่ดีสามารถ นำเสนอลำดับการณัอื่นหนึ่งขึ้นมมาได้ แต่อย่างไรก็ตาม ก็ไม่สามารถที่จะวาดภาพความเคลื่อนไหว ของวัตถุ หรือ การล่งไปของเวลา ได้ขึ้นมมาในลักษณะของความพร้อมเพรียง, a Nebeneinander (next to each other, side by side),ซึ่งได้สร้างลำดับการณัอื่นหนึ่งขึ้น,

ภาพที่ 3 ภาพประกอบเวลากับผลงานสร้างสรรค์ศิลปะ

Monet, Claude: Rouen Cathedral

ภาพที่ 4 ภาพประกอบเวลากับผลงานสร้างสรรค์ศิลปะ

a Nacheinander (one after the other), ในการมองวัตถุ” ไม่เหมือนกันกับการมองภาพถ่ายที่นิ่ง ๆ สายตาสามารถที่จะรวบรวมลำดับการรับรู้ต่อเนื่องกันของการสังเกตต่าง ๆ การกิจของจิตรกรก็คือ รวบรวมลำดับการรับรู้ของเวลาด้วยรูปทรงต่าง ๆ ลงบนพื้นที่ว่าง แม้ว่าข้ออ้างเหตุผลของ Te Peerdt ที่ว่า ทักษะศิลป์ที่ดีสามารถนำเสนอลำดับการรับรู้หนึ่งขึ้นมาได้ แต่อย่างไรก็ตาม ก็ไม่สามารถที่จะวาดภาพความเคลื่อนไหวของวัตถุหรือการล่องไปของเวลาได้

ไม่มี motif (ความคิด หรือ ภาพ ที่เป็นจุดสำคัญของศิลปะ) ใด ๆ ในฐานะงานกราฟิกได้เตือนความทรงจำเกี่ยวกับธรรมชาติในลักษณะอะตอมของเวลาเช่นเดียวกับนาฬิกา และมันมีนาฬิกาอยู่เพียงไม่กี่เรือนเท่านั้นในศิลปะของยุคสมัยนี้. ประมาณปี 1870 Paul Cezanne ได้เขียนรูปหุ่นนิ่งภาพหนึ่งขึ้นมา ซึ่งได้รับอิทธิพลโดยนาฬิกาสี่คำเรือนใหญ่ที่ไม่มีเข็ม สัญลักษณ์ของการไร้กาลเวลาซึ่งเขาค้นหาเพื่อสร้างสรรค์ในงานจิตรกรรมของตนเอง

ทฤษฎีที่ว่า เวลาเป็นความเปลี่ยนแปลงไม่มั่นคง และไม่ใช่นิยามที่แยกออกจากกันจำนวนหนึ่ง ได้รับการเชื่อมโยงกับทฤษฎีที่ว่า จิตสำนึกของมนุษย์คือกระแสน้ำ และไม่ใช่การรวมตัวกันของความสามารถต่าง ๆ หรือไอเดียทั้งหลายที่แยกออกจากกัน การอ้างอิงอันดับแรกต่อเรื่องจิตใจในฐานะที่เป็น “กระแสน้ำอันหนึ่งของความคิด” ปรากฏตัวขึ้นมาในความเรียงของ William James ในปี ค.ศ. 1884 ความสำนึก ไม่ปรากฏว่าตัวของมันเองนั้นถูกตัดออกเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อย คำต่าง ๆ อย่างเช่น “สายโซ่” หรือ “ขบวนแถว” ไม่ได้อธิบายมันได้อย่างเหมาะสมมันไม่ได้ถูกเชื่อมต่อแต่อย่างใด มันเป็นสิ่งที่เลื่อนไหล “สายน้ำ” หรือ “กระแสน้ำ” เป็นคำต่าง ๆ ที่ใช้

ในการอุปมาอุปมัยมัน ซึ่งเวลาได้รับการอธิบายที่เป็นธรรมชาติมากที่สุด ในการพูดถึงมันต่อจากนี้ไป ขอให้เราริเียกมันว่ากระแสของความคิด(stream of thought) กระแสของความสำนึก(stream of consciousness) ถึงแม้ว่า James และ Bergson มีแนวโน้มที่จะใช้คำอุปมาอุปมัยบางอย่างที่ต่างกันไป เพื่อแสดงถึงอัตลักษณ์ของความคิดก็ตาม แต่เขาทั้งสองต่างก็เห็นด้วยกันว่า มันไม่ได้ประกอบด้วยชิ้นมาจากส่วนต่าง ๆ ที่แยกออกจากกัน หรือเป็นส่วน ๆ ซึ่งไม่ปะติดปะต่อกัน ชั่วขณะใดก็ตามของความสำนึก เป็นการสังเคราะห์กันอันหนึ่งของอดีตและอนาคตที่แปรเปลี่ยนไปตลอด และนั่นมันเป็นความเลื่อนไหลใน An Introduction to Metaphysics (1903) Henri Bergson เริ่มเรื่องหัวข้อเกี่ยวกับธรรมชาติของเวลาที่ไหลเลื่อนเคลื่อนที่ โดยการจำแนกวิธีการสองประการเกี่ยวกับการรู้: นั่นคือ หนึ่ง, การรู้แบบสัมพัทธภาพและ สอง, การรู้แบบสัมบูรณ์ (relative and absolute)

เราทั้งหมดต่างเรียนรู้ที่จะบอกเวลาด้วยความแคล่วคล่องง่าย ๆ แต่การเรียนรู้ที่จะบอกว่ามันคืออะไร ยังคงยุ่งยากเท่าๆกันกับที่มันเป็นเช่นนั้นกับ Saint Augustine เมื่อ 1500 ปีมาแล้ว. อะไรคือเวลา หรือเวลาคืออะไรในสมัยนั้น ? เขาถาม. "ถ้าหากว่าไม่มีใครมาถามข้าพเจ้า, ข้าพเจ้ารู้ว่ามันคืออะไร. แต่ถ้าเมื่อข้าพเจ้าต้องการที่จะอธิบายมันให้กับคนที่ถามข้าพเจ้า, ข้าพเจ้ากลับไม่รู้" (if no one ask me, I know what it is. If I wish to explain it to him who asks me, I do not know)¹²

อิทธิพลทางศิลปะ

แนวทางการสร้างงานจิตรกรรมของข้าพเจ้า ได้อิทธิพลด้านรูปแบบการสร้างสรรค้งานมาจากผลงานศิลปะหลายรูปแบบมาประยุกต์ และพัฒนาให้มีลักษณะเฉพาะตัว ซึ่งอิทธิพลทางศิลปะที่ข้าพเจ้านำมาใช้ได้แก่

รูปแบบการบันทึกการเคลื่อนไหว และ การแสดงความรู้สึกต่อสิ่งที่สัมผัสจาก วินเซนต์แวนโก๊ะ

ผลงานงานหลายชิ้นของ แวนโก๊ะ ได้แสดงทิศทางการเคลื่อนไหวของสรรพสิ่ง เช่น การพริ้วไหวของต้นไม้ ทิศทางการเคลื่อนไปของมวลอากาศ ทิศทางการกระจายตัวของแสง ซึ่งเรา

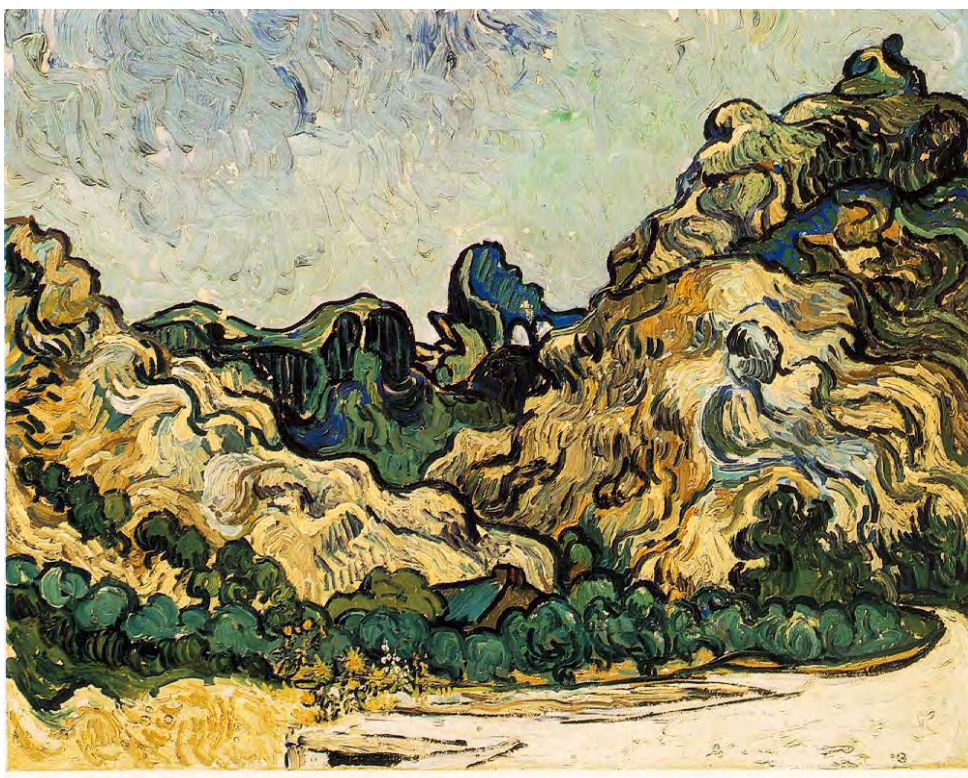
¹² สมเกียรติ ตั้งนโม, “ธรรมชาติของเวลา : The Nature of Time” [ออนไลน์], เข้าถึงเมื่อ 20 มกราคม 2552. เข้าถึงได้จาก www.electron.rmutphysics.com/news/index.php?option=com_content&task=view&id=687&Itemid=3

สามารถมองเห็นเส้นที่เกิดขึ้นในงานได้อย่างชัดเจน เส้นดังกล่าวคล้ายเส้นที่เกิดจากภาพพิมพ์แกะไม้ของญี่ปุ่น หรือเส้นจากภาพจิตรกรรมจีน ลักษณะการใช้เส้นเช่นนี้เหมาะสมกับแนวทางการสร้างงานของข้าพเจ้าจึงได้นำมาดัดแปลงให้เข้าเหมาะสมรูปแบบในงาน

ภาพที่ 5 ภาพประกอบอิทธิพลทางศิลปะ “The Starry Night”

โดย วินเซนต์ แวน โก๊ะ ค.ศ. 1889 ขนาด 72 x 92 ซม.

ภาพที่ 6 ภาพประกอบอภิปรัชญาทางศิลปะ “Mountains at Saint-Remy”

โดย วินเซนต์ แวน โก๊ะ ค.ศ.1889 ขนาด 71.8 x 90.8 ซม.

อิทธิพลจากกลวิธีการแต้มจุดสีแบบ นิวอิมเพรสชันนิสต์

เป็นรูปแบบผลงานที่สร้างสรรค์ขึ้นด้วยการประสานอนุภาคของสี ที่ถูกแตะ แด้ม เป็นจุดเล็ก ๆ ตามหลักทฤษฎีทางฟิสิกส์ที่ว่า แสงคืออนุภาคของสีและ พยายามนำแสงเข้ามาสัมพันธ์กับสี โดยการระบายสีให้เกิดริ้วรอยพู่กันขนาดเล็กด้วยสีสดใสโดยไม่เคลือบสี ลักษณะรูปแบบนี้ถูกเรียกอีกชื่อว่า ลัทธิผสมจุดสี หรือ Pointilism หรือ Divisionism โดยผู้สร้างจะปล่อยให้จุดสีที่แต้มไว้อย่างพร่าพร๋าวเกิดการผสมผสานกันในดวงตาผู้ดู เพื่อให้เกิดการผสมผสานสัมพันธ์ระหว่างการมองเห็นสีและแสงไปพร้อมกัน ทั้งยังปรับปรุงทรงจากธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มองเห็น ไปสู่รูปทรงและโครงสร้างใหม่บนผืนภาพ ด้วยการตัดทอนและสร้างรูปทรงให้ดูง่ายขึ้น ผลอันเกิดจากการแต้มจุดสี คือ ทำให้ภาพสั้น สะเทือน และพราวเลื่อน เหมือนทุกสิ่งกำลังเคลื่อนไหว กลวิธีดังกล่าวจึงสามารถนำมาปรับใช้เป็นรูปแบบในการสร้างงานของข้าพเจ้า ที่ต้องการแสดงภาพความเคลื่อนไหวในบรรยากาศธรรมชาติได้เป็นอย่างดี

ภาพที่ 7 ภาพประกอบอิทธิพลทางศิลปะ “Georges Seurat”

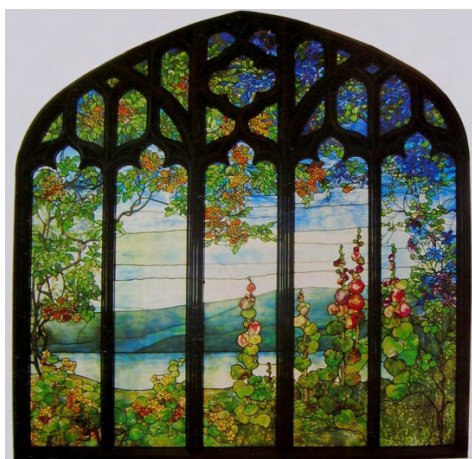
โดย จอร์จ เซอราท์ ขนาด 429 x 288 ซม.

อิทธิพลจากการสร้างงานศิลปะเพื่อประดับตกแต่งแบบ อาร์ต นูโว

“อาร์ต นูโว (Art Nouveau)” อาร์ต นูโว หรือ ศัพท์บัญญัติไว้ว่า “นวศิลป์” ซึ่งแปลว่า “ศิลปะสมัยใหม่” นั้น ใช้วิธีสื่อสารกันทั้งรูปธรรม และ นามธรรม ศิลปะชนิดนี้เกิดขึ้นจากแนวคิดของงานศิลปะหัตถกรรม โดยนำเอาลวดลายประดับตกแต่งต่าง ๆ นั้น เข้ามาใช้ในการทำงานด้านจิตรกรรม การประดิษฐ์ ปะติมากรรม ที่สวยงามงดงามนั้นทำให้ตัวชิ้นงานศิลปะชวนติดตามมากขึ้น เพื่อดึงเข้าสู่เรื่องราวต่าง ๆ ที่ศิลปินต้องการสื่อสารออกมา ดูเฝิน ๆ อาจคล้ายศิลปะที่โฆษณาสินค้า ซึ่งนั่นเองก็แก่นในการสื่อสาร คือการใช้ลวดลายที่วิจิตรนั้นเข้ามาเพื่อดึงดูดสายตาต่อผู้ชมให้ได้เข้าสู่โลกแห่งความวิจิตรงดงามของศิลปะในรูปแบบนี้นั่นเอง

ในปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 การทดลอง และค้นคว้าทางด้านจิตรกรรมและประติมากรรมของพวกอิมเพรสชันนิสต์ มีขึ้นอย่างคึกคัก ส่วนด้านศิลปะตกแต่ง ศิลปะประยุกต์ และสถาปัตยกรรมก็ได้รับการพัฒนาให้ก้าวหน้าขึ้นเช่นกัน ชาวยุโรปโดยทั่วไป ต่างมีการตื่นตัวพร้อมที่จะรับสิ่งแปลกใหม่เพื่อจะได้ชื่อว่าเป็นคนทันสมัย พวกเขาสร้างรสนิยมใหม่ขึ้น พร้อมทั้งจะรับศิลปวัฒนธรรมใหม่ รสนิยมนี้ฝรั่งเศสเรียกว่า บูชัวส์ (Bourgeois) เยอรมันเรียกว่า คิทช์ (Kitsch) สเปนเรียกว่า คัวร์ลี (Cursi) และ รัสเซียเรียกว่า เมสตันสโตโว (Mestchanstovo) รสนิยมที่มีชื่อเรียกต่าง ๆ กันนี้ ต่างมีความหมายและความเข้าใจโดยทั่ว ๆ ไปเหมือนกัน คือหมายถึงรสนิยมในความนิยมชมชอบรูปแบบศิลปะแบบหนึ่ง ซึ่งฝรั่งเศสเรียกว่า อาร์ต นูโว (Art Nouveau) ในอเมริกา และอังกฤษ เรียกสไตล์นี้ว่า โมเดิร์นสไตล์ (The Modern Style) ซึ่งหมายถึงรูปแบบสมัยใหม่ ส่วนในออสเตรียนั้น เรียกกันในชื่อ เซสเซชัน (Sezession)

จึงพอสรุปได้ว่าทั่วทั้งทวีปยุโรปต่างมีความนิยมชมชอบในศิลปะที่ใช้เกี่ยวกับชีวิตประจำวันร่วมกัน โดยมีรูปแบบที่เป็นของสากลซึ่งคนทุกชาติต่างยอมรับ และมีความนิยมแบบเดียวกัน อาร์ต นูโว จึงเป็นชื่อเรียกรูปแบบศิลปะแบบใหม่ซึ่งสามารถพบเห็นได้จากการตกแต่งภายในสถาปัตยกรรม เครื่องใช้สอย เช่น เครื่องปั้นดินเผา กระจกหรือเหล็กดัด เป็นต้น ศิลปินที่ทำงานแบบอาร์ตนูโว จะนำวัสดุต่าง ๆ ที่แสดงความก้าวหน้าทางเทคนิค และวิชาการของอุตสาหกรรมใหม่ที่กำลังเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ในยุคนั้นมาใช้ บวกเข้ากับการออกแบบที่มีการใช้เส้นโค้งหักงอ เป็นลายเครือเถาหรือดอกไม้ การออกแบบส่วนใหญ่เน้นแรงคล้อยมาจากธรรมชาติ มาดัดแปลงให้เกิดความอ่อนหวานจนดูสะบัดพลีว ถ้าเป็นรูปคนจะทำให้มีรูปร่างยาวยืด เนื่องจากออกแบบเป็นลวดลายมาก นักวิจารณ์จึงเรียกศิลปะรูปแบบนี้ว่า นูเดิล สไตล์ (Noodle Style)

ภาพที่ 8 ภาพชุดอิทธิพลทางศิลปะ อาตร์นูโว

อิทธิพลจากผลงานศิลปะของ กุสตาฟ คลิมต์

คลิมต์ เป็นศิลปินที่สร้างงานหลากหลาย ทั้งผลงานที่มีลักษณะแบบอิมเพรสชันนิสต์ อาร์ต นูโว ซิมโบริก แต่ไม่ว่าจะผลงานรูปแบบไหนผลงานของคลิมต์ก็จะมีลักษณะที่โดดเด่น เป็นเอกลักษณ์ เทคนิคในการวาดภาพของคลิมต์นั้น เป็นส่วนสำคัญที่สามารถช่วยสร้างอารมณ์อันเร้าใจขึ้นในผลงานของเขาได้เป็นอย่างมาก คลิมต์ นิยมทดลองนำสิ่งแปลกใหม่ วัสดุแปลก ๆ เข้ามาเสริมในงานศิลปะของเขา และสิ่งที่ คลิมต์ นิยมใช้ในงานคือสีทอง ซึ่งสีทองนั้นให้ความรู้สึกที่สดใส ทรงพลังอำนาจ และในอีกทางหนึ่ง สีทองยังช่วยปลุกเร้าความรู้สึกให้ชวนสัมผัสอีกด้วย

นอกจากการใช้สีทองแล้ว คลิมต์ ยังใช้สีเงิน และสีสนิมสีต่าง ๆ มาช่วยเร่งเร้าอารมณ์ในงาน ทั้งยังเป็นผู้ที่ชอบศึกษาในศิลปะโบราณเขาพบการสื่อสารด้วยสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในศิลปะยุคโบราณ เช่น อัสซีเรีย, ไปเซนทน์, เมโสโปเตเมีย กรีก และอียิปต์ ทั้งยังศึกษาศิลปะของตะวันออก เช่น ศิลปะของ อินเดีย, จีน, เกาหลี, และญี่ปุ่น อีกด้วย

คลิมต์ เป็นผู้หนึ่งที่หลงใหลศิลปะของตะวันออก โดยเฉพาะ จีน, เกาหลี, และญี่ปุ่นในบ้านของเขาจึงมีของสะสมเหล่านี้อยู่มากมาย ทั้งภาพตกแต่ง ดาบซามูไร ชุดเกราะ และ ชุดกิโมโน ศิลปะหลาย ๆ ชนิดพันธุ์เหล่านี้ คลิมต์ นำมาใช้กับศิลปะของเขาอย่างแนบเนียน ภาพทุกภาพของเขาจึงไม่ใช่ฉากที่เหมือนจริงอีกต่อไป

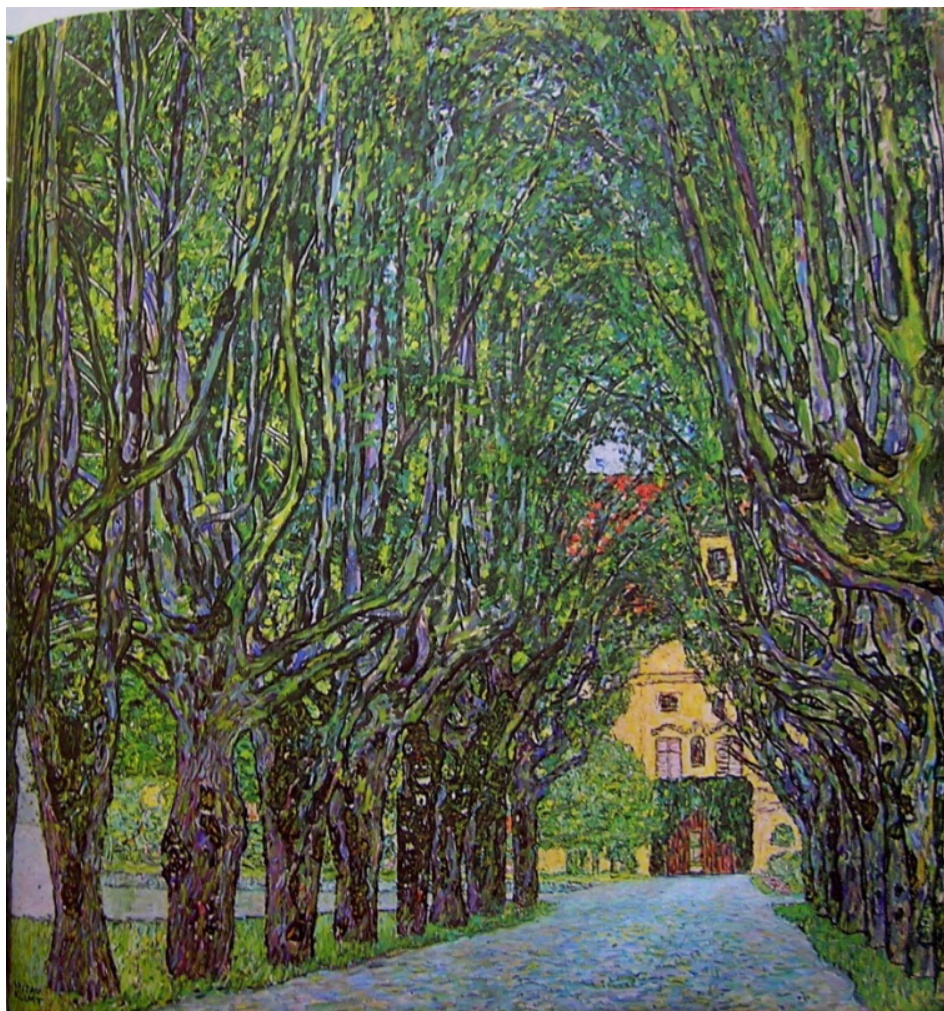
งานของ คลิมต์ ตั้งแต่เริ่มเข้า ศตวรรษที่ 20 นั้นจะแทนที่ฉากหลังของภาพด้วยลวดลายซึ่งเป็นสัญลักษณ์ต่าง ๆ ในแบบ “ซิมโบลิสต์” ในการเขียนภาพคนของเขานั้นตัวนางแบบจะสวมเสื้อผ้าและเครื่องประดับที่มีลวดลายอันเกิดจากการออกแบบที่มีลักษณะเฉพาะ ซึ่งอาจเรียกได้ว่า

“แบบของคลิมต์” หรือ Klimt Style ที่ในปัจจุบันลวดลายเหล่านี้ก็ยังมีการใช้อย่างแพร่หลายในการออกแบบลายเขียนบนเครื่องประดับที่เห็นกันทั่วไป

ลายประดิษฐ์ แบบ Klimt Style ในภาพเขียนทิวทัศน์

นอกจากความแตกต่างจากการนำลวดลายประดิษฐ์มาใช้ในการเขียนภาพคนเหมือนแล้ว แม้แต่ในการเขียนภาพทิวทัศน์ของ คลิมต์ นั้นก็มีความแตกต่างไปจากภาพทิวทัศน์โดยทั่วไป เขาไม่ตั้งใจเขียนภาพให้เหมือนอย่างที่ตาเห็นไปทั้งหมด แต่เขาต้องการเขียนภาพทิวทัศน์ออกมาอย่างที่ใจอยากให้เป็นมากกว่า

ความพิเศษในภาพเขียนทิวทัศน์ของ คลิมต์ นั้นมีมากกว่าการพยายามลอกเลียนแบบธรรมชาติหรือ ภาพที่ปรากฏขึ้นจริงเท่านั้น ด้วยตัว คลิมต์ นั้น เป็นนักออกแบบตกแต่งซึ่งมีทักษะในการออกแบบภาพกราฟิกค่อนข้างสูง เขาจึงใช้วิธีการเหล่านี้เข้ามาช่วยในงานภาพเขียนทิวทัศน์ของเขาจึงมีลักษณะเด่นด้วยการเน้นองค์ประกอบของภาพ ซึ่งภาพแต่ละภาพนั้นอาจวาดขึ้นจากสถานที่จริง แต่ในการถ่ายทอดนั้น เมื่อภาพฝ่ายสายตาของ คลิมต์ จะถูกกรองด้วยลักษณะ และวิธีการจัดองค์ประกอบในแบบกราฟิกของเขาเอง ทำให้ภาพนั้นผ่านการตกแต่งให้ดูลงตัวมากขึ้น คลิมต์ ให้ความสำคัญต่อการทำงานศิลปะในภาพทิวทัศน์ของเขาว่า ทุกสิ่งทุกอย่างล้วนเกิดขึ้นจากการสร้างสรรค์ทั้งสิ้น ธรรมชาติก็เกิดขึ้นจากการสร้างสรรค์ แต่เป็นการสร้างสรรค์แบบค่อยเป็นค่อยไปแต่การตกแต่งของเขานั้น คือการสร้างสรรค์แบบปัจจุบันทันทีคล้ายการเนรมิต เขาเลือกนำเสนอธรรมชาติในด้านการตกแต่งราวภาพเนรมิตขึ้นมากกว่า ภาพของเขาจึงเสมือนกับการจัดตกแต่งสวน แต่งให้ธรรมชาติดูสวยงามตามสายตาของนักออกแบบ มากกว่าจะปล่อยให้ธรรมชาติดำเนินไปตามทางของมันเอง ศิลปินบางคนอาจเชื่อว่าศิลปะมีหน้าที่นำเสนอความเป็นจริงตามที่มันเกิดขึ้น แต่สำหรับ คลิมต์ นั้น เขาเลือกที่จะใช้ศิลปะนำเสนอในสิ่งที่สวยงามจากการตกแต่งอย่างดีแล้วเท่านั้น

ภาพที่ 9 ภาพอิทธิพลทางศิลปะ

ชื่อภาพ “ถนนในสวนของ ชลอสส์ คัมเมอร์”

(Avenue in the Park of the Schloss Kammer) วาดในปี 1912

ภาพที่ 10 ภาพอิทธิพลทางศิลปะ

ชื่อภาพ “สวนผลไม้ กับ กุหลาบ”

(Orchard With Roses) วาดในปี 1911-12

ผลงานของ กุสตาฟ คลิมต์ มีลักษณะโดยรวมดังนี้

1. ใช้สีทองและสีเงิน เป็นส่วนประกอบในงาน ทำให้เกิดความมันวาว
2. ใช้ลวดลายอันเกิดจากประดิษฐ์จากลายเครือเถา หรือดอกไม้ กิ่งไม้จากธรรมชาติ มาดัดแปลงให้เกิดความอ่อนหวานจนดูสะบัดพลิ้ว และลวดลายที่ได้อิทธิพลจากศิลปะตะวันออก
3. นำลายกราฟิกเข้ามาใช้ในพื้นที่หลังส่วนพื้นที่ว่างของงาน
4. เรื่องราวที่นำมาจากเทพนิยาย ประวัติศาสตร์ และตำนาน โดยเฉพาะเรื่องราวตำนานเทพเจ้า
5. แสดงความดื่มด่ำในรสสัมผัส กับเรือนร่างในลีลาที่เข้าวนของสตรีเพศ

6. ภาพส่วนใหญ่ยังมีลักษณะที่เหมือนจริง แต่ถูกทำให้ดูนุ่มนวล พร่ามัวเหมือนความฝัน

7. ระบายสีแบบทิ้งรอยพู่กัน และการแต้มจุดสี

การสร้างงานของ กุสตาฟ คลิมต์ นั้น ในช่วงแรกยังดำเนินตามแบบ นิโอ คราสสิก ที่ให้ความสำคัญกับความชัดเจนของสัดส่วน และความจริงตามหลักกายวิภาค และได้พัฒนาโดยการนำสัญลักษณ์ต่าง ๆ มาช่วยสื่อสารในภาพ และค่อย ๆ รับอิทธิพลศิลปะแบบ อาร์ต นูโว เข้ามากับการใช้สีทองและเงินที่เป็นเอกลักษณ์ เฉพาะตัว และสีอันสดใสต่าง ๆ มาช่วยเร่งเร้าอารมณ์ในงาน ประกอบกับพื้นฐานความชอบในศิลปะโบราณ อัสซีเรีย ไปเซนทน์ เมโสโปเตเมีย กรีก และอียิปต์ ทั้งยังศึกษาศิลปะของตะวันออก เช่น ศิลปะของ อินเดีย จีน เกาหลีและญี่ปุ่น จึงนำสิ่งที่ชอบเหล่านี้มาผสมผสานกันจนเป็นผลงานที่งดงามและมีเสน่ห์ ส่วนภาพเขียนทิวทัศน์ของ คลิมต์ นั้น เขาได้อิทธิพลมาจากกลุ่ม อิมเพรสชันนิส เขาต้องการให้ผู้ชมได้เกิดอารมณ์ร่วมอย่างที่รู้สึกด้วยเท่านั้นไม่ต้องการให้ผู้ชมมองภาพของเขาอย่างจืดจางทุกลายละเอียด เขายังใช้วิธีระบายแบบแต้มจุดสี และ การระบายสีแบบทิ้งรอยพู่กัน รวมถึงการแต้มสีเพื่อให้ผสมกันในสายตาแบบ อิมเพรสชันนิสต์มาใช้ อันได้อิทธิพลมาจากการงานของโมเนต์ แต่งานของ คลิมต์ ก็มีความแตกต่างจากการทำงานของพวก อิมเพรสชันนิสต์ และมีลักษณะเฉพาะตัวด้วยการเน้นองค์ประกอบของภาพ ซึ่งภาพแต่ละภาพนั้นอาจวาดขึ้นจากสถานที่จริง แต่ในการถ่ายทอดนั้น เมื่อภาพพ่ายสายตาของ คลิมต์ จะถูกกรองด้วยลักษณะ และวิธีการจัดองค์ประกอบในแบบกราฟิกของเขาเอง ทำให้ภาพนั้นผ่านการตกแต่งให้ดูลงตัวมากขึ้น

ภาพที่ 11 ภาพอิทธิพลทางศิลปะ

บทที่ 3

การศึกษาวิเคราะห์ การออกแบบของ

“เดอะ วอร์รา สปา” วรบุรี รีสอร์ท แอนด์ สปา

“เดอะ วอร์รา สปา” เป็น สปา ภายในรีสอร์ทที่ผู้มาใช้บริการมีจุดประสงค์หลักในการมาพักผ่อน ท่องเที่ยวเพื่อผ่อนคลายอิริยาบถ สัมผัสความงดงามของบรรยากาศของธรรมชาติอันเงียบสงบ เป็นการบำบัดจิตใจด้วยธรรมชาติ และการนำสปา เข้ามาให้บริการในรีสอร์ท เป็นการช่วยส่งเสริมให้เกิดการบำบัดอย่างครบวงจร ทั้งร่างกายและจิตใจ และเนื่องจากเป็นสปาภายในรีสอร์ท ออกแบบและตกแต่งสถานที่ที่จะต้องมีความสอดคล้องกัน หรือมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันด้วย

ที่มาของ แนวคิดในการออกแบบ และ บรรยากาศของ “เดอะ วอร์รา สปา”

วรบุรีรีสอร์ท แอนด์ สปา ตั้งอยู่เลียบอ่าวไทย บนหาดอันเงียบสงบของหัวหิน จุดประสงค์การออกแบบคือ ต้องการให้เป็นรีสอร์ทแบบไทยภายใต้แนวคิด รีสอร์ทแห่งประวัติศาสตร์ ที่สะท้อนวัฒนธรรม และอารยธรรมของประเทศไทย และโลกตะวันตกแห่งแรกในหัวหินโดยมีรูปแบบการบริการที่เป็น “คันทันบริการแบบไทย ยุคสมัย ร.ศ.126” รัตนโกสินทร์ศกที่ 126 หรือ พ.ศ. 2450 ในสมัยรัชกาลที่ 5 ซึ่งเป็นปีที่มีพิธีรัชมังคลาภิเษก หรือพิธีเฉลิมฉลองที่จัดขึ้นเมื่อพระมหากษัตริย์ครองราชย์ยาวนานกว่าในอดีต รีสอร์ทวัฒนธรรมแห่งแรกในหัวหินนี้ ไม่เพียงแต่มีแนวคิดเพื่อให้เป็นโรงแรมเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 เท่านั้น แต่ยังตั้งใจให้สถานที่นี้ บอกเล่าถึงความงาม และสะท้อนเสน่ห์ของเมืองไทยในอดีต ด้วยบริการอย่างไทย ที่เปรียบเสมือนเป็นเสมือนหนึ่งญาติสนิทอีกด้วย

ในส่วนของการสถาปัตยกรรมภายนอกนั้น เนื่องจากรูปแบบของพระราชวัง 3 แห่ง ในรัชสมัยของรัชกาลที่ 5 มาเป็นแรงบันดาลใจในการออกแบบ อาคารโดยรวมดัดแปลงจากพระที่นั่งมณฑลอุทยาน พระที่นั่งวิมานเมฆ ในส่วนของสปาดัดแปลงจากพระราชวังบ้านปืน

สำหรับการตกแต่งภายในห้องพัก 76 ห้อง เปรียบเสมือนเป็นตัวแทนของแต่ละจังหวัดในประเทศไทยทั้ง 76 จังหวัด กับอีก 1 ห้องชื่อว่าห้อง “หัวหิน” แต่ละห้องมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว จะมีภาพเขียนจิตรกรรมไทยเกี่ยวกับประเพณีหรือวิถีชีวิตของจังหวัดนั้น ๆ มีภาพในอดีตของแต่ละ

จังหวัด สินค้า OTOP และ พอกเก็ตบุ๊ก ที่ริสอร์ทจัดทำขึ้นเองเกี่ยวกับจังหวัดนั้น ๆ ส่วนวิลล่า 3 หลัง สร้างขึ้นให้มีรูปแบบทางสถาปัตยกรรมที่แตกต่างกัน หลังที่ 1 เป็นศิลปะสมัยรัตนโกสินทร์ ตอนกลาง ตัวแทนของ กรุงเทพมหานคร เป็นศิลปะ หลังที่ 2 ศิลปะแบบชิโน - โปรตุเกส เป็นตัวแทนของ ภูเก็ต หลังสุดท้ายสร้างขึ้นแบบล้านนาเพื่อเป็นตัวแทนของเชียงใหม่

องค์ประกอบการออกแบบตกแต่งสถานที่ของ “เดอะ วอรา สปา”

1. โครงสร้างภายนอก “เดอะ วอรา สปา” เป็นสปาที่ให้บริการภายในริสอร์ท ซึ่งมีการปลูกสร้างกลุ่มอาคารในรูปตัว U หันหน้าเข้าสู่ริมหาดหัวหินโอบล้อมสวนที่มีการขุดทางน้ำเลียนแบบภูน้ำธรรมชาติ จุดเด่นของกลุ่มอาคารอยู่ที่ส่วนต้อนรับหลัก เป็นอาคารชั้นเดียวมีผนังเพียงสองด้านได้ออกแบบให้มีลักษณะไทยย้อนยุคแบบโคโลเนียล ประกอบเข้ากับลายฉลุอันวิจิตรงดงาม ด้านที่ติดกับอาคารที่อยู่ไกลทะเลมากที่สุด ได้สร้างสระน้ำขึ้นเลียนแบบผืนน้ำอ่างดงามดั่งมรกตของทะเล จากตัวอาคารส่วนต้อนรับมีระเบียงสองข้างยาวไปบรรจบเชื่อมต่อกับกลุ่มอาคารด้านข้าง ซึ่งด้านซ้ายมือเป็นห้องอาหาร ห้องประชุมสัมมนา และห้องพักบางส่วน ไร่เรียงกันไปอาคาร ปีกขวาของส่วนต้อนรับ เป็นพื้นที่ให้บริการด้านสุขภาพ อันได้แก่ ห้องออกกำลังกาย สปา ทั้งยังมีห้องให้บริการคอมพิวเตอร์ ห้องรับรองสำหรับเด็ก ส่วนที่เหลือเป็นห้องพัก พื้นที่ติดชายหาดจัดสัดส่วนเป็น วิลล่า 3 หลัง โดยนำเอกลักษณ์อันโดดเด่นของ 3 สถานที่ในประเทศไทยมาเป็นแรงดลใจในการออกแบบอันได้แก่ เชียงใหม่ กรุงเทพฯ และหัวหิน ซึ่งมีจุดหมายให้วิลล่าทั้ง 3 เป็นตัวแทนสถานที่เหล่านั้น

การเข้าใช้บริการใน “เดอะ วอรา สปา” มีทางเข้าหลักอยู่สู่สระเบี่ยงปีกขวาของส่วนต้อนรับ ตัวสปาเป็นอาคารสองชั้นที่แยกออกมาเป็นสัดส่วน โดยมีผนังหินขนาดใหญ่แบ่งคั่นไว้จากโลกภายนอก ทั้งยังมีบึงน้ำภายในกำแพงขนานยาวไปกับตัวอาคารช่วยสร้างสรวงอันเย็นสบายให้ผู้มาใช้บริการ ตัวอาคารชั้นบนเป็นทางเข้าที่เชื่อมต่อกับสระเบี่ยงชั้นแรกถูกเล่นระดับให้ต่ำกว่าระดับพื้นดินครึ่งชั้น อิทธิพลในการออกแบบโดยรวมได้มาจากพระราชวังบ้านปืน

2. โครงสร้างภายใน ภายในอาคารถูกแบ่งพื้นที่ให้บริการหลากหลาย อันได้แก่ ห้องออกกำลังกาย ห้องสำหรับเด็ก ห้องให้บริการคอมพิวเตอร์ และสปา ห้องออกกำลังกายมีทางเข้าส่วนตัวแยกออกจากตัวอาคาร ในส่วนตัวอาคาร ทางเข้าหลักอยู่บนชั้นสองที่อยู่ระดับเดียวกับสระเบี่ยง

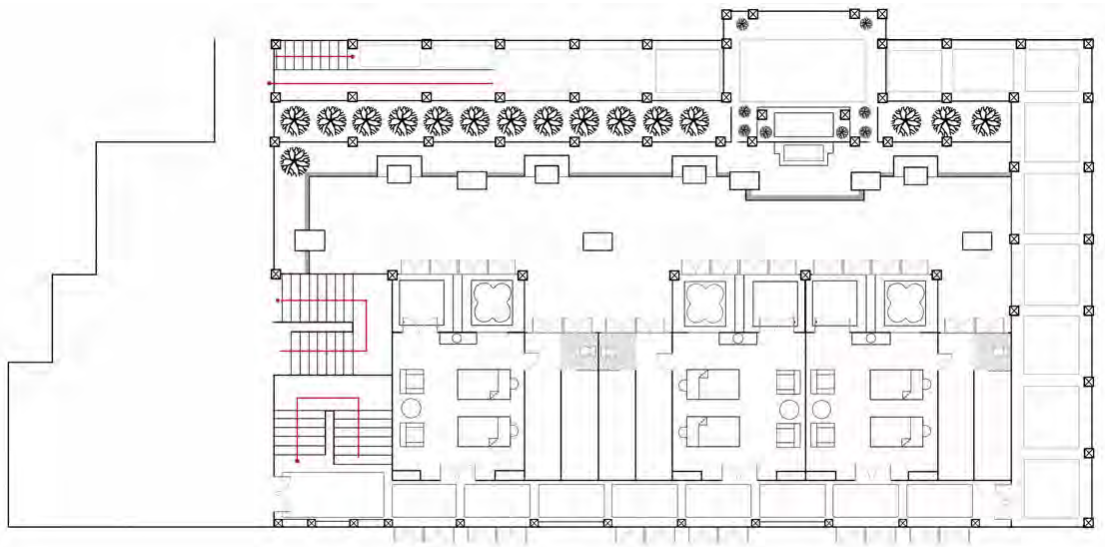
เชื่อมต่อระหว่างอาคาร เมื่อเปิดประตูเข้ามาภายในจะพื้นที่รับรองลูกค้า ของ “เดอะ วอร์รา สปา” ซึ่งจากจุดนี้จะมีทางเดินภายในนำไปสู่จุดให้บริการในส่วนต่าง ๆ อันประกอบไปด้วย ห้องชานาซึ่งอยู่บนชั้นสอง และเมื่อลงบันไดมาสู่ชั้นแรก จะพบทางเดินขนานไปกับห้องนวดแบบต่าง ๆ ทั้งยังเป็นทางเดินเชื่อมต่อไปสู่อาคารอื่นอีกด้วย

3. การให้แสง แสงที่ปรากฏใน”เดอะ วอร์รา สปา” เกิดจากการเจาะช่องหน้าต่างจำนวนมากทำให้มีแสงธรรมชาติส่องเข้ามา ประกอบกับการจัดแสงภายในอาคารที่ประสานกัน เกิดบรรยากาศอันนุ่มนวลละมุนตา ในพื้นที่บางส่วนยังได้นำกระจกสีเข้ามาประดับเกิดเป็นแสงสีที่เพิ่มลักษณะพิเศษของสถานที่ให้ชวนมองยิ่งขึ้น

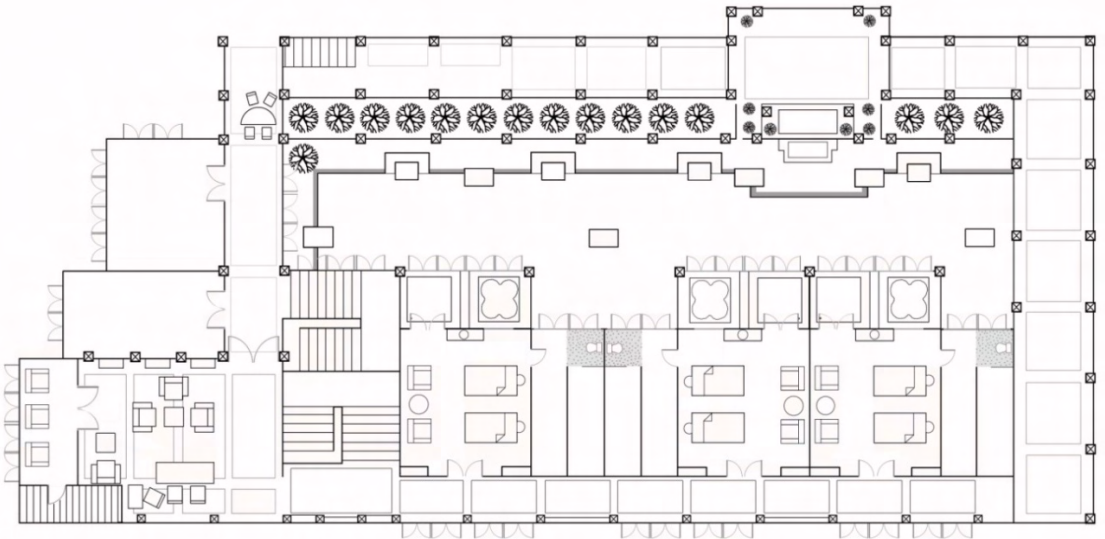
4. การให้สี สีโดยรวมของผนัง และเพดานเป็นสีเหลืองนวลอมเขียว ตัดขอบด้วยสีขาว คุ่มนวล เครื่องเรือนส่วนใหญ่เป็นสีขาว และมีบางส่วนเป็นสีน้ำตาลเข้มเพื่อสร้างน้ำหนักอันแตกต่างให้กับภาพรวมของพื้นที่ ทั้งยังเพิ่มสีสันให้พื้นที่ไม่ดูจืดชืดเกินไปด้วยการนำกระเบื้องที่มีสีอยู่ในโทนร้อนเข้ามาประดับพื้นของอาคาร

5. พื้นผิว สำหรับพื้นของอาคารส่วนรับรองและทางเดินภายในอาคารปูด้วยหินแกรนิต สลับกับการแบ่งพื้นเป็นช่องสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดใหญ่เรียงไปตามพื้นที่ และช่องทางเดิน แล้วนำกระเบื้องที่มีลวดลายประดิษฐ์จากพรรณไม้มาประดับในช่องที่แบ่งไว้ เกิดบรรยากาศคล้ายการตกแต่งของสถาปัตยกรรมจีน และยุโรป

พื้นผิวในส่วนของผนังและเพดานทั้งหมดภายนอกห้องนวด เป็นผนังปูนมีบัวสีขาว ขึ้นมารับกับผนังในระดับหน้าต่างลงมาจรดพื้น และใช้เป็นช่องแบ่งผนังรวมถึงเป็นของเชื่อมต่อระหว่างผนังกับเพดาน ส่วนห้องนวดจะแตกต่างกับพื้นที่ภายนอกตรงส่วนที่เป็นบัวรับผนังห้องได้นำกระเบื้องสีเขียวเข้าประดับเต็มพื้นที่ ทั้งกระเบื้องดังกล่าวแบ่งช่องของผนังห้องอีกด้วย

ภาพที่ 12 ภาพแปลนพื้นที่ชั้น 1

ภาพที่ 13 ภาพแปลนพื้นที่ชั้น 2

วิเคราะห์พื้นที่ติดตั้งงาน

การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมเพื่อติดตั้งภายใน “เดอะ วอรั่ สปา” วรบุระ ริสอร์ท แอนด์ สปา นั้น ข้าพเจ้าได้ศึกษาการออกแบบและตกแต่ง พื้นที่โดยละเอียด หลังจากได้รวบรวมข้อมูลนำมาพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า พื้นที่ภายในสถานที่ มีจุดติดตั้งผลงานที่เหมาะสม อยู่ 3 จุด อันได้แก่ ผนังในพื้นที่ส่วนต้อนรับ ผนังจุดพักบันไดเชื่อมต่อชั้นที่ 1-2 และ ผนังในส่วนทางเดินชั้น 1 ซึ่งเป็นทางเดินที่สามารถเชื่อมต่อไปสู่อาคารอื่น ๆ ได้ จึงนำพื้นที่ทั้งสองมาวิเคราะห์อย่างละเอียดอีกครั้ง เพื่อทิศทาง และความเหมาะสมของ ขนาด เรื่องราว และรูปแบบผลงานที่จะนำไปติดตั้ง ดังนี้

1. จุดติดตั้งที่ 1 พื้นที่ส่วนรับรอง

ในส่วนรับรองนี้ทางสปา ใช้เป็นทั้งส่วน ต้อนรับและรับรองในพื้นที่เดียวกัน จึงเป็นจุดแรกที่ผู้เข้าใช้บริการได้สัมผัส ทั้งยังใช้ประโยชน์เป็นที่นั่งรอรับบริการ หรือ พุดคุยรายละเอียดในการใช้บริการ ซึ่งการตกแต่งพื้นที่ในบริเวณนี้ประกอบไปด้วย

1.1 ผนังจุดติดตั้งงานเป็นผนังส่วนหนึ่งของพื้นที่ส่วนต้อนรับ นับเป็นจุดแรกที่ผู้มาใช้บริการสามารถมองเห็นมองได้ ซึ่งเมื่อเดินผ่านประตูเข้ามาจะพบกับผนังจุดติดตั้งที่ 1 ดังกล่าว อยู่ทางด้านซ้ายมือของผู้เข้ามาใช้บริการ ผนังมีความกว้าง 2.30 เมตร ยาว 4.0 เมตร มีบัวสีขาวสูงจาก 0.70 เมตร และมีบัวเชื่อมต่อผนังกับเพดาน กว้าง 0.15 เมตร มีสีเขียวถูกแบ่งเป็นช่องด้วยเส้นสีขาว กว้าง 0.05 เมตร

1.2 เคาเตอร์พนักงานต้อนรับ เป็นโต๊ะทึบที่ทำจากไม้ใช้สีในโทนเข้มมีขนาดความกว้าง ประมาณ 0.60 เมตร ยาว 3 เมตร ประกอบด้วยเก้าอี้สำหรับพนักงาน ชุดสีเดียวกัน ซึ่งถูกจัดไว้กึ่งกลางติดผนังด้านในของห้อง

1.3 ชุดรับรอง เป็นโซฟาสีขาว 3 ตัว โต๊ะกลางสีน้ำตาลเข้ม 1 ตัวจัดเข้าชุดกันไว้กลางห้อง

1.4 ผนังด้านติดกับทางเข้า มีตู้ติดผนังสีขาว 3 ตู้ เว้นระห่างเท่า ๆ กัน ใช้สำหรับแสดงผลิตภัณฑ์ของ สปา

1.5 ภาพรวมของห้อง เพดานเจาะเป็นช่องต่างระดับ 2 ช่องทำให้แบ่งพื้นที่ของเพดานเป็น 2 ส่วนเท่า ๆ กัน ผนังห้องไม่มีการเจาะช่องหน้าต่าง แต่มีทางเชื่อมต่อกับพื้นที่ส่วนอื่น 3 จุด พื้นที่ของผนังห้อง เป็นปูนทาสีด้วยสีเหลืองนวลอมเขียว 0.70 เมตร จากพื้นห้องเป็นบัวสีขาวขึ้นมารับผนังไว้ทั้งยังใช้เส้นขาวแบ่งช่อง และเดินขอบจุดเชื่อมต่อต่าง ๆ ของเพดาน และผนังห้องพื้นห้องปูด้วยหินสีขาวแบ่งเป็นช่องสี่เหลี่ยมผืนผ้าในแนวขวางของห้องเพื่อปูกระเบื้องสี

น้ำตาลแดงเป็นลวดลายประดิษฐ์ตามแบบสถาปัตยกรรมยุโรป ที่นิยมใช้ตกแต่งพื้นที่ของสถาปัตยกรรมไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนกลาง

ภาพที่ 14 ภาพประกอบการวิเคราะห์สถานที่ จุดติดตั้งที่ 1

2. จุดติดตั้งที่ 2 ผนังในส่วนทางเดินชั้น 1 ซึ่งเป็นทางเดินที่สามารถเชื่อมต่อไปสู่อาคารอื่น

พื้นที่จุดติดตั้งที่สองเป็นผนังทางเดินชั้น 1 ที่ขนานไปกับห้องนวด 3 ห้อง และเป็นจุดเชื่อมต่อไปสู่พื้นที่อื่น ๆ 2 ส่วน คือเชื่อมต่อกับห้องรับรองสำหรับเด็ก และ ห้องให้บริการคอมพิวเตอร์ในส่วนต้น ส่วนปลายเป็นประตูเชื่อมต่อกับอาคารอื่น ๆ

2.1 ภาพรวมของจุดติดตั้งที่ 2 ช่องทางเดินมีความกว้าง 2.0 เมตร ยาว 18.0 เมตร และสูง 2.50 เมตร ด้านต้นทางและเชื่อมต่อกับพื้นที่ส่วนต้อนรับด้วยบันไดภายในอาคาร ด้านติดกับบันไดเป็นประตูไปสู่ห้องรับรองสำหรับเด็ก และห้องให้บริการคอมพิวเตอร์ ปลายสุดทางเดินเป็นประตูเชื่อมต่อไปสู่อาคารอื่น ๆ

2.2 ผนังด้านซ้าย ติดกับห้องนวด 3 ห้อง มีประตูสีขาว 3 บาน เป็นประตูคู่รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าเจาะช่องประดับกระจกสีเหลืองในส่วนบน เมื่อเปิดประตูห้องเข้าไปสามารถมองเห็นทะลุออกไปสู่บึงน้ำนอกอาคารที่ปลูกบัวสายประดับไว้ ผนังส่วนที่เหลือ ถูกแบ่งเส้นฐานสีขาวเป็นช่องเล็ก ๆ กว้าง 0.50 เมตร ด้านบนมีบัวสีขาวกว้าง 0.50 เมตร และด้านล่างกว้าง 0.70 เมตร ยาวไปตลอดแนวทางเดินทำให้เกิดช่องรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดเท่ากันอยู่เกือบกลางผนังในด้านซ้ายนี้

2.3 ผนังด้านขวาถูกแบ่งเท่า ๆ กันด้วยเสาของตัวอาคาร เสาแต่ละต้นยื่นเข้ามาในพื้นที่ทางเดิน 0.30 เมตร แต่ละช่องระหว่างเสาเจาะเป็นหน้าต่างบานคู่ 2 คู่ ผนังด้านบนหน้าต่างเจาะเป็นช่องครึ่งวงกลม ประดับกระจกสีขาวเพื่อให้แสงธรรมชาติส่องเข้ามาในพื้นที่

2.4 พื้นและเพดาน ในส่วนเพดานทาสีเหลืองนวลอมเขียวเรียบ ๆ แบ่งช่องด้วยเส้นสีขาว พื้นทางเดินปูหินสีขาว แบ่งเป็นช่องสี่เหลี่ยมผืนผ้าประดับกระเบื้องสีเดียวกันพื้นแต่มีลายสี่เหลี่ยมข้าวหลามตัด สีนํ้าตาลตัดขอบม่วง เรียงไปตลอดทางเดิน

ภาพที่ 15 ภาพประกอบการวิเคราะห์สถานที่ จุดติดตั้งที่ 2

ภาพที่ 16 ภาพประกอบการวิเคราะห์สถานที่ จุดติดตั้งที่ 2

3. จุดติดตั้งที่ 3 ผนังจุดพักบันไดเชื่อมต่อชั้นที่ 1 - 2

ผนังจุดพักบันได เป็นทางเชื่อมระหว่างพื้นที่ชั้นที่ 1 และ 2 ลักษณะเป็นห้องเพดานสูง มีผนัง 3 ด้าน ทาสีเหลืองนวล กว้างด้านละ 3 เมตร ไม่มีหน้าต่าง ผนังด้านบนติดเพดานแบ่งเป็นช่องทึบเล็ก ๆ ด้วยเส้นขอบสีขาว ขาวไปตลอดผนังทั้ง 3 ด้าน มีบัวสีขาวสูงจากพื้นขึ้นมาครึ่งห้อง ทั้ง 3 ด้านเช่นกัน

ภาพที่ 17 ภาพประกอบการวิเคราะห์สถานที่ จุดติดตั้งที่ 3

หลังจากวิเคราะห์สถานติดตั้งทั้ง 3 จุด ทำให้ได้ข้อสรุปสำหรับขอบเขตและแนวทางที่จะนำมาสร้างสรรผลงานจิตรกรรมที่เหมาะสมกับการตกแต่งในพื้นที่ดังกล่าว

บทที่ 4

พัฒนาการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม

จุดเริ่มต้นรูปแบบการสร้างผลงานจิตรกรรมของข้าพเจ้า ได้พัฒนามาตั้งแต่การสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์ในระดับปริญาตรี ต่อเนื่องมาจนถึงการศึกษาปัจจุบันโดยแบ่งช่วงการพัฒนารูปแบบของงานดังต่อไปนี้

การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมช่วงก่อนเข้าศึกษาระดับปริญาโทหาบัณฑิต

ในช่วงเวลานี้ข้าพเจ้าได้สร้างงานจิตรกรรมชุด “ภาพความทรงจำ” ประกอบด้วยผลงาน 4 ชิ้น เนื้อหาของงานต้องการถ่ายทอดภาพความทรงจำช่วงเวลาหนึ่งของชีวิตที่มีความผูกพันกับประสบการณ์การสูญเสียบุคคลในครอบครัว จึงนำภาพความทรงจำที่น่าประทับใจของครอบครัว มาถ่ายทอดความรู้สึกอาลัยอาวรณ์ต่อในบุคคลที่จากไป โดยใช้วิธีสร้างงานด้วยการแต้มจุดสีเพื่อให้ภาพรวมของงานดูสันติและพราวเลือน ซึ่งรูปแบบงานในช่วงนี้ยังมีลักษณะที่เหมือนจริง

ภาพที่ 18 ภาพผลงานการพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม ช่วงก่อนเข้าศึกษาระดับปริญญา
มหาบัณฑิต ชื่อภาพ “ภาพความทรงจำ” เทคนิคสีผสม ขนาด 120 x 160 ซม.

ภาพที่ 19 ภาพผลงานการพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมช่วงก่อนเข้าศึกษาระดับ
ปริญญาโทบัณฑิต ชื่อภาพ “ความทรงจำจากทุ่ง”
เทคนิคสีผสม ขนาด 120 x 160 ซม.

ภาพที่ 20 ภาพผลงานการพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมช่วงก่อนเข้าศึกษาระดับ
ปริญญาโท ปริญญาเอก ชื่อภาพ “ความทรงจำของเรา (ครอบครัว)”
เทคนิคสีผสม ขนาด 120 x 140 ซม.

ภาพที่ 21 ภาพผลงานการพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมช่วงก่อนเข้าศึกษา
ระดับปริญญาโท ชื่อนภาพ “ความทรงจำในมุมเดิม”
เทคนิค สีผสม ขนาด 130 x 170 ซม.

การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมในช่วงปริญญามหาบัณฑิต

การสร้างงานจิตรกรรมขณะศึกษาปริญญามหาบัณฑิต ข้าพเจ้าได้หยิบยกเรื่องราว “ความประทับใจในลีลาธรรมชาติ” มาสร้างงาน โดยได้แรงบันดาลใจมาจาก ความประทับใจในความงดงามของพืชพรรณอันเกิดจากการประสานกันของรูปทรง สี สัน จังหวะ และ ลีลาของกิ่งก้านใบ ซึ่งธรรมชาติในแต่ละสถานที่ แต่ละช่วงเวลาสามารถสร้างความแตกต่างทางอารมณ์ของผู้ที่สัมผัสได้ เช่น ความรู้สึก เยือกเย็น สงบนิ่ง เฝ้ายเหงา สดชื่นร่มเย็น หรืออารมณ์แห่งความลึกลับซ่อนเร้น การได้เฝ้าดูสภาวะการแปรเปลี่ยนที่เกิดขึ้นในธรรมชาติ ยังส่งผลให้จิตใจเกิดความผ่อนคลาย และมีความสงบเย็นยิ่งขึ้นอีกด้วย

เทคนิควิธีการสร้างงานยังคงใช้จุดสีในการสร้างงานดั้งเดิมและเพิ่มเติมด้วยการใช้เส้นเข้ามาประกอบในพื้นที่งานบางส่วนเพื่อให้เกิดทิศทางและการเคลื่อนไหวที่แตกต่าง ๆ

ภาพที่ 22 ผลงานการสร้างสรรค์จิตรกรรมช่วงศึกษาปริญญามหาบัณฑิต

ชื่อภาพ “ล้นทมะทม” 1 จิตรกรรมสีอะคริลิก ขนาด 140x160 ซม.

ภาพที่ 23 ผลงานการสร้างสรรค์จิตรกรรมช่วงศึกษาปริญญาโทบัณฑิต

ชื่อภาพ “ลั่นทมระทม 2” จิตรกรรมสีอะคริลิก ขนาด 160 x 180 ซม.

ภาพที่ 24 ผลงานการสร้างสรรค์จิตรกรรมช่วงศึกษาปริญญาโทบัณฑิต

ชื่อภาพ “ถ้ำนัมระทม 3” จิตรกรรมสีอะคริลิก ขนาด 160 x 180 ซม.

ภาพที่ 25 ผลงานการสร้างสรรค์จิตรกรรมช่วงศึกษาปริญญาโทบัณฑิต

ชื่อภาพ “ ลั่นทมระทม 4” จิตรกรรมสีอะคริลิก ขนาด 160 x 180 ซม.

ภาพที่ 26 ผลงานการสร้างสรรค์จิตรกรรมช่วงศึกษาปริญญาโทบัณฑิต

ชื่อภาพ “เวลาในหมอกสงบ” จิตรกรรมสีอะคริลิก ขนาด 170 x 180 ซม.

ภาพที่ 27 ผลงานการสร้างสรรค์จิตรกรรมช่วงศึกษาปริญญาโทบัณฑิต

ชื่อภาพ “จุดพักน้ำ” จิตรกรรมสีอะคริลิก ขนาด 140 x 180 ซม.

ภาพที่ 28 ผลงานการสร้างสรรค์จิตรกรรมช่วงศึกษาปริญญาโทบัณฑิต

ชื่อภาพ “แดดตอนบ้ายในร๋องสวน” จิตรกรรมสีอะคริลิก ขนาด 160 x 180 ซม.

ภาพที่ 29 ผลงานการสร้างสรรค์จิตรกรรมช่วงศึกษาปริญญาโทบัณฑิต

ชื่อภาพ “เวลาเคลื่อนไปในสายน้ำ” จิตรกรรมสีอะคริลิก ขนาด 140 x 180 ซม.

การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมในช่วงวิทยานิพนธ์ ปริญญาโท

การสร้างสรรค์งานวิทยานิพนธ์ ได้กำหนดเป็นโครงการสร้างสรรค์งานจิตรกรรมเรื่อง “ความประทับใจในบรรยากาศสงบเงียบของธรรมชาติ” เพื่อติดตั้งภายใน “เดอะ วอร์ม สเปา” วรบุรี รีสอร์ท แอนด์ สปา โดยได้นำเรื่องราวความประทับใจต่อบรรยากาศอันสงบเงียบในธรรมชาติที่ก่อให้เกิดความสงบสุขในจิตใจ มาสร้างสรรค์ด้วยกลวิธีทางจิตรกรรมแบบกึ่งนามธรรม

จากประสบการณ์การสร้างงานที่ผ่านมาทำให้เกิดพัฒนาการในทั้งรูปแบบและ เนื้อหาจนมีความชัดและลงตัวขึ้น ข้าพเจ้าได้นำส่วนดีในงานมาพัฒนาต่อยอด และได้นำจุดที่มีความบกพร่องมาแก้ไขปรับปรุง เริ่มจากโครงการจากการค้นหาภาพร่าง ต้นแบบ จำนวนหลายภาพที่ได้มีการขอคำปรึกษาและคำแนะนำจากอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ผลงานมีความแตกต่างจากผลงานในระยะก่อน ๆ ทั้งนี้เพื่อเป็นการปรับปรุงแก้ไขในส่วนต่าง ๆ ให้มีข้อผิดพลาดน้อยที่สุด จนเกิดเป็นแนวทางในงานสร้างงานในช่วงวิทยานิพนธ์ จำนวน 3 ชิ้นดังนี้

ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1 ได้นำเรื่องราวความประทับใจต่อการเคลื่อนไหว อันสอดคล้องประสานกลมกลืนกันในธรรมชาติโดยแสดงทัศนะยภาพสงบเงียบมิใช่การสงบนิ่ง ทุกสิ่งยังมีการเคลื่อนไหวอย่างเงียบ ๆ ตลอดเวลา ทั้งอากาศ แสง และเวลา ก็เคลื่อนที่อยู่ทุกขณะแม้เราไม่ทันสังเกตเห็น ถ้าสายตาของเราสามารถมองเห็นได้ในระดับอนุภาคจะพบว่า โลกนี้ประกอบไปด้วยอนุภาคขนาดเล็กที่มีรูปแบบเป็นจุด และเป็นคลื่น มีลักษณะการเคลื่อนไปอยู่ตลอดเวลา องค์ประกอบทั้งหมดในโลกเกิดจากสิ่งเล็ก ๆ ที่เคลื่อนที่ไปในทิศทางต่าง ๆ กัน ไม่มีวัตถุใดเลยในโลกนี้ที่ความว่างหรือสงบอย่างสมบูรณ์แม้แต่จิตใจของมนุษย์ก็มีการเคลื่อนไปของอารมณ์ต่าง ๆ อยู่เสมอ จึงได้นำแนวคิดดังกล่าวมาถ่ายทอดความประทับใจในบรรยากาศอันสงบเงียบของธรรมชาติ ที่เมื่อได้สัมผัสและพิจารณาสภาวะการณต่าง ๆ ที่ดำเนินนั้น ได้ก่อให้เกิดความสงบของจิตใจ แต่ในสภาวะจิตที่สงบกลับมีอารมณ์ต่าง ๆ เคลื่อนไหวอยู่ด้วย หากเราดำเนินชีวิตอย่างเร่งรีบ ร้อนรน เราจะไม่สังเกตเห็นการเคลื่อนอย่างเชื่องช้าสงบ และงดงามของธรรมชาติ แต่จะพึงสังเกตได้เมื่อวิถีแห่งการเคลื่อนที่ของร่างกายลดลง เมื่อนั้นสติจะชัดเจน ประสาทสัมผัสจะเฉียบคมจนเห็นรายละเอียดต่าง ๆ ปล่อยใจให้ลื่นไหลไปกับทัศนียภาพเบื้องหน้าจะเห็นว่า การเคลื่อนที่ของร่างกายเราแท้จริงเป็นเพียงจุดเล็กที่เคลื่อนไปในกลจักรแห่งจักรวาล

ข้าพเจ้าได้สร้างสรรค์โดยใช้รูปทรงธรรมชาติ อันประกอบรวมเป็นบรรยากาศภายใน บึงน้ำมาถ่ายทอดและบันทึกเรื่องราว อารมณ์ที่เกิดจากจิตใจที่สงบ โดยได้พัฒนางานต่อยอดมาจาก

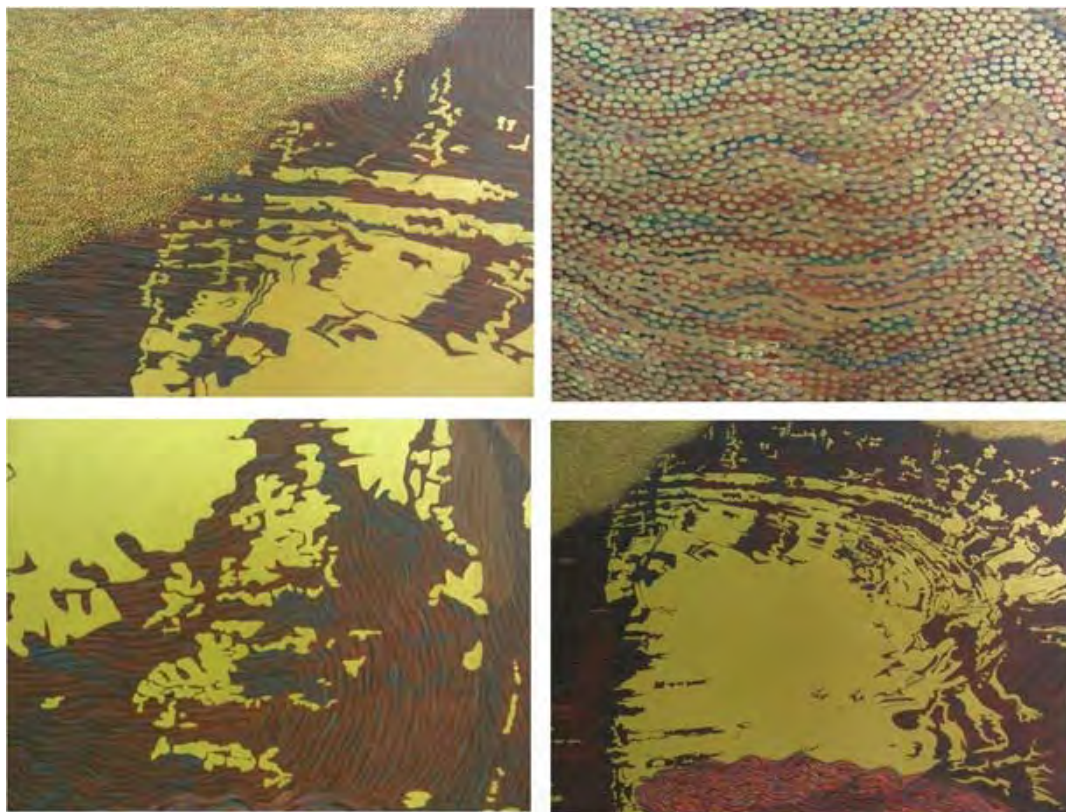
การศึกษาในระดับปริญญาโทและปริญญาตรี ที่พัฒนารูปแบบงานให้เรียบง่ายยิ่งขึ้น ลดทอดรายละเอียดของงานให้น้อยลงจนกลายเป็นรูปแบบกิจกรรม กระบวนการสร้างงานใช้วิธีการแต่มีจุดสัใจร่น้ำหนัก สร้างความเคลื่อนไหวในภาพด้วยเส้นในทิศทางต่าง ๆ ทั้งยังจุดสัใจทบลงไปบนเส้นเพื่อแสดงความแตกต่างของสิ่งที่เคลื่อนที่ด้วยอัตราความเร็วที่ต่างกันแต่ซ้อนทับกัน เกิดมิติในงานที่ดูแปลกตายิ่งขึ้น ในงานชิ้นนี้ใช้สีโดยรวมในโทนร้อน ประกอบกับการนำสีทองเข้ากับบริเวณที่แทนค่าการตกกระทบของแสง ด้วยคุณสมบัติมันวาว เปร่งประกายของสีทองสามารถสะท้อนกับแสงปะทะกับสายตาของผู้ชมผลงาน ทั้งยังมุ่งหมายให้สีทองได้เป็นตัวแทนพลังแห่งธรรมชาติที่ผลักดันให้ทุกสิ่งมีการเคลื่อนไหว

ภาพที่ 30 ผลงานสร้างสรรค์ช่วงวิทยานิพนธ์ ปริญญาโท ทัศนศิลป์ ชั้นที่ 1

ชื่อภาพ “สัมผัสภาพแห่งวิถีการเคลื่อนไหวอย่างสงบในบรรยากาศบึงน้ำ” 1

จิตรกรรมสีอะครีลิค ขนาด 135 x 400 ซม.

ภาพที่ 31 ภาพชุด รายละเอียดผลงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1

“สัมพันธภาพแห่งวิถีการเคลื่อนไหวอย่างสงบในบรรยากาศปึงน้ำ” 1

ภาพที่ 32 ภาพชุด รายละเอียดผลงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1

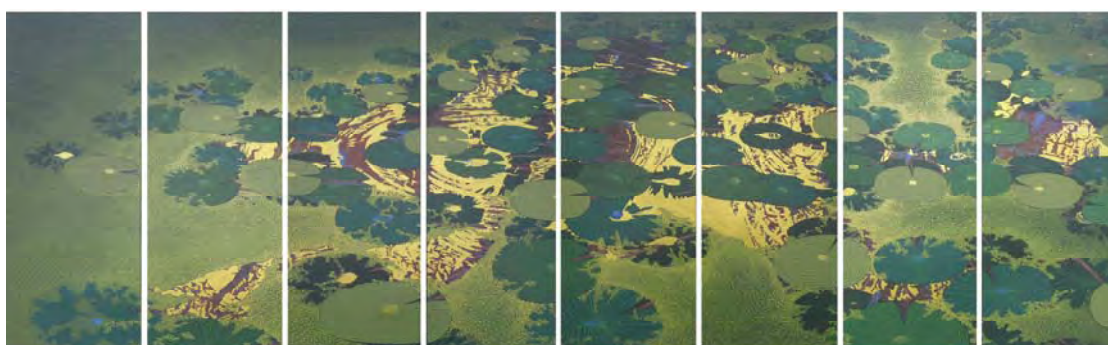
“สัมพันธภาพแห่งวิถีการเคลื่อนไหวอย่างสงบในบรรยากาศปึงน้ำ” 1

ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2

แนวคิดในการสร้างงานยังคงเหมือนกับผลงานชิ้นที่หนึ่ง โดยนำมาพัฒนารูปแบบและวิธีการให้ลงตัวยิ่งขึ้นโดยมีความแตกต่างในรายละเอียดปลีกย่อยที่ผู้ศึกษาพยายามแก้ไขจุดบกพร่องอันเกิดจากงานชิ้นแรก เรื่องราวที่นำมาใช้หยิบยกมาจากสภาพแวดล้อมในพื้นที่ติดตั้งงาน เนื่องจากเป็นสถานที่ให้บริการด้านสปา ที่มีน้ำเข้ามามีบทบาทสำคัญในการบำบัดทั้งสภาพร่างกาย และ จิตใจของผู้มาใช้บริการ ผู้ออกแบบสถานที่จึงใช้น้ำเข้ามาตกแต่งอาคาร ทั้งยังปลูกบัวสายเพิ่มชีวิตชีวาให้ผืนน้ำ จึงเกิดเป็นบรรยากาศร่มเย็นสุขสบายภายในพื้นที่

เพื่อให้ผลงานมีความสัมพันธ์กับพื้นที่ และสอดคล้องกับแนวทางส่วนตัวในการสร้างงานจึงนำโครงสร้างของกอบัวที่มีลักษณะการกระจายตัวออกไปโดยรอบ มีทิศทางที่มีระเบียบแบบแผน มาประกอบเข้ากับวิธีการเคลื่อนที่อย่างอิสระของสายน้ำ การแผ่กระจายตัวอย่างราบเรียบของแหบนบผิวน้ำ และแสงพรางพรายระยับดวยามกระทบผิวน้ำ ที่เคลื่อนไหวในลักษณะอันแตกต่าง แต่เมื่อประกอบเข้าด้วยกัน กลับกลายเป็นบรรยากาศอันราบเรียบสงบเงียบ มาจัดองค์ประกอบสร้างเป็นผลงาน ใช้สีโดยรวมในโทนเย็นโดยใช้สีเขียวเป็นสีหลักสร้างความสดชื่นสบายตาประสานกับจุดสีทองที่เพิ่มความสดใสเปร่งประกายในงาน

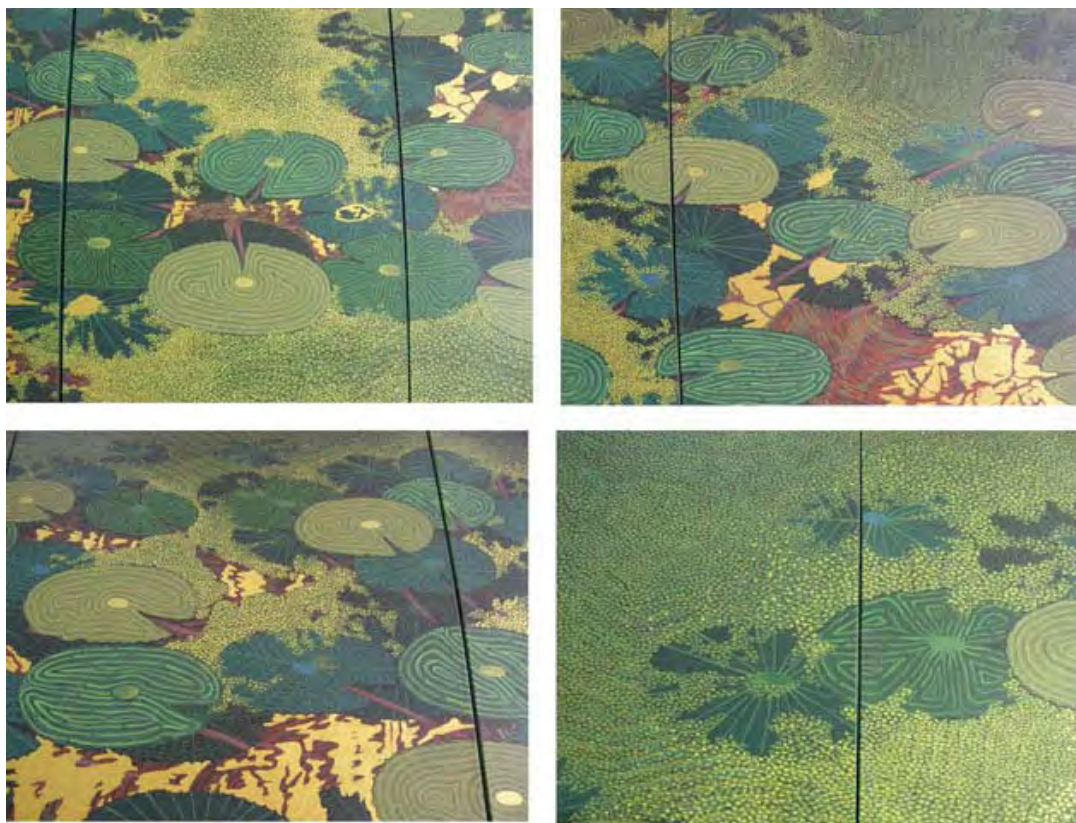
ในงานชิ้นนี้ข้าพเจ้าได้เพิ่มเติมเทคนิคในการเติมจุดสีให้มีความซับซ้อนยิ่งขึ้น ด้วยการแต่งจุดสีที่มีค่าน้ำหนักต่าง ๆ กันลงบนเส้นสีที่เป็นพื้นทีละชั้น สร้างทั้งน้ำหนักและมิติที่ซับซ้อนให้เกิดขึ้นในงาน ผลที่ได้เกิดเป็นมิติหลากหลายบนพื้นงานมีความพรางพราย และประกายระยิบระยับอันเกิดจากสีทองที่เติมกระจายเป็นน้ำหนักสุดท้าย

ภาพที่ 33 ผลงานสร้างสรรค์ช่วงวิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต ชั้นที่ 2

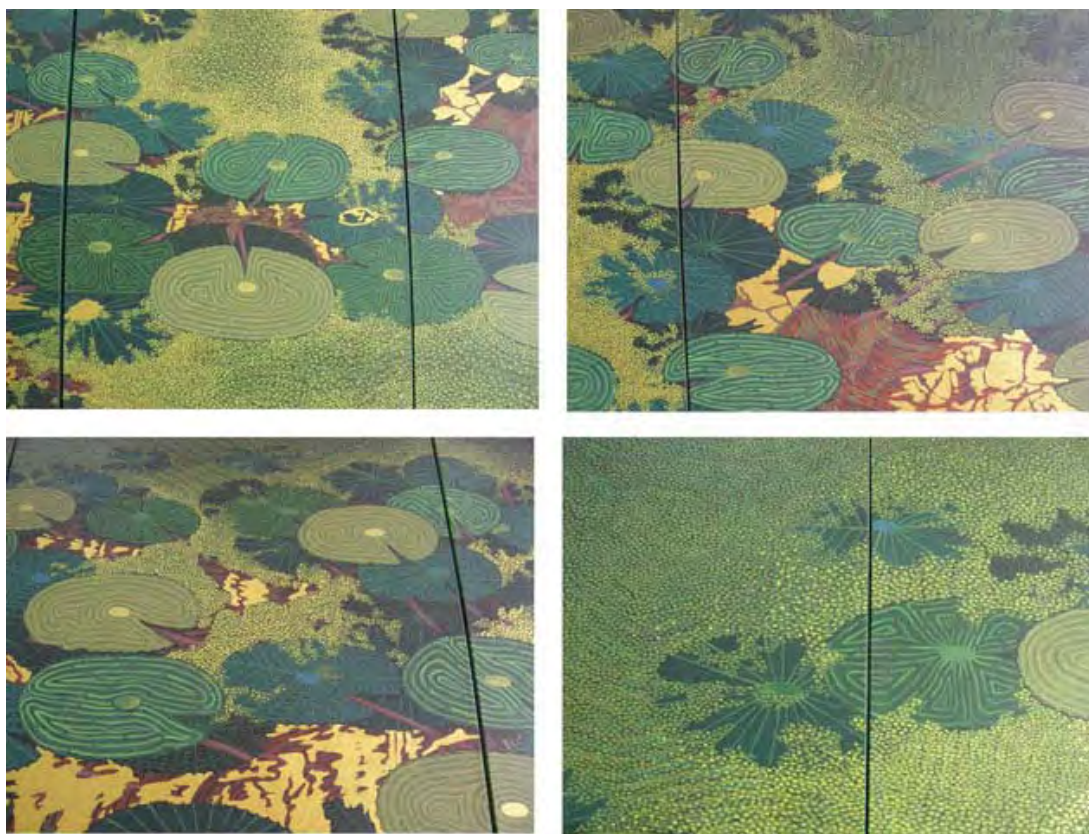
ชื่อภาพ “สัมพันธภาพแห่งวิถีการเคลื่อนไหวอย่างสงบในบรรยากาศบึงน้ำ” 2

จิตรกรรมสีอะครีลิค ขนาด 135 x 400 ซม.

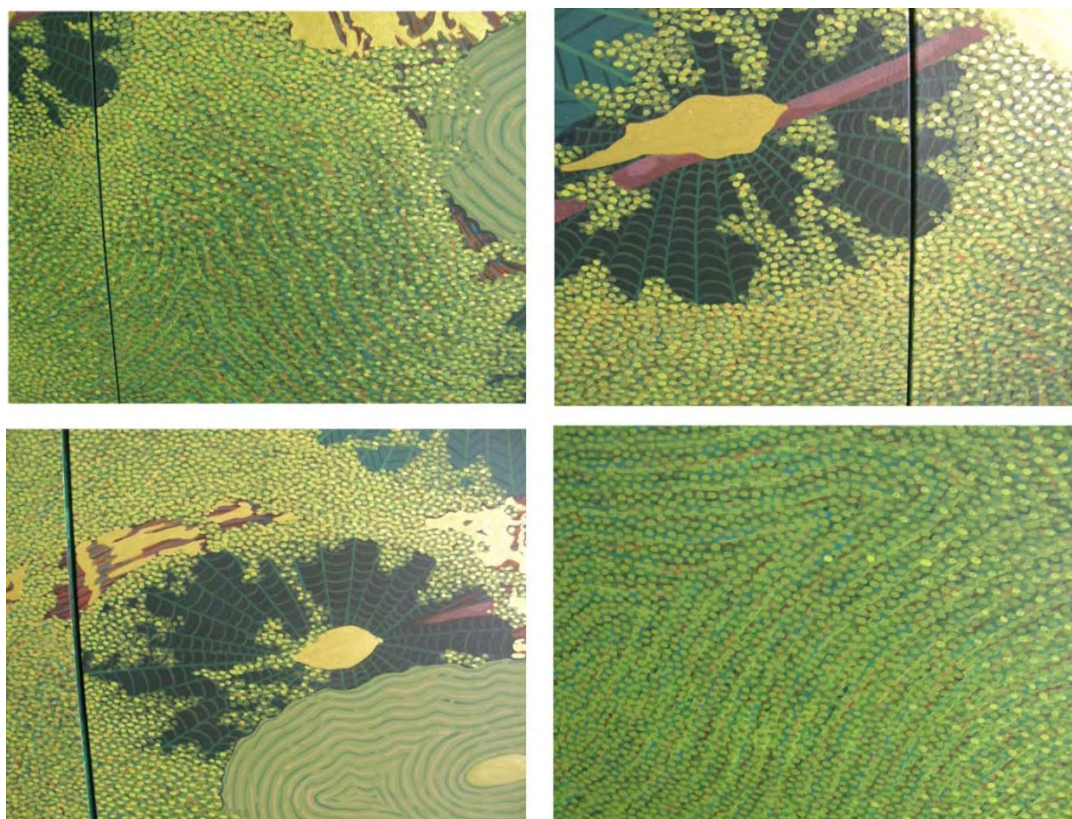
ภาพที่ 34 ชุดภาพแสดงรายละเอียดผลงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2

“สัมพันธภาพแห่งวิถีการเคลื่อนไหวอย่างสงบในบรรยากาศบึงน้ำ” 2

ภาพที่ 35 ชุดภาพแสดงรายละเอียดผลงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2

“สัมพันธภาพแห่งวิถีการเคลื่อนไหวอย่างสงบในบรรยากาศบึงน้ำ” 2

ภาพที่ 36 ชุดภาพแสดงรายละเอียดผลงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2
 “สัมพันธภาพแห่งวิถีการเคลื่อนไหวอย่างสงบในบรรยากาศบึงน้ำ” 2

ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3

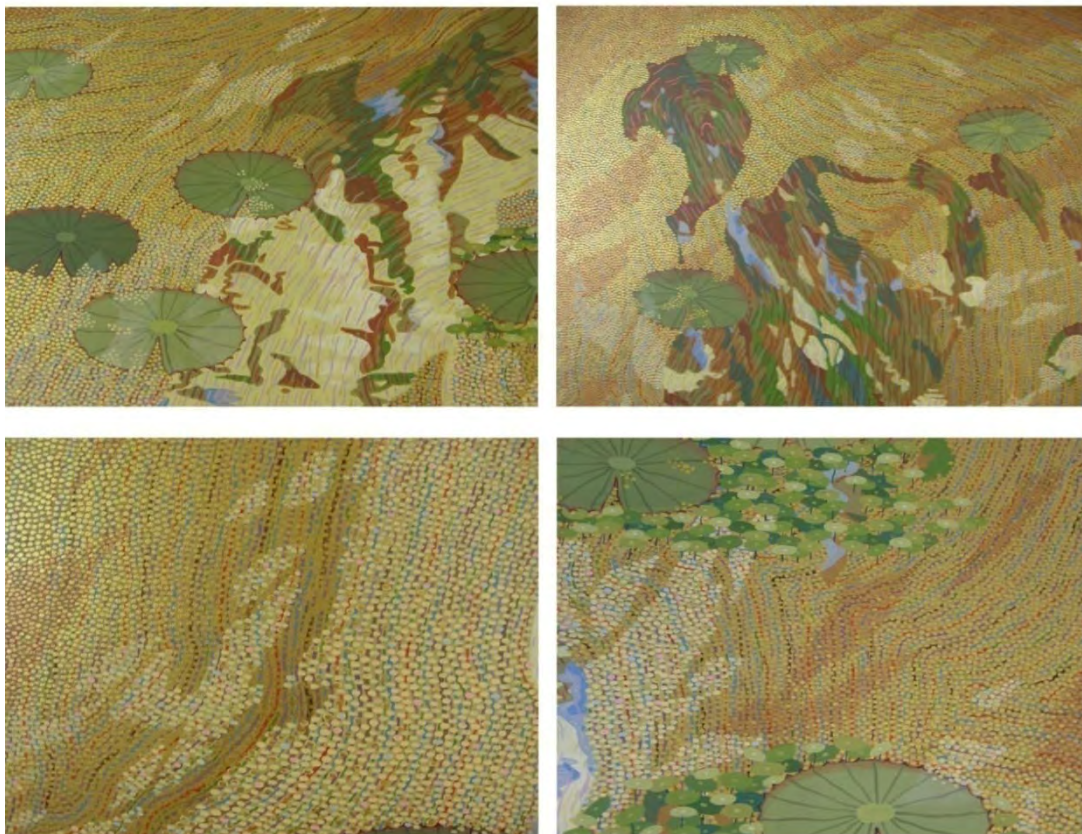
งานชิ้นที่ 3 ข้าพเจ้าได้ใช้วัสดุที่อ่อนและมีความนุ่มนวลขึ้น ทั้งยังตัดทอนเรื่องราวให้ลดน้อยลง เพื่อต้องการให้งานดูผ่อนคลายมากยิ่งขึ้น และเนื่องจากเป็นงานที่ติดตั้งบริเวณบันไดทางเดินลงไปสู่พื้นที่ชั้นล่าง จึงกำหนดให้ทิศทางการเคลื่อนไหวโดยรวมในงานมีลักษณะการเคลื่อนที่ไหลลงสู่เบื้องล่าง ซึ่งทิศทางดังกล่าวเกิดจากรูปทรงของกลุ่มแทนที่อยู่บนผิวน้ำ และเส้นที่แสดงทิศทางการไหลเวียนของน้ำนั่นเอง

ภาพที่ 37 ผลงานสร้างสรรค์ช่วงวิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต ชิ้นที่ 3

ชื่อภาพ “สัมพันธภาพแห่งวิถีการเคลื่อนไหวอย่างสงบในบรรยากาศบึงน้ำ” 3

จิตรกรรมสีอะครีลิค ขนาด 100 x 200 ซม.

ภาพที่ 38 ชุดภาพแสดงรายละเอียดผลงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3

“สัมพันธภาพแห่งวิถีการเคลื่อนไหวอย่างสงบในบรรยากาศบึงน้ำ” 3

บทที่ 5

กระบวนการสร้างสรรค์งาน และ บทวิเคราะห์ผลงานจิตรกรรมชุด “ความประทับใจในบรรยากาศสงบเงียบของธรรมชาติ”

การสร้างงานวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความประทับใจในบรรยากาศสงบเงียบของธรรมชาติ” เพื่อติดตั้งใน “เดอะ วอรา สปา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งใน วรบุระ รีสอร์ท แอนด์สปา นั้น นอกจากแรงบันดาลใจที่จะสร้างสรรค์ผลงานแล้ว ยังต้องคำนึงถึงแนวทางในการพัฒนาผลงานให้รูปแบบที่สมบูรณ์ลงตัว แต่อีกปัจจัยที่เป็นส่วนประกอบในการสร้างงานคือ งานที่สร้างจะต้องมีความสอดคล้องกับสถานที่ติดตั้งผลงานทั้งแนวคิด รูปแบบ และอารมณ์ที่มีต่อบรรยากาศภายใน

เพื่อให้งานลุล่วงตามเป้าหมายจึงต้องมีการวางแผนงานเป็นขั้นตอน ทั้งการเก็บรวบรวมข้อมูล จนถึงการพัฒนาค้นหารูปแบบ และ เรื่องราวของวิทยานิพนธ์เพื่อลดปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการสร้างงานให้น้อยที่สุดในการดำเนินงานสิ่งสำคัญในการเริ่มต้นคือแรงบันดาลใจที่จะสร้างสรรค์ผลงานซึ่งสิ่งเหล่านี้คงมีอยู่ในตัวผู้สร้างงานศิลปะทุกคน แต่อาจแตกต่างกันบ้างตามมุมมองที่มีต่อโลกและสังคม ในส่วนตัวข้าพเจ้าก็มีเรื่องอันเป็นเหตุแห่งแรงคลไในการสร้างงานอยู่แล้ว แต่ด้วยเหตุปัจจัยที่ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมสอดคล้องสัมพันธ์กับพื้นที่ติดตั้งงาน อันได้แก่ “เดอะวอราสปา วรบุระรีสอร์ทแอนด์สปา” จึงต้องศึกษาข้อมูลของสถานที่และหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อนำมาพัฒนางานให้เหมาะสมกับพื้นที่ติดตั้ง และเพื่อให้งานดำเนินไปอย่างมีระบบ จึงจัดลำดับขั้นตอนในการดำเนินงานดังต่อไปนี้

การค้นคว้าและบันทึกข้อมูล

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่ดีมีคุณค่าทางสุนทรีย์นั้น ข้อมูลเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ผลงานศิลปะมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพราะข้อมูลจะช่วยยืนยันความต้องการที่จะแสดงออกถึงแนวความคิดที่มีต่อการนำเสนอของรูปแบบผลงาน ข้อมูลเหล่านั้นจึงต้องบันทึกไว้เป็นต้นฉบับในการสร้างสรรค์ผลงาน และเป็นเอกสารอ้างอิงประกอบซึ่งการบันทึกข้อมูลของแต่ละครั้งมีหลักเกณฑ์บันทึกข้อมูลและรูปแบบลักษณะโครงสร้างของเนื้อหาสาระต่าง ๆ ดังนี้

1. การบันทึกข้อมูลที่ได้จากสื่อสิ่งพิมพ์และวารสารที่แสดงในรูปแบบคำบรรยาย หรือบทความ ควรวิเคราะห์ข้อมูลนั้นว่ามีความถูกต้องมากน้อยเพียงใด และมีความสัมพันธ์ที่

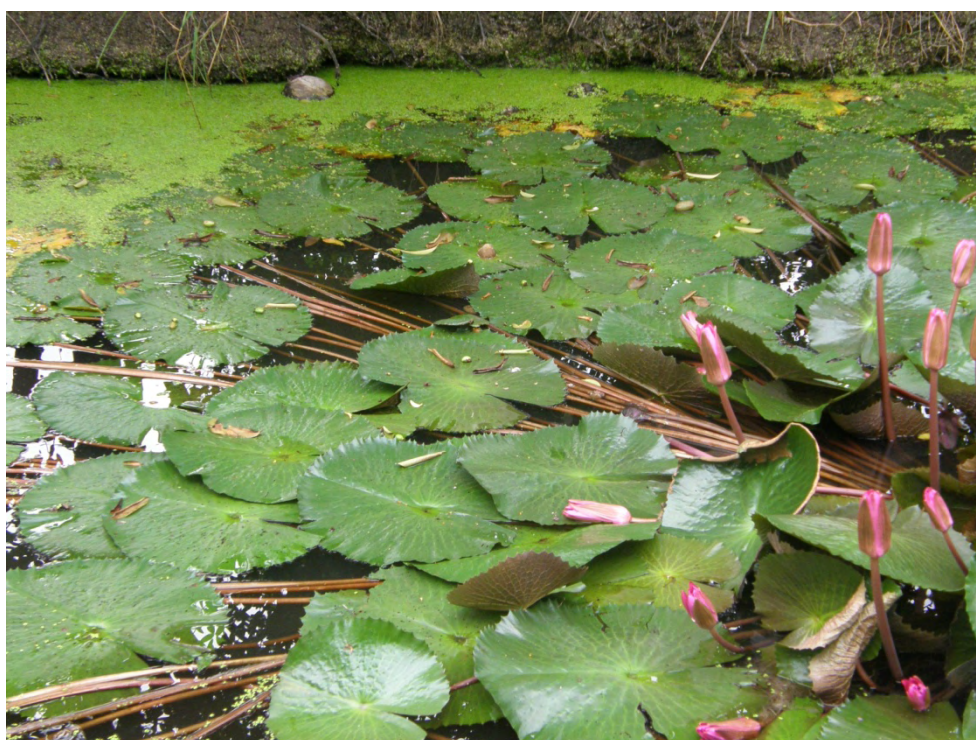
เชื่อมโยงกับแนวความคิดรูปแบบผลงานหรือไม่ เพื่อประโยชน์ในการรวบรวมข้อมูลทั้งหมดก่อนถึงช่วงระยะที่ปฏิบัติผลงานจริง

2. การบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสัมผัสกับข้อมูลจริง ในที่นี้คือวาระ ริสอร์ท แอนสปา ในบริเวณ “เดอะ วอรา สปา” ซึ่งการบันทึกข้อมูลรูปแบบนี้จะเป็นการบันทึกในลักษณะของภาพถ่ายทั้งหมด การบันทึกข้อมูลนั้นจะกำหนดมุมมอง และองค์ประกอบของภาพในช่วงเวลาเดียวกันให้เป็นเอกภาพและสัมผัสรับรู้ได้ถึงเนื้อหาสาระของอารมณ์ความรู้สึกที่แตกต่างกันให้ได้มากที่สุด ในกรณีพื้นที่ภายในบริเวณ เดอะวอรา สปา มีการใช้กระจกสีเหลืองและสีขาวเข้ามาประดับหน้าต่าง และ ประตู ทำให้แสงธรรมชาติที่ลอดเข้ามาเป็นสีเหลืองสร้างบรรยากาศอันอบอุ่น อบอุ่นไปทั่วพื้นที่ ทั้งยังใช้แสงไฟสีเหลืองนวลช่วยทดแทนในบริเวณที่แสงธรรมชาติไม่สามารถให้ความสว่างได้

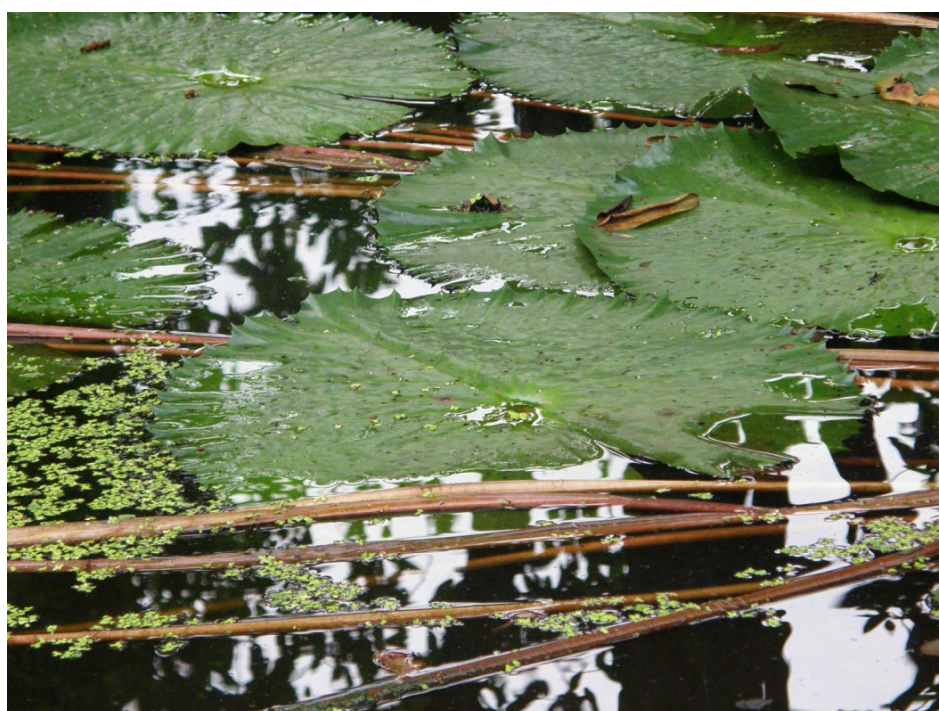
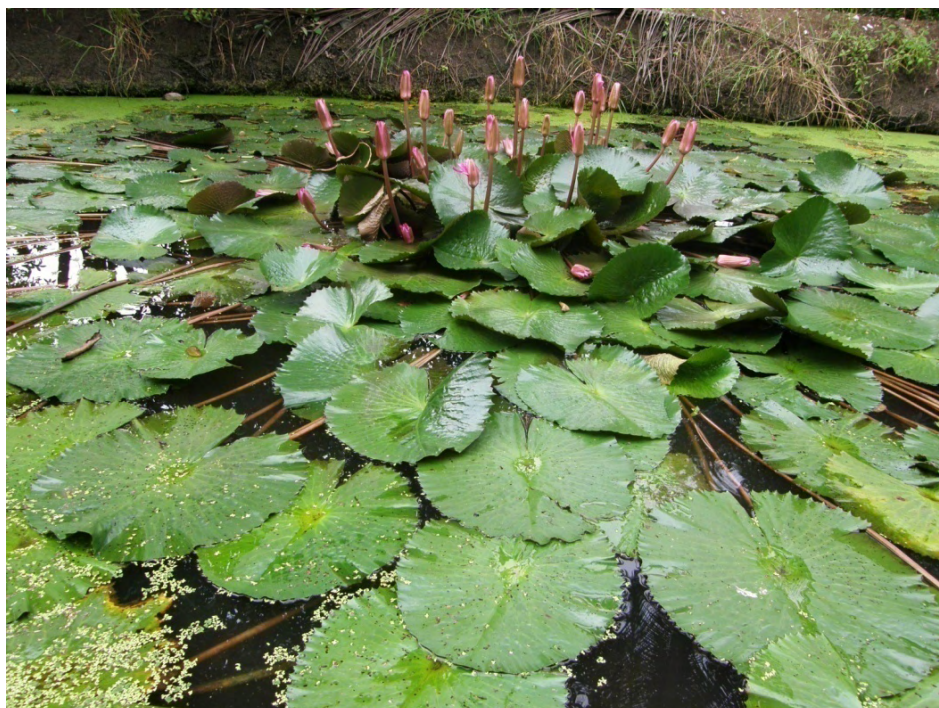
3. การบันทึกข้อมูลในลักษณะภาพถ่ายจะคำนึงถึงมุมมองจึงหาการจัดองค์ประกอบของตำแหน่งภาพ ซึ่งการกำหนดมุมมองจะเลือกมุมมองที่สามารถเห็นบริเวณของสถานที่ได้กว้าง เพื่อต้องการทราบถึงลักษณะของการออกแบบของงานสถาปัตยกรรมได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ส่วนการบันทึกข้อมูลนั้นจะไม่บันทึกแต่บริเวณที่ติดตั้งผลงานจิตรกรรมเพียงอย่างเดียว แต่จะบันทึกบริเวณสิ่งแวดล้อมรอบข้างทั้งหมดรวมไปถึงบริเวณภายนอกอาคาร และบริเวณภายในห้องพักอีกด้วย ซึ่งจะมีประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์ ผลงานจิตรกรรมในขั้นต่อไป

4. เพิ่มรายละเอียดของภาพหรือกำหนดมุมมองให้แคบลง เพื่อในทราบถึงรายละเอียดต่างๆ ที่อยู่บริเวณภายในส่วนของสปา ซึ่งส่วนที่สำคัญมากที่สุดคือ ส่วนบริเวณของสถานที่ ที่ต้องใช้ในการติดตั้งผลงานจิตรกรรม กับบริเวณที่ต้องใช้ในการทำแบบจำลอง โครงสร้างตกแต่งภายในของสถาปัตยกรรม 2 ส่วนนี้ เป็นส่วนที่ต้องการความละเอียดอ่อนในการบันทึกข้อมูลเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นส่วนหลักของการออกแบบสร้างสรรค์ผลงานในครั้งนี้

5. การบันทึกข้อมูลโดยการสัมภาษณ์จากบุคคลต่าง ๆ ที่เป็นพนักงานของทางโรงแรม นอกจากการจดบันทึกรายละเอียด และอุปกรณ์ที่ช่วยในการบันทึกข้อมูลคือเครื่องอัดเสียง ซึ่งสามารถทำให้เนื้อหาสาระของการสัมภาษณ์ครบถ้วนสมบูรณ์ ทั้งนี้ทั้งนั้นการบันทึกข้อมูลต้องคำนึงถึงความเหมาะสม และความสัมพันธ์ทางองค์ประกอบศิลป์ เพื่อให้ได้ซึ่งข้อมูลที่มีความสมบูรณ์ที่สุด ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ภาพที่ 39 ชุดภาพข้อมูลที่ได้จากธรรมชาติ รูปแบบและทิศทางการกระจายตัวของกอบัว

ภาพที่ 40 ชุดภาพข้อมูลที่ได้จากธรรมชาติ

ภาพที่ 41 ชุดภาพข้อมูลที่ได้จากธรรมชาติ สภาวะการเคลื่อนไหวบนผิวน้ำ

ภาพที่ 42 ชุดภาพข้อมูลที่ได้จากธรรมชาติ บรรยากาศในร่องสวน

ภาพที่ 43 ภาพข้อมูลที่ได้จากธรรมชาติ บรรยากาศในร่องสวน

การสร้างภาพร่าง (Sketch)

การสร้างภาพร่างเป็นขั้นตอนของการวางตำแหน่ง กำหนดโครงหลัก การวางโครงสีโดยรวม และกำหนดขอบเขตในการสร้างงาน สิ่งสำคัญควรคำนึงถึงหลักองค์ประกอบศิลป์ที่เหมาะสมกับสถานที่ที่ตั้ง การสร้างภาพร่างจะประสบผลสำเร็จได้ขึ้นอยู่กับความละเอียดในศึกษาข้อมูล และความสามารถในการถ่ายทอดของผู้สร้างแบบ ซึ่งขั้นตอนในการสร้างภาพร่างต้นแบบของข้าพเจ้ามีการขั้นตอนการดำเนินงานดังต่อไปนี้

1. ศึกษาข้อมูลของสถานที่ที่ตั้งงาน วรบูรณะ รีสอร์ท แอนด์ สปา เพื่อหาจุดเหมาะสมในการติดตั้งงาน และศึกษาความต้องการของพื้นที่ว่าควรนำงานศิลปะรูปแบบอย่างไรเข้าไปติดตั้ง
2. ศึกษาข้อมูลสนับสนุนแนวความคิด และข้อมูลสนับสนุนด้านรูปแบบการสร้างงาน
3. นำข้อมูลบันทึกไว้มาวิเคราะห์ เพื่อหารูปแบบการสร้างงานด้วยการเลือกภาพข้อมูลมาประกอบการพิจารณากันกลองเพื่อกำหนดทิศทางงานในภาพรวม
4. นำข้อมูลทั้งหมดที่ได้มาทดลองสร้างเป็นภาพร่าง ในขั้นต้นอาจเป็นสร้างเป็นโครงร่างลายเส้นด้วยดินสอ เป็นการกำหนดขอบเขตของรูปทรงเบื้องต้นอย่างคร่าว ๆ หรือ อาจนำเอา

ภาพข้อมูลที่ประทับใจมาทดลองจัดองค์ประกอบ และเปลี่ยนค่าสีใหม่ในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ซึ่งสามารถทดลองใส่สีสลับสับเปลี่ยน เพื่อเปรียบเทียบค่าสีที่จะใช้ในงานจริง

5. นำรูปแบบที่สร้างไว้อย่างคร่าวเหล่านั้นมาสร้างเป็นภาพร่างต้นแบบ ให้มีรายละเอียดใกล้เคียงกับภาพผลงานจริงที่เราคิดเอาไว้มากที่สุด เพราะเมื่อเราทำเสร็จต่อรายละเอียดจะทำให้เห็นถึงปัญหาที่จะเกิดขึ้นระหว่างการสร้างงาน พร้อมจะนำไปปรับแก้ในการสร้างงานจริงได้

เทคนิควิธีในการสร้างสรรค์

รูปแบบของการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมในวิทยานิพนธ์ชุดนี้ ได้ถ่ายทอดเรื่องราวผ่านกลวิธีการแต้มจุดสี ผสมผสานกับการใช้เส้นในทิศทางต่างๆ สร้างการเคลื่อนไหวในงานซึ่งเป็นผลสืบเนื่องต่อมาจากการพัฒนาทางด้านรูปแบบ การจัดวางองค์ประกอบศิลป์ ตลอดจนเทคนิควิธีการ ที่มีการค้นคว้าทดลองพัฒนาผลงานมาตลอด โดยมุ่งหวังในการค้นพบกระบวนการทางเทคนิคที่เหมาะสมกับการถ่ายทอดประสบการณ์ ความประทับใจที่มีต่อภาวะการเคลื่อนไหวอย่างสงบในธรรมชาติมากที่สุด

อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์

1. โครงสร้างของผลงาน
2. ฝ่าดิบ
3. สีอะคริลิกสำหรับรองพื้น
4. สีอะคริลิกสำหรับเขียนผลงาน
5. กระดาษทราย
6. ดินสอร่างภาพ
7. พู่กันขนาดต่าง ๆ

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. จึงผ้าใบบนกรอบไม้ ทาสีพลาสติกรองพื้นหนาพอสมควร รอให้สีแห้งแล้วจึงขัดพื้นให้เรียบด้วยกระดาษทราย
2. ใช้สีที่กำหนดให้เป็นสีภาพรวมของงาน ผสมให้มีความเข้มในระดับกลางทาให้ทั่วทั้งภาพ

3. ลงสีอื่น ๆ ที่เป็นโครงสร้างโดยรวมของรูปทรงต่าง ๆ ตามขอบเขตที่ได้กำหนดไว้ในภาพร่างต้นแบบ
4. ใส่น้ำหนักแสงเงาเพื่อสร้างมิติในภาพ
5. นำสีที่มีน้ำหนักเข้มกว่าสีพื้นมาสร้างเป็นเส้นตามทิศทางของรูปทรงที่ปรากฏในงานให้เต็มพื้นที่ โดยเฉพาะในส่วนพื้นน้ำทิศทางของเส้นจะเป็นไปตามกระแสการเคลื่อนไหวบนผิวน้ำ
6. ใช้สีที่มีความสว่างกว่าพื้น สีคู่ตรงข้าม สีโดยรวมของภาพ ลากเป็นเส้นแทรกไปตามช่องว่างอันเกิดจากการลากเส้นครั้งแรก
7. จุดสี ที่มีขนาด น้ำหนัก ต่าง ๆ กัน ตามขอบเขตที่กำหนดในภาพร่างเพื่อสร้างน้ำหนักและระยะให้เกิดขึ้นในงาน และใช้จุดสีคู่ตรงข้าม จุดแทรกกระจายให้ทั่วพื้นที่
8. ลงน้ำหนักสุดท้ายด้วยจุดสีทอง

ขั้นตอนการวิเคราะห์องค์ประกอบของงาน

การสร้างสรรคงานจิตรกรรมเรื่อง“ความประทับใจในบรรยากาศสงบเงียบของธรรมชาติ” ข้าพเจ้าได้ถ่ายทอดด้วยรูปกึ่งนามธรรม มีการลดทอน และแทนค่าสิ่งที่ปรากฏขึ้นจริงในธรรมชาติ ซึ่งทัศนธาตุที่ประกอบเป็นงานได้แก่

เส้น (LINE) เส้นที่นำมาใช้ใน งานส่วนใหญ่เป็นเส้นอิสระที่มีลักษณะเคลื่อนไหว แทนค่าของสิ่งที่เคลื่อนไหวในงาน เส้นลักษณะนี้มีอยู่จำนวนมากประมาณ 60 เปอเซ็นต์ ของเส้นที่ปรากฏในงานเนื่องจากกระจายอยู่ทั่วผืนภาพ รวมถึงเส้นที่เป็นขอบของวัตถุและขอบของพื้นที่ต่าง ๆ ก็มีลักษณะเช่นนี้ด้วย เส้นที่เหลือเป็นเส้นในแนวนอน เกิดจากทิศทางการกระจายตัวของจุดสี 35 เปอเซ็นต์และ เส้นในแนวตั้ง กับเส้นในแนวเฉียง 5 เปอเซ็นต์

สี (COLOUR)

1. ผลงานชิ้นที่ 1 เป็นสีในโทนร้อน 80 เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่งาน อันประกอบไปด้วยสีส้ม สีม่วงแดง สีนํ้าตาลแดง และสีทอง มีสีในวรรณะเย็น 20 เปอร์เซ็นต์ อันได้แก่สีของผักร่วง แก้วในพื้นที่ส่วนล่างของงาน งาน รวมถึงเส้น และจุดสีฟ้า และเขียวที่แทรกอยู่ทั่วไป

2. ผลงานชิ้นที่ 2 70 เปอร์เซ็นต์ ของสีทั้งหมดอยู่ใน โทนสีเย็น อันเกิดจากสีเขียว น้ำหนักต่างๆ กัน อีก 20 เปอเซ็นต์สีโทนร้อน อยู่ในส่วนที่เป็นพื้นน้ำ และแทรกเป็นเส้นสีอยู่ในพื้นของภาพ

3. ผลงานชิ้นที่ 3 สีโดยรวมอยู่ในโทนอบอุ่น โดยมีสีเหลือง 65 เปอร์เซ็นต์ สีน้ำตาล 15 เปอร์เซ็นต์ สีเขียว 15 เปอร์เซ็นต์ และ สีฟ้า 5 เปอร์เซ็นต์

น้ำหนัก (TONE) น้ำหนักในงานมีทั้งส่วนที่เกิดจากค่าน้ำหนักสี และส่วนที่มีความหนาแน่นของจุดสีมากน้อยต่างกันไป

1. ผลงานชิ้นที่ 1 มีน้ำหนักเข้มจากสีน้ำตาล 30 เปอร์เซ็นต์ น้ำหนักอ่อนจากสีทอง 40 เปอร์เซ็นต์ และน้ำหนักกลางของสีน้ำตาลส้ม 30 เปอร์เซ็นต์

2. ผลงานชิ้นที่ 2 มีน้ำหนักกลางของสีเขียวซึ่งเป็นแถบบนผืนผ้า แล้วสีของใบบัวมากที่สุดคือ 70 เปอร์เซ็นต์ มีน้ำหนักสว่างของสีทอง 20 เปอร์เซ็นต์ น้ำหนักเข้มที่สุดมีเพียง 10 เปอร์เซ็นต์ เท่านั้น

3. ผลงานชิ้นที่ 3 มีน้ำหนักกลางของสีทองซึ่งเป็นแถบบนผืนผ้า 70 เปอร์เซ็นต์ มีน้ำหนักสว่างของสีขาวเหลืองอันเกิดจากเงาของท้องฟ้าที่ปรากฏในน้ำ 20 เปอร์เซ็นต์ ส่วนที่เข้มที่สุดคือบริเวณพื้นดินซึ่งมีพื้นที่เพียง 10 เปอร์เซ็นต์ ของพื้นภาพ

พื้นผิว (TEXTURE) พื้นผิวในงานเกิดจากการซ้อนทับของเม็ดสี เกิดเป็นความพร่าพรายระยิบระยับบนพื้นผ้า ประกอบกับพื้นผิวอันเกิดจากความแตกต่างของน้ำหนักเส้นสีที่นำมาวางไว้คู่กัน แต่ในพื้นที่ส่วนที่เป็นสีทองกลับเป็นเพียงพื้นสีระนาบเรียบเท่านั้น

รูปทรง (FROM) รูปทรงที่ปรากฏในงาน ไม่ว่าจะเป็นรูปทรงขนาดใหญ่ รูปทรงขนาดเล็ก รูปทรงเปิด รูปทรงปิดในงาน ล้วนเป็นรูปทรงที่แสดงออกถึงความเคลื่อนไหวทั้งสิ้น

ทิศทางและความเคลื่อนไหว (DYNAMIC FORCE) ในงานได้กำหนดให้ทิศทางที่เกิดขึ้นมีลักษณะหลากหลาย ในบางส่วนทิศทางก็มีรูปแบบ หรือ แบบแผน บางส่วนก็ปล่อยให้ทิศทางเคลื่อนไปตามจินตนาการอย่างอิสระ เส้นที่เกิดในทิศทางต่าง ๆ กันเหล่านี้ ได้ถูกควบคุมให้สอดคล้องกันในภาพรวม

เทคนิค (TECHNIQUE) ใช้จุดและเส้นที่มีลักษณะซ้อนทับเป็นชั้น บนสีพื้นที่มีการให้ค่าน้ำหนักสีในระดับหนึ่ง และได้นำสีทองเข้ามาประกอบให้งานดูสดใสมีพลัง ด้วยคุณสมบัติที่มีความมันวาวเมื่อนำไปจุดแต้มลงในงานจึงเกิดประกายระยิบระยับตา

เนื้อหาสาระ (SUBJECT MATTER) นำเรื่องราวการบันทึกความความประทับใจในบรรยากาศสงบเงียบของธรรมชาติมาสร้างงาน โดยแสดงสภาวะการเคลื่อนไหวในธรรมชาติที่มีการดำเนินไปในทิศทางที่แตกต่างแต่สามารถประสานกลมกลืนกันได้ภาพรวม

บทที่ 6

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลการสร้างสรรคงานจิตรกรรมเรื่อง “ความประทับใจในบรรยากาศสงบเงียบของธรรมชาติ” กับพื้นที่ติดตั้งงาน “เดอะวอรา สปา” วรบุรีรีสอร์ท แอนด์สปา

การสร้างสรรคผลงานจิตรกรรมเพื่อติดตั้ง ภายใน เดอะวอรา สปา ได้คำนึงถึงข้อมูลแวดล้อมต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งความสมบูรณ์ในการประกอบการพิจารณา พินิจ วิเคราะห์ ให้เกิดประเด็นที่สามารถสอดคล้องกับแนวทางของการสร้างสรรคผลงาน ตั้งแต่ข้อมูลของสถานที่ ตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ สภาพแวดล้อมภายในอาณาบริเวณสถานที่ กิจกรรมที่เกิดขึ้นภายใน รวมถึงความสัมพันธ์ของที่ว่างกับหน้าที่ใช้สอยให้ประสานสอดคล้องกันอย่างลงตัว

วรบุรี รีสอร์ท แอนด์ สปา เป็นสถานตากอากาศริมหาดหัวหิน ซึ่งมีการออกแบบตกแต่งให้มีลักษณะโดดเด่นด้วยสถาปัตยกรรมไทยประยุกต์ แบบโคโลเนียล ซึ่งเป็นรูปแบบสถาปัตยกรรมที่รับอิทธิพลมาจากชาติตะวันตก ได้รับความนิยมนอย่างมากในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ศิลปะในรูปแบบดังกล่าวถูกเรียกรวมว่าเป็นศิลปะแบบอาณานิคม เนื่องด้วยเป็นช่วงที่ชาติตะวันตกเข้ามายึดหลายประเทศในแถบคาบสมุทรมาลายูเป็นอาณานิคมนั่นเอง โดยจะพบสถาปัตยกรรมรูปแบบดังกล่าวกระจายอยู่ทั่วไปในประเทศลาว เวียดนาม สิงคโปร์ อินโดนีเซีย เป็นต้น ส่วนประเทศไทยนั้นเนื่องจากอยู่ในภูมิภาคเดียวกับประเทศดังกล่าว จึงได้รับอิทธิพลทางสถาปัตยกรรมบางส่วนมาจากประเทศเหล่านี้โดยเฉพาะจากเกาะปีนัง

ลักษณะเด่นของศิลปะในรูปแบบ โคโลเนียลก็คือ

1. การตกแต่งหน้าต่างบานเกล็ดยาวถึงพื้น มีซุ้มโค้งแบบต่าง ๆ ขนาบข้างด้วยหัวเสาคลาสสิกทั้ง ๓ แบบ และบางอาคารยังพบว่ามีการใช้หัวเสาแบบผสมอีกด้วย
2. การเจาะช่องแสงภายในซุ้มโค้ง มักจะนิยมทำเป็นช่องแสงรูปแฉก และเป็นเกล็ดไม้ และบ้างก็นิยมทำการฉลุลาย
3. มีลักษณะของบัลโคนี หรือระเบียงที่ยื่นออกมาจากผนังทั้งทางด้านหน้า และด้านข้าง ซึ่งล้วนเป็นอิทธิพลของอังกฤษ

ผู้ออกแบบการก่อสร้าง วรบุรี รีสอร์ท แอนด์ สปา มีความประทับใจในรูปแบบดังกล่าว จึงนำมาเป็นแนวทางในการออกแบบสถานที่เพื่อเสนอวิธี “คั่นช่องบริการแบบไทย ยุคสมัย รศ.126” ด้วยการนำประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทยในยุคสมัยรัชกาลที่ 5 ผสมศิลปะโลกตะวันตก จึงได้

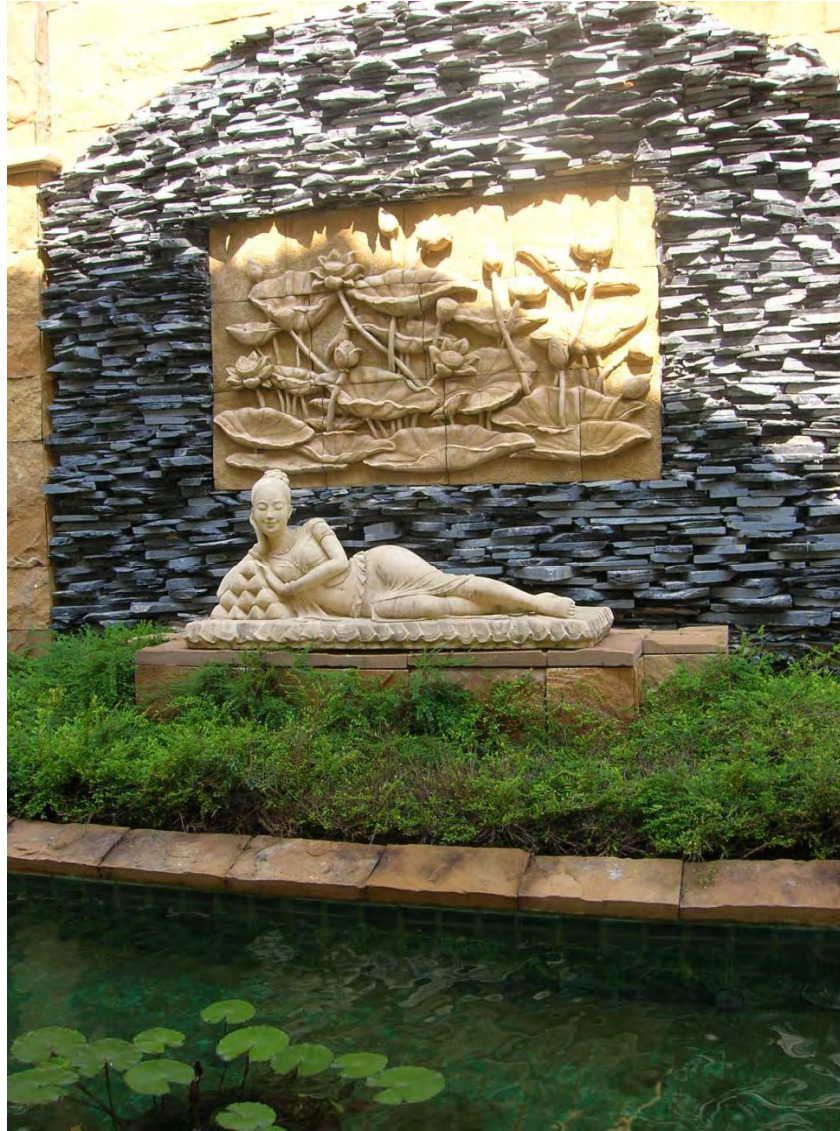
นาสถาปัตยกรรมที่มีความสำคัญในยุคนั้นมาออกแบบคัดแปลงประสานกัน ระหว่างพระที่นั่งวิมานเมฆ พระที่นั่งมณฑลท้ายวัง และพระที่นั่งบ้านปืน โรงแรม วรบุรี รีสอร์ท แอนด์ สปา จึงได้รับการออกแบบให้บ่งบอกถึงวัฒนธรรม อันมีเอกลักษณ์ของไทย และสะท้อนถึงบรรยากาศในศตวรรษที่ 19 ได้อย่างลงตัว

ในส่วน of พื้นที่ที่ติดตั้งงาน “เดอะ วอรา สปา” มีกิจกรรมการให้บริการแบบสปา แก่ลูกค้าที่เข้ามาพักในรีสอร์ท จึงช่วยเสริมสร้างบรรยากาศการผ่อนคลายอย่างครบครันแก่ผู้มาใช้บริการยิ่งขึ้น สปา ในแต่ละที่มีการให้บริการคล้ายๆกัน จะแตกต่างกันรายละเอียดบ้าง แต่ส่วนที่สำคัญของสปา คือ ต้องเป็นสถานที่ที่มีความสงบ ความสวยงาม ช่วยสร้างความผ่อนคลายทางสายตา และจิตใจกับผู้ใช้สถานที่ ในสปาแต่ละที่มีการตกแต่งที่สวยงาม ตามแนวคิดเพื่อสร้างเอกลักษณ์ จุดสนใจ ที่มีเฉพาะสถานที่นั้น รายละเอียดในการตกแต่งล้วนสร้างให้เกิดความงาม สมบูรณ์ของความงามทางสายตาต่อผู้ใช้บริการ การติดตั้งผลงานศิลปะเข้าไปในการตกแต่งอย่างเหมาะสมนับเป็นรายละเอียดหนึ่ง ที่มีความสำคัญต่อสถานที่ ยิ่งเป็นการสร้างสรรค์ผลงานอย่างสอดคล้อง คำนี้ถึงสถานที่กับตำแหน่งที่ตั้ง คุณค่าในงานจะแสดงทั้งแนวคิด ความหมาย รูปแบบ สร้างความสมบูรณ์ต่อสถานที่ให้มีความสวยงาม และการสื่อความหมายจากงานศิลปะ จะช่วยส่งเสริมคุณค่าให้สถานที่นั้น ๆ

เนื่องจากเป็นสถานประกอบการที่ให้บริการบำบัดในรูปแบบสปา ซึ่งส่วนใหญ่ใช้น้ำเป็นองค์ประกอบหลัก ทำให้รูปแบบการตกแต่งสถานที่ที่มีการนำน้ำเข้าใช้ตกแต่งบริเวณอาคาร ซึ่งโครงสร้างอาคารได้รับการคัดแปลงมาจากพระราชวังบ้านปืน มีกำแพงหินขนาดใหญ่กันพื้นที่ส่วนที่เป็นสปา และส่วนที่พกออกจากกัน ภายในกำแพงสร้างบ่อปูนรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนานไปกับตัวอาคาร ขอบบ่อปลูกพืชพรรณไม้พุ่มขนาดเล็ก สลับกับประติมากรรมช้างยืนพ่นน้ำ ภายในได้นำกระถางบัวสายมาจัดวางเป็นระยะ สร้างชีวิตชีวาให้กับผืนน้ำสีเขียวมรกตได้อย่างดี ผู้มาใช้บริการในสปาสามารถชมทัศนียภาพของสระบัวได้ทั้งภายนอก และภายในอาคาร เนื่องจากทางสถานที่มีการออกแบบให้สามารถสัมผัสกับบรรยากาศธรรมชาติได้อย่างเต็มที่ ด้วยแนวคิดที่ต้องการให้น้ำมีส่วนช่วยบำบัดผ่อนคลายจิตใจของผู้มาใช้บริการให้สงบเย็น จึงเป็นการบำบัดทางร่างกาย และสภาพอารมณ์ไปพร้อมกัน

ภาพที่ 44 ภาพบรรยากาศภายใน เดอะวอรัสปา

ภาพที่ 45 ภาพบรรยากาศภายใน เดอะวอเตอร์สปา

ภาพที่ 46 ภาพบรรยากาศภายใน เดอะวอรัสป่า

ภาพที่ 47 ภาพบรรยากาศภายใน เดอะวอราสปา

ภาพที่ 48 ชุดภาพบรรยากาศภายใน เดอะวอรัสป่า

ภาพที่ 49 ภาพบรรยากาศภายใน เดอะวอร์สपा

ภาพที่ 50 ภาพบรรยากาศภายใน เดอะวอร์สपा

ภาพที่ 51 ภาพบรรยากาศภายใน เดอะวอรัสป่า

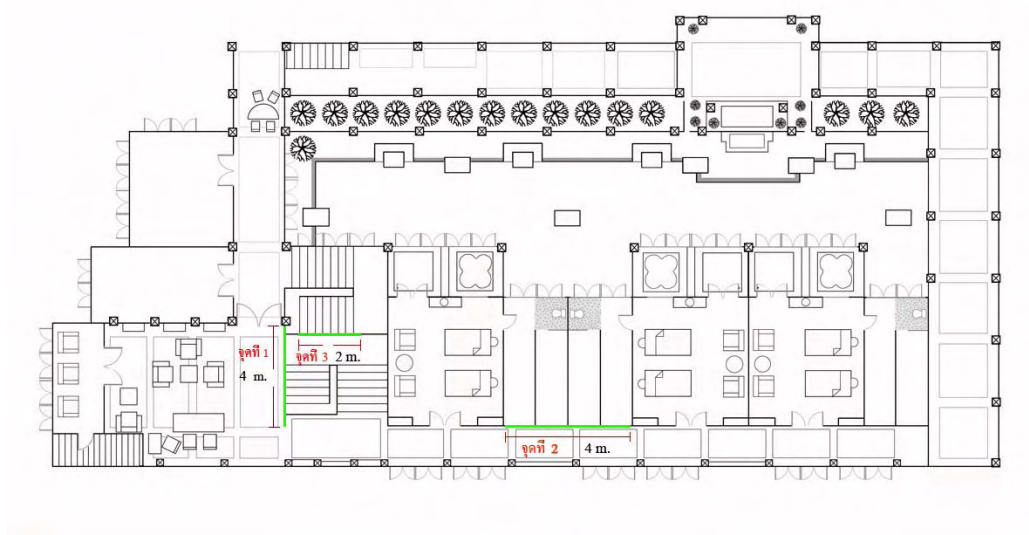

ภาพที่ 52 ภาพบรรยากาศภายใน เดอะวอรัสป่า

ภาพที่ 53 ชุดภาพบรรยากาศภายใน เดอะวอรัสป่า

แปลนแสดงจุดติดตั้งงาน

ภาพที่ 54 ภาพแปลนแสดงจุดติดตั้งงาน

- จุดติดตั้งที่ 1 พื้นที่ส่วนรับรองชั้นที่ 2 กำหนดชิ้นงานกว้าง 1 เมตร 35 เซนติเมตร ยาว 4 เมตร
- จุดติดตั้งที่ 2 ผนังในส่วนทางเดินชั้นที่ 1 กำหนดชิ้นงานกว้าง 1 เมตร 35 เซนติเมตร ยาว 4 เมตร
- จุดติดตั้งที่ 3 ผนังจุดพักบันไดเชื่อมต่อชั้นที่ 1-2 กำหนดชิ้นงานกว้าง 1 เมตร ยาว 2 เมตร

วิเคราะห์จุดติดตั้งที่ 1 พื้นที่ส่วนรับรอง

ในส่วนรับรองนี้ทางสถาปัตย์ใช้เป็นส่วนต้อนรับและรับรองในพื้นที่เดียวกัน จึงเป็นจุดแรกที่ผู้เข้าใช้บริการได้สัมผัส ทั้งยังใช้ประโยชน์เป็นที่นั่งรอ หรือ พุดคุยรายละเอียดในการใช้บริการ การตกแต่งประกอบไปด้วย

1.1 ผนังจุดติดตั้งงานเป็นผนังส่วนหนึ่งของพื้นที่ส่วนต้อนรับนับเป็นจุดแรกที่ผู้มาใช้บริการสามารถมองเห็นมองได้ ซึ่งเมื่อเดินผ่านประตูเข้ามาจะพบกับผนังจุดติดตั้งที่ 1 ดังกล่าวอยู่ทางด้านซ้ายมือของผู้เข้ามาใช้บริการ ผนังมีความกว้าง 2.30 เมตร ยาว 4.0 เมตร มีบัวสีขาวสูงจากพื้น 0.70 เมตร และมีบัวเชื่อมต่อผนังกับเพดาน กว้าง 0.15 เมตร ผนังสีเฌียวถูกแบ่งเป็นช่องช่องละ 0.5 เมตรโดยแต่ละช่องจะถูกขึ้นด้วยเส้นสีขาว ขนาด 0.05 เมตร

1.2 เคาเตอร์พนักงานต้อนรับ เป็นโต๊ะที่พับที่ทำจากไม้ใช้สีในโทนเข้ม มีขนาดความกว้าง ประมาณ 0.60 เมตร ยาว 3 เมตร ประกอบด้วยเก้าอี้สำหรับพนักงาน ชุดสีเดียวกัน ซึ่งถูกจัดไว้กึ่งกลางติดผนังด้านในของห้อง

1.3 ชุดรับรอง เป็นชุดโซฟาสีขาว 3 ตัว มีโต๊ะกลางสีน้ำตาลเข้มจัดไว้กลางห้อง 1 ชุด

1.4 ผนังด้านติดกับทางเข้า มีผู้ติดผนังสีขาว 3 คู่ เว้นระยะห่างเท่า ๆ กัน ใช้สำหรับแสดงผลิตภัณฑ์ของ สป

1.5 ภาพรวมของห้อง เพดานเจาะเป็นช่องต่างระดับ 2 ช่องทำให้แบ่งพื้นที่ของเพดานเป็น 2 ส่วนเท่า ๆ กัน ผนังห้องไม่มีการเจาะช่องหน้าต่าง แต่มีทางเชื่อมต่อกับพื้นที่ส่วนอื่น 3 จุด พื้นที่ของผนังห้อง เป็นปูนทาสีด้วยสีเหลืองนวลอมเขียว 0.70 เมตร จากพื้นห้องเป็นบัวสีขาวขึ้นมารับผนังไว้ทั้งยังใช้เส้นขาวแบ่งช่อง และเดินขอบจุดเชื่อมต่อต่าง ๆ ของเพดาน และผนังห้อง

1.6 พื้นห้องปูด้วยหินสีขาว แบ่งเป็นช่องสี่เหลี่ยมผืนผ้าในแนวขวางของห้อง เพื่อปูกระเบื้องสีน้ำตาลแดง เป็นลวดลายประดิษฐ์คล้ายกะเบื้องของจีน ที่นิยมใช้ตกแต่งพื้นของสถาปัตยกรรมไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนกลาง

การกำหนดสัดส่วนของภาพผลงาน จุดติดตั้งที่ 1

จากการศึกษาองค์ประกอบต่าง ๆ ของการออกแบบตกแต่งพื้นที่ส่วนรับจึงได้มา กำหนดพื้นที่ติดตั้งส่วนของผนังข้างประตูทางเข้า โดยผนังได้ถูกแบ่งเป็นช่อง 3 ช่อง สองช่องด้านข้างมีขนาด 120 x 135 ซม. ช่องกลางมีขนาด 180 x 135 ซม. ก่อนการเริ่มกระบวนการสร้างงานจึงต้องหาความเหมาะสมของสัดส่วนงานที่จะนำมาติดตั้ง

จากการทำแบบจำลองการติดตั้ง 6 แบบ ข้าพเจ้าได้นำรูปแบบที่ 5 มาเป็นสัดส่วนในการสร้างงานจริง โดยนำเรื่องราวของบึงน้ำที่อยู่ในบริเวณอาคาร มาผสมผสานกับทิศทางของเส้นที่ประดิษฐ์ขึ้นใหม่ที่ได้แนวคิดมาจากการประดับตกแต่งสถานที่ด้วยลวดลายไม้ฉลุ และกระเบื้องประดับพื้นแบบจีน นำมาถ่ายทอดด้วยมุมมองส่วนตัวที่มีต่อธรรมชาติ มีทิศทางของเส้นในแนวระนาบชัดเจนก่อให้เกิดความสงบในบรรยากาศ แต่กลับใช้สีในโทนร้อนด้วยจุดประสงค์ต้องการสร้างบรรยากาศภายในห้องไม่ให้ดูเยียบเหงาจนเกินไปนัก

ภาพที่ 55 แบบที่ 1 กรณีติดตั้งภาพจำลองผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1

ภาพที่ 56 แบบที่ 2 กรณีติดตั้งภาพจำลองผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1

ภาพที่ 57 แบบที่ 3 กรณีติดตั้งภาพจำลองผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1

ภาพที่ 58 แบบที่ 4 กรณีติดตั้งภาพจำลองผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1

ภาพที่ 59 แบบที่ 5 กรณีติดตั้งภาพจำลองผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1

ภาพที่ 60 แบบที่ 6 กรณีติดตั้งภาพจำลองผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1

ภาพที่ 61 ชุดภาพทดลองการติดตั้งผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1 ในพื้นที่จำลอง

วิเคราะห์จุดติดตั้งที่ 2 ผนังในส่วนทางเดินชั้น 1

พื้นที่จุดติดตั้งที่สองเป็นผนังทางเดินชั้น 1 ที่ไปกับห้องนวด 3 ห้อง และเป็นจุดเชื่อมต่อไปสู่พื้นที่อื่น ๆ 2 ส่วน คือเชื่อมต่อกับห้องรับรองสำหรับเด็ก และห้องให้บริการคอมพิวเตอร์ในส่วนต้น ส่วนปลายเป็นประตูเชื่อมต่อกับอาคารอื่น ๆ

1. ภาพรวมของจุดติดตั้งที่ 2 ช่องทางเดินมีความกว้าง 2.0 เมตร ยาว 18.0 เมตร และสูง 2.50 เมตร ด้านต้นทางและเชื่อมต่อกับพื้นที่ส่วนต้อนรับด้วยบันไดภายในอาคาร ด้านติดกับบันไดเป็นประตูไปสู่ห้องรับรองสำหรับเด็ก และห้องให้บริการคอมพิวเตอร์ ปลายสุดทางเดินเป็นประตูเชื่อมต่อไปสู่อาคารอื่น ๆ

2. ผนังด้านซ้ายติดกับห้องนวด 3 ห้อง มีประตูสี่ขาว 3 บาน เป็นประตูคู่รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าเจาะช่องประดับกระจกสีเหลืองในส่วนบน ประตูบานแรกห่างจากขอบผนังที่ติดกับบันได 2.0 เมตร ประตูบานที่ 2 ห่างจากประตูบานแรก 5.0 เมตร ประตูบานที่ 3 ห่างจากขอบผนังสุดประตูทางเดิน 2.0 เมตร เมื่อเปิดประตูห้องเข้าไปสามารถมองเห็นทะลุออกไปสู่บึงน้ำนอกอาคารที่ปลูกบัวสายประดับไว้ ผนังส่วนที่เหลือ ถูกแบ่งเส้นนูนสีขาวเป็นช่องเล็ก ๆ กว้าง 0.50 เมตร ด้านบนมีบัวสีขาวกว้าง 0.50 เมตร และด้านล่างกว้าง 0.70 เมตร ยาวไปตลอดแนวทางเดินทำให้เกิดช่องรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดเท่ากันอยู่เกือบกลางผนังในด้านซ้ายนี้

3. ผนังด้านขวาถูกแบ่งเท่า ๆ กัน ด้วยเสาของตัวอาคาร เสาแต่ละต้นยื่นเข้ามาในพื้นที่ทางเดิน 0.30 เมตร แต่ละช่องระหว่างเสาจะเป็นหน้าต่างบานคู่ 2 คู่ ผนังด้านบนหน้าต่างเจาะเป็นช่องครึ่งวงกลม ประดับกระจกสีขาวเพื่อให้แสงธรรมชาติส่องเข้ามาในพื้นที่

4. พื้นและเพดาน ในส่วนเพดานทาสี เหลืองนวลอมเขียวเรียบ ๆ แบ่งช่องด้วยเส้นสีขาวตามของเสาอาคาร พื้นทางเดินปูหินสีขาว แบ่งเป็นช่องสี่เหลี่ยมผืนผ้าประดับกระเบื้องสีเดียวกันพื้นแต่มีลายสี่เหลี่ยมข้าวหลามตัด สีน้ำตาลตัดขอบม่วง เรียงไปตลอดทางเดิน

การกำหนดสัดส่วนของภาพผลงาน จุดติดตั้งที่ 2

ผนังทางเดินภายในอาคารชั้นที่หนึ่งได้ถูกกำหนดขอบเขตด้วยช่องที่มีขนาดเท่ากัน การนำงานเข้าไปติดตั้งในพื้นที่จึงต้องวางแผนการกำหนดสัดส่วนของงานอย่างพิถีพิถัน ข้าพเจ้าจึงได้ทำแบบจำลองการติดตั้ง 6 แบบ เพื่อหาความเหมาะสมของขนาดและรูปแบบการติดตั้ง และได้เลือกรูปแบบที่ 2 มาเป็นสัดส่วนสร้างงานจริง โดยนำเรื่องราวของบึงบัวที่อยู่ในบริเวณอาคารมาผสมผสานกับทิศทางของเส้นที่ประดิษฐ์ขึ้นใหม่จากการประดับตกแต่งสถานที่ด้วยลวดลายไม้ฉลุ และกระเบื้องประดับพื้นแบบจีน มาถ่ายทอดวิธีการเคลื่อนไปอย่างสงบในบรรยากาศของบึงน้ำ

ด้วยตัวพื้นที่ติดตั้งงานมีประตูเปิดเข้าสู่ห้องนวด ที่ติดกับบึงน้ำภายนอก เมื่อผู้มาใช้บริการเปิดประตู
ห้องจะทัศนียภาพบึงบัวที่อยู่ภายนอกได้ถนัดตา มิติทางจิตรกรรม และวิถีธรรมชาติจึงเกิดประสาน
ผ่านประสาทสัมผัสของผู้มาใช้บริการนี้เอง

ภาพที่ 62 แบบที่ 1 กรณียึดตั้งภาพจำลองผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2

ภาพที่ 63 แบบที่ 2 กรณียึดตั้งภาพจำลองผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2

ภาพที่ 64 แบบที่ 3 กรณีติดตั้งภาพจำลองผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2

ภาพที่ 65 แบบที่ 4 กรณีติดตั้งภาพจำลองผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2

ภาพที่ 66 แบบที่ 5 กรณีติดตั้งภาพจำลองผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2

ภาพที่ 67 แบบที่ 6 กรณีติดตั้งภาพจำลองผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2

ภาพที่ 68 ชุดภาพทดลองการติดตั้งผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2 ในพื้นที่จำลอง

วิเคราะห์จุดติดตั้งที่ 3 ผนังจุดพักบันไดเชื่อมต่อชั้นที่ 1-2

ผนังจุดพักบันได เป็นทางเชื่อมระหว่างพื้นที่ชั้นที่ 1 และ 2 ลักษณะเป็นห้องเพดานสูง มีผนัง 3 ด้าน ทาสีเหลืองนวล กว้างด้านละ 3 เมตร ไม่มีหน้าต่าง ผนังด้านบนติดเพดานแบ่งเป็นช่องทึบเล็กๆ ด้วยเส้นขอบสีขาว ขาวไปตลอดผนังทั้ง 3 ด้าน มีบัวสีขาวสูงจากพื้นขึ้นมาครึ่งห้องทั้ง 3 ด้านเช่นกัน

การกำหนดสัดส่วนของภาพผลงาน จุดติดตั้งที่ 3

ในจุดที่ 3 ผนังด้านหนึ่งถูกเว้นให้เป็นพื้นที่โล่งขนาด 2×3 เมตร สำหรับแขวนภาพประดับอยู่แล้ว แต่ผลงานเดิมยังไม่เหมาะสมกับพื้นที่เท่าที่ควร ทั้งเรื่องราวที่ไม่สอดคล้องกับบรรยากาศภายในสถาปัตยกรรมที่ยังดูแข็ง เก่งเครียดจนเกินไป ข้าพเจ้าจึงได้สร้างขึ้นเพื่อติดตั้งทดแทนในจุดดังกล่าว โดยกำหนดขนาดงาน 1.0×2.0 เมตร

จากการทำแบบจำลองการติดตั้ง 6 แบบ ข้าพเจ้าได้นำรูปแบบที่ 4 มาเป็นสัดส่วนในการดำเนินงานจริง โดยใช้เรื่องราวในบรรยากาศสงบนิ่งเพื่อให้สอดคล้องกับงานอีก 2 ชิ้น ของชุดสีที่ใช้ได้กำหนดให้อยู่ในโทนอบอุ่น นุ่มนวลขึ้น และทิศทางขององค์ประกอบในงานกำหนดให้รูปทรงมีการเคลื่อนไหวลงสู่ที่ต่ำ เพื่อให้สอดคล้องกับ บันไดทางเดินลงไปสู่พื้นที่ชั้นล่างของอาคาร

ภาพที่ 69 แบบที่ 1 กรณีติดตั้งภาพจำลองผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3

ภาพที่ 70 แบบที่ 2 กรณีติดตั้งภาพจำลองผลงานวิทยานิพนธ์จีนที่ 3

ภาพที่ 71 แบบที่ 3 กรณีติดตั้งภาพจำลองผลงานวิทยานิพนธ์จีนที่ 3

ภาพที่ 72 แบบที่ 4 กรณีติดตั้งภาพจำลองผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3

ภาพที่ 73 แบบที่ 5 กรณีติดตั้งภาพจำลองผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3

ภาพที่ 74 แบบที่ 6 กรณียึดติดภาพจำลองผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3

ภาพที่ 75 ภาพทดลองการติดตั้งผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3 ในพื้นที่จำลอง

บทที่ 7

สรุปผลการสร้างสรรค์

ในการสร้างสรรค์ผลงานเรื่อง “ความประทับใจในบรรยากาศสงบเงียบของธรรมชาติ” เป็นการถ่ายทอดมุมมองส่วนตัวที่มีต่อสภาวะแห่งความสงบในธรรม โดยแสดงทัศนะต่อสรรพสิ่งว่ามีลักษณะการเคลื่อนไปตลอดเวลา ทุกสิ่งต่างมีกระแสการเคลื่อนที่ต่างกันไปตามวิถีอันแตกต่างกันนี้กลับก่อให้เกิดความสงบภายในของผู้สัมผัสได้ ข้าพเจ้าจึงถ่ายทอดมุมมองนี้ผ่านรูปแบบกึ่งนามธรรม อันสะท้อนถึงแนวความคิดของข้าพเจ้า ประยุกต์เข้ากับกระบวนการศึกษาค้นคว้าข้อมูล จากเอกสารตำราวิชาการต่างๆ และจากประสบการณ์จริง นำมารวบรวมจัดหมวดหมู่ ผู้การคิดวิเคราะห์ จวบจนสร้างสรรค์เป็นผลงานจิตรกรรมชุดนี้เป็นผลสำเร็จ

การสร้างสรรค์ แสดงออกโดยวิธีการจุดสีที่มีขนาดหลากหลาย เพื่อสร้างทั้งน้ำหนักและระยะในงาน ใช้เส้นอิสระในทิศทางต่างเพื่อแสดงภาวะการเคลื่อนที่ของบรรยากาศ และนำสีทองมาใช้เพิ่มประกายของแสงในงาน เกิดความแตกต่างของค่าน้ำหนักและพื้นผิว

การสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ ยังเป็นการออกแบบให้มีความสอดคล้องกับสถานที่ติดตั้ง ซึ่งข้าพเจ้าได้นำเสนอสถานที่ติดตั้งภายใน “เดอะวอรั่ สปา” วรบุรีรีสอร์ท แอนด์ สปา ที่ต้องทำการศึกษาถึงแนวความคิดในการออกแบบตกแต่ง ทั้งภายในและภายนอกอาคาร เพื่อประยุกต์ผลงานการสร้างสรรค์ให้สัมพันธ์กับบริเวณที่ติดตั้ง จากการศึกษาข้อมูลได้เห็นถึงแนวความคิดในการออกแบบตกแต่ง ที่ความเป็นไทยแต่มีกลิ่นอายต่างชาติ ประกอบเข้ากับการให้บริการแบบสปา อันมีการใช้น้ำเป็นส่วนประกอบสำคัญในการให้บริการ บรรยากาศโดยรวมมีความสบายน่ารื่นรมย์ จึงเกิดแนวทางในการสร้างงานจากบรรยากาศอันสงบของผืนน้ำ เพื่อให้สอดคล้องกับความเป็นสปา โดยกำหนดจุดติดตั้งงานในบริเวณที่งานสามารถสัมพันธ์กับผู้มาใช้บริการได้

ผลงานการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ มี 3 ชิ้น ซึ่งมีสื่อบรรยากาศต่างกัน ชิ้นที่ 1 กำหนดใช้สีในโทนร้อนเนื่องจากในพื้นที่เป็นทั้งส่วนต้อนรับและรับรองแต่มีบรรยากาศที่นิ่ง เงียบจนเกินไป ผู้ที่มารอใช้บริการอาจเกิดอาการง่วงได้ จึงได้นำสีที่สารถกระตุ้นประสาทสัมผัสให้ตื่นตัวมาสร้างเป็นผลงาน งานชิ้นที่ 2 ติดตั้งทางเดินไปสู่ห้องบริการชั้น 1 ได้ใช้สีในโทนเขียวมาสร้างงานเพื่อให้สถานที่มีความสงบเย็นและมีความสดชื่น สร้างทัศนียภาพที่เหมาะสมแก่การพักผ่อน และชิ้นที่ 3 ได้นำปัญหาที่เกิดจากจากสร้างงานของผลงานทั้งสองชิ้นก่อน มาพัฒนา และแก้ไขให้งานมีความ

สมบูรณ์ที่สุดจึงเปลี่ยนการใช้กลุ่มสื่อออนไลน์ให้ดูเบาสบายยิ่งขึ้น ทั้งยังลดทอนรายละเอียด และรูปทรงงานให้มีความผ่อนคลายมากกว่าสองชิ้นแรก

ข้าพเจ้าหวังอย่างยิ่งว่าผลงานที่สร้างขึ้นตามกระบวนการในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ จะประสบผลสำเร็จ ทั้งในส่วนผลงานที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ติดตั้งใน “เดอะวอรา สปา” วรบุรี รีสอร์ท แอนด์สปา ได้จริง และบทวิเคราะห์ที่สามารถเป็นสรุปของกระบวนการศึกษาได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์

บรรณานุกรม

- โกสินทร์ แจ่มเชรรัตน์. “หนีร้อนผึ่กผ่อนในสปา”. อิมเมจแมกกาซีน 12, 112 (ตุลาคม 2545): 211.
- ธนรัชต์ ถาวโรจน์. “การศึกษาเด็กแถวบริเวณย่านการค้าเก่าในเมืองท่าชายฝั่งทะเลตะวันออกของคาบสมุทรภาคใต้ ประเทศไทย.” การศึกษาค้นคว้าอิสระ สถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย สาขาวิชาประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรม บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร, 2547,
- ประเสริฐ สิลรัตน์. สุนทรียะทางทัศนศิลป์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2542.
- ปองพล สารสมัคร, “ศาสตร์ VS ศาสน์”, กรุงเทพธุรกิจ, 25 พฤษภาคม 2541, 1-2 .
- มหาวิทยาลัยศิลปากร. บัณฑิตวิทยาลัย. คู่มือการพิมพ์วิทยานิพนธ์. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2543
- สมบัติ ตาปัญญา. ศิลปะการนวดแบบไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดวงกมล, ม.ป.ป.
- ศูนย์รวมธรรมชาติบำบัด บัลวี่, “การแพทย์แบบองค์รวม” [ออนไลน์], เข้าถึงเมื่อ 10 มกราคม 2552. เข้าถึงได้จาก www.balavi.com/content_th/activity/activity_5.asp
- หลวงพ่ocha สุภัทโท, “การทำจิตใจให้สงบ” [ออนไลน์], เข้าถึงเมื่อ 17 ธันวาคม 2551. เข้าถึงได้จาก www.baanjomyut.com/pratripidok/cha/index.html
- APISAK NACHAI, ปรัชญาตะวันตกร่วมสมัย [ออนไลน์], เข้าถึงเมื่อ 3 ธันวาคม 2551. เข้าถึงได้จาก www.apisak12.multiply.com/journal/item/25
- Today travel Asia , วรบะระ รีสอร์ท แอนด์ สปา [ออนไลน์], เข้าถึงเมื่อ 15 ธันวาคม 2551. เข้าถึงได้จาก www.todaytravelasia.com/th/thailand/hotels/hua-hin/wora-bura-resort-spa

ประวัติผู้วิจัย

เกิด 27 พฤษภาคม 2523

ที่อยู่ 25/3 ม.4 ต.ดอนแฝก อ.นครชัยศรี จ.นครปฐม 73120

ประวัติการศึกษา

- 2541 จบการศึกษาจากภาควิชาจิตรกรรม คณะศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม
- 2545 จบการศึกษาจากสาขาจิตรกรรม คณะศิลปกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
- 2551 จบการศึกษาจาก คณะมัณฑนศิลป์ สาขาวิชา ประยุกต์ศิลปศึกษา ภาควิชา
ประยุกต์ศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประวัติการทำงาน

- 2540-2541 นิทรรศการศิลปะอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม
- 2542-2545 ร่วมแสดงนิทรรศการกลุ่ม “We” ครั้งที่ 1,2,3 ณ สถาบันวิทยบริการ
- 2546 นิทรรศการนิทรรศการศิลปะนิพนธ์ สาขาวิชาจิตรกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลธัญบุรี ศูนย์การค้าเดอะสโตนเกตเอเรีย
- 2546 ร่วมแสดงนิทรรศการกลุ่ม “มัลลานชา” ครั้งที่ 1 หอศิลป์อาคารปริทัศน์มยง
- 2546 ร่วมแสดงนิทรรศการกลุ่ม “มัลลานชา” ครั้งที่ 2 อาชีวศึกษาร้อยเอ็ด
- 2549 ร่วมแสดงนิทรรศการ “สานศิลป์สานสายใย” ครั้งที่ 1 หอศิลป์เพาะช่าง
- 2550 ร่วมแสดงนิทรรศการ “Mini Painting Exhibition” ครั้งที่ 3 ณ แกรนด์ฮอลล์
ศูนย์การค้าริเวอร์ไซด์
- 2550 ร่วมแสดงนิทรรศการศิลปกรรมอาชีวระดับประเทศครั้งที่ 1
“สืบสานงานศิลป์แผ่นดินพ่อ” ณ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติฯ มหาวิทยาลัย
ศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์ และ แกรนด์ฮอลล์ ศูนย์การค้าริเวอร์ไซด์
- 2551 ร่วมแสดงนิทรรศการ “สายธารแห่งสีน้ำ” ณ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติฯ
มหาวิทยาลัย ศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์
- 2551 ร่วมแสดงนิทรรศการ “Art Variety” แกรนด์ฮอลล์ ศูนย์การค้าริเวอร์ไซด์
- 2552 ร่วมแสดงนิทรรศการ “Neo Black” แกรนด์ฮอลล์ ศูนย์การค้าริเวอร์ไซด์